

هاوسه‌رگیری به‌خته‌وه‌رانه

(۵)

ھاوسەرگىرىيى بەختەوهرانە

(پۆمان)

لىۋ تۆلىستۆي

وەرگىپرانى
ئەمىن گەردىگلانى

پیشکەشە بە هاوڕێ و هاوژینم (ئەوین سلیمان جیهان) کە
هەموو جوانییەکانی دنیام لە چاو و دلی ئەودا دەبینم.

.....

دەزگای توئۆزینەو و بلاوکردنەو هی موکریانى

هاوسەرگىرى بهخته وەرانه

نووسىنى: لىوۆ تۆلستۆى

وەرگىزپرانى: ئەمىن گەردىگلانى

پىتچن: ئارام حەسەن پوور

بەرگ:

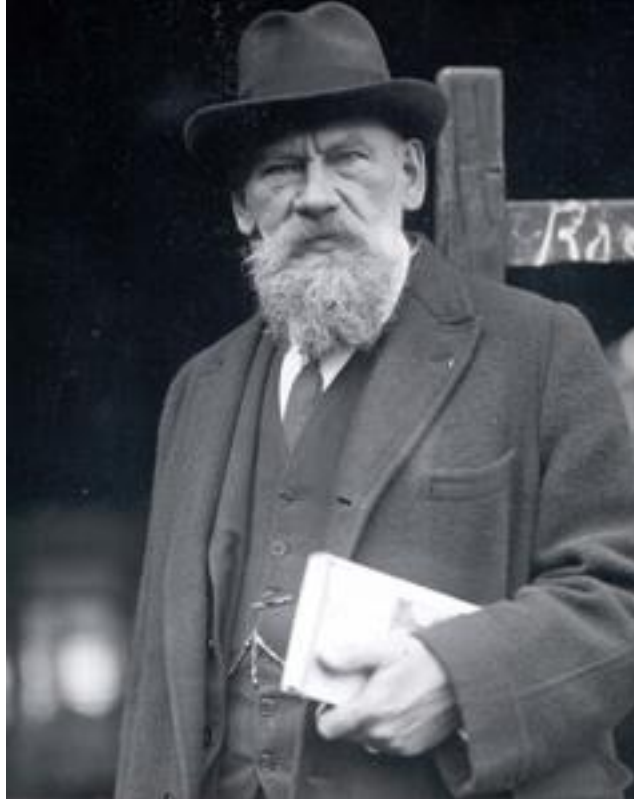
ژمارەى سپاردن

نرخ:

چاپى يەكەم:

تىراژ:

چاپخانەى رۆژھەلات ھەولير

ليۆ تۆلستۆي

يەك

ھېشتا خەمبار و پەشپۆشى داىكم بووين كە پايزى رابردوو مردبوو، سى مانگەي زستان لەگەل كاتيا و سۇنيا لە گوند ماينەوہ.

كاتيا دۆستى لە ميژينەي بنەمالەكەمان بوو و ھەر وھا ئاگاداريشى لى دەكردين، من و خۆشكم لە بەر دەستى ئەودا گەورە بووبووين و من لەو كاتەوہ كە وەبىرم دى ئەوم لە مالى خۆماندا ديتبوو و خۆشم ويستبوو. سۇنيا خوشكى چكۆلەم بوو. زستان لە مالە قەدىمىيەكەي ئيمە، لە گوندى پۆكروفسكوڤيا^۱، زۆر تال و دژوار و خەماوى بوو. ھەواكەي سارد و تووش بوو و تەزووى سەرما كارى لە ئيسكى لەش دەكرد. بارن و بادەوہ گيژى دەدا و بەفرى دينا لەبەر پەنجەرەكەدا كۆي دەكردەوہ. جارى وابوو بارستاييەكى ھيندە زۆر بوو وەك ديوار بەر پەنجەرەكەي دەتەنى. شووشەكان ھەميشە لە ديوى ژوورەوہ دەبوونە يەك پارچە سەھۆل و ژوورەكە تاريك دادەگەرا. بە دەگمەن ميوانىك پووى دەكردە مالمان و كەسانىكىش كە جار و بار دەھاتن ھىچ خۆشى و شادىيەكيان لەگەل خويان نەدەھينا و پوخسار و ئاكارىان خەمى لى دەبارى. ھەموو بە سرتە قسەيان دەكرد، دەتگوت دەترسن كەسيكى خەوتوو خەبەر بكەنەوہ و تەنانەت زەردەيەك نەدەنیشتە سەر ليويان؛ ھەناسەيان ھەلدەكيشا و زۆر جار كە چاويان لە من و بە تايبەت سۇنياي خوشكم دەكرد كە خەمبار و پەشپۆش بووين، دەستيان دەكرد بە گريان. مالەكەمان دەتگوت خەمخانەيە و تۆزى مەرگى لى نيشتبوو. ترسى مەرگ و تەمى خەم مالەكەي پەش داگيڤرا بوو. دەرگاي ژوورەكەي داىكم داخرا بوو و ترسى خستبووہ دلمەوہ و كاتىك بەلايدا تيدەپەريم و دەمويست بچمە ژوورەكەي خۆم بخەوم، وزەيەكى سەير و رازاوى ھانى دەدام كە چاويك لەو ژوورە ساردوسر و تاريك و نووتەكە بكەم.

^۱ pokrovskoe

تەمەنم حەقەدە سال بوو و دایکم هەر ئەو سالەى مرد بپریاری دابوو مالممان بچیتە شار و من بۆ کۆر و کۆبوونەوهکان پیم بکریتەوه و لەگەڵ خەلکی ئاشنا بم. مەرگی دایکم بۆ من ئاخیزگەى خەمییکی گەورە بوو. بەلام دەبێ ددانى پێدا بنیم که لە پشت ئەو خەمەوه هەستیکی تریش هەبوو، ئەویش ئەوه بوو گەنج بووم و وهک خەلک دەیانگوت شوخ و نازدار، ئەوهش دووهەمین زستان بوو که تەمەنم لەو گوندە و بەو شیوهیه بە زایە دەچوو. لە کۆتایی زستاندا ئەو هەستی خەمۆکی و خەفەت و تەنیاپیه بە جییهک گەیشت که لە ژوورەکهەم نەدەهاتە دەری و دەرگای پیاوۆکهەم دادەدایهوه و دەستم بۆ کتیب خویندنهوهش نەدەچوو. کاتیکی کاتیا هەولێ دەدا پیملم بکات که خۆم بە شتیکهوه سەرقال بکهەم و واز لەو تەنیاپیی و خەمۆکییه بینم، لە ولامیدا دەمگوت: «تاقەتم نییه. ناتوانم!» لە دلی خوشمدا دەمگوت: «کاری چی، کاتیکی باشتترین سالانی ژیانم بەو شیوه بە فیرو دەچی ئیتر کار بەکهلکی چی دی؟ خۆم سەرقال بکهەم؟ بۆچی؟» ئەم "بۆ چییهش؟" تەنیا ولامییکی بوو، ئەویش فرمیسک بوو که بە چاومدا دەهاتە خواری.

دەیانگوت لاواز بووم و جوانی و گەشه و نەشهە نەماوه، بەلام من گویم بەو شتانەش نەدەبزوا. "بۆچی؟ بۆ کی؟" پیموا بوو تەواوی ژیانم دەبێ لە قوژبنی تەنیا و دوورە پەریزیی ئەم کویره دییه و خەم و پەژارەى ناچاریدا بە فیرو بچیت و من بە تەنیاپیی نە دەمدەتوانی خۆم لە تەلەى ئەو دوورەپەریزی و خەفەتە دەرباز بکهەم و نە حەزیشم دەکرد لیی پزگار بم. لە ئاخر و ئۆخری زستاندا وردەورده کاتیا سەبارەت بەو خەمۆکی و دوورەپەریزییهى من تووشی دلنگەرانی بوو و بپریاری دا هەرچۆنیک بی دەبێ سەفەرکی هەندەران بکهەم. بەلام سەفەری هەندەران بە دەستی بەتال نەدەگونجا و ئیمەش دەکری بلین دواى مەرگی دایکم و هەا سەرمان لیشیوا بوو نەماندەزانی چیمان هەیه و بەرپچوونمان چۆنە، هەمیشە چاوهروانی قەویت و سەرپەرشتیاریک بووین بیت و بەشەمال و سامانەکهەمان بۆ روون بکاتەوه.

لە مانگی مارسدا قەویت هات.

پوژیک کهەن خەمبار و بیر ئالۆز، بەبێ ئەوهی هیچ ئامانجیکم هەبێ و حەزم لە کاربێ، گێژووێژ وهکوو نیسی بە نیو ژوورەکهەمدا دەخولامهوه و خوشم

نەمدەزانی بۇ ئاراقارام لى ھەلگىراو، كاتيا خۆى كرد بە ژووریدا و گوتى: «باشە، شوکور بۇ خودا سىرگى مىخائیلوۋىچ^۲ ھاتوۋە بۇ گوندەكەمان و كەسىكى ناردوۋە كە لە حالوبالمان بېرسى، گوتووشىەتى بۇ نيوەرۇ دى بۇ ئىرە.» پاشان گوتىشى: «ماشچكا^۳، خوشەويستەكەم، ۋەرەۋە سەرخۆ، ئاۋا نابى. ئاخەر ئەۋ چۆن دەبى ئاۋا بتىبنى؟ ئەۋ تۆش و ئىمەشى زۆر خوش دەۋى.»

ئەم سىرگى مىخائىلىچە نىكتىن دۆستى ئىمە و ھاۋرپى نىكى باۋكى خوالىخۆشبووم بو، بەلام زۆر لە باۋكم جىلتىر بو. جگە لەۋەى ھاتنى ئەۋ ھەموۋ پلانەكانى ئىمەى دەگۆرى و ئەۋ ھەلەى بۇ دەرەخساندىن كە لەۋ گوندە دوورەدەستە كۆچ بگەين، من لە مندالىيەۋە خوشم دەۋىست و رېزىكى زۆرم بۇ دادەنا، كاتياش كە داۋاى لىكردم بىمەۋە سەرخۆ و ھەرۋەك دەيگوت ئاۋا نابى، دەيزانى كە سىرگى مىخائىلىچ لە نىۋ ھەموۋ خزم و ئاشناياندا كەسىكە كەمن بە ھىچ شىۋەيەك ھەزناكەم لەبەر چاۋى كزۆلە و ناحەز ديار بم. جگە لەۋە من ۋەك ھەموۋ ئەندامانى بنەمالە، لە كاتيا و سۇنياۋە (كە كرىبوۋى بە كچى خۆى) بگرە ھەتا دەگاتە كاشەۋانە ئاسايىيەكەمان، ھەموۋمان بە پىى خوۋخە خوشمان دەۋىست، ئەۋ بە لای مەۋە گرینگايەتتىيەكى تايبەتى ھەبوۋ و بە چاۋىكى تر سەيرم دەكرد، ئەۋىش بەۋ ھۆيە بوۋ كە دايكم رۆژىك ھەر لەلای خۆى پىى گوتبووم كە ئاۋاتم ئەۋەيە مېردىكى ۋەك ئەۋت ھەبى. ئەۋ قسەيەى دايكم لەۋ كاتەدا بۇ من زۆر سەير و تەننەت ناخۆشيش بو. چونكە ئەۋ مېردەى لە خولياكاندا دەژيا و بىرم لى دەكردەۋە قەلەفتىكى بە تەۋاۋى جياۋاز لە سىرگى مىخائىلوۋىچى ھەبوۋ. كەسايەتتى نىۋ خولياكانى من لاۋىكى بەلەبارىكەى خەمبار و پەنگ پەرىو بو. بەلام سىرگى مىخائىلىچ لە لايەكەۋە ئىتر گەنج نەبوۋ و زۆركەلەگەت و قەۋىوقۆل و ھەتا ئەۋ جىيەى لە زەينمدا بوۋ ھەمىشە دەم بە پىكەنن و كەيف ساز بو. بەلام سەرەراى ئەۋەش وتەكەى دايكم لەسەر لاپەرەى خەيالم نەخشى بەستبوۋ و لە شەش سال لەمەۋبەرەۋە كە ئەۋ كاتە يازدە سالم تەمەن بو، ئەۋ لەگەل من ۋەك مندالىك دەۋا و زۆر خۇمانە يارىي

۲- لەم چىرۆكەدا ناۋى ئەۋ كەسايەتتىيە ھىندى جىر سىرگى مىخائىلوۋىچ و ھىندى جارىش سىرگى مىخائىلىچ ھاتوۋە كە دوۋەمىان خۇمانەترە.

۳- ماشچكا و ماشنكا ھەردوۋكىان سوۋكەلە ناۋى «ماشنا» ن كە ئەۋىش سوۋكەلە ناۋى ماريايە.

له گه‌ل ده‌کردم و پێی ده‌گوتم «خاتوو وه‌نه‌وشه»، هیندی جار له دلی خۆمدا ده‌مگوت جا ئەگەر بریار بدات و بمخوازی، چبکه‌م؟ که بیرم له‌وه ده‌کردوه ترسیک سه‌رتاپای داده‌گرتم.

سیرگی میخائیلیچ به‌ر له فراوین هات بۆ مالم‌ان. کاتیا بۆ نیوه‌رۆ سفره‌که‌ی به پیراشکی و کریم و سۆسی ئەسپه‌ناخ رازاندبووه. من له په‌نجه‌ره‌که‌وه چاوم لیبوو به سواری کاشه چکۆلانه‌که‌ی خۆی به‌ره‌و لای مالی ئیمه ده‌هات. به‌لام هه‌رکه سه‌ری ئەسپه‌که‌ی وه‌رسوو‌راند و به‌ره‌و ریگی به‌ر ماله‌که‌ی ئیمه بایدايه‌وه، من به هه‌له‌داوان چووم بۆ ژووری میوانداری، چونکه ده‌مویست وا بنوینم که به هه‌چ شیوه‌یه‌ک چاوه‌روانی هاتنی ئەو نه‌بووم. به‌لام کاتیکی ترپه‌ی هه‌نگاوی و قسه کردنه‌که‌یم له پێشخانه‌که بیست و ته‌قه‌ته‌قی که‌وشه‌کانی کاتیا که ده‌چوو به‌ره‌و پیری، خۆم پێ رانه‌گیرا و خۆشم چووم به‌ره‌و پیری. ئەو ده‌ستی کاتیای له ده‌ستی گرتبوو و به‌ده‌نگی به‌رز قسه‌ی ده‌کرد. که‌چاوی به‌ من که‌وت له‌ناکاو بێده‌نگ بوو و ماوه‌یه‌ک چاوی تیب‌پریم. نه سه‌ری دانه‌واند و نه سلاو و چاک و خۆشیی له‌گه‌ل کردم. من هیندی شله‌ژام و هه‌ستم کرد ئەویش تۆزی سوور هه‌لگه‌را.

پاشان به له‌بزیکی لیبراوانه و شیوه‌یه‌کی تایبه‌ت به خۆی هه‌ر دوو ده‌ستی لیک ئاوه‌لا کرد و هات بۆ لام و گوتی: «ئێ، ئەوه تۆی؟ چه‌نده‌ش گۆراوی! شوکور بوویه‌ته‌ گه‌وره‌ کچ! هه‌ر ده‌لیی دوینی بوو «خاتوو وه‌نه‌وشه» ی من بووی. ئیستا ئیتر وه‌نه‌وشه‌ی چی و شتی چی؟ بوویه‌ته‌ تۆپیک گۆل‌له سووره!»

به ده‌سته زله‌کانی ده‌ستی گرتم و هینده‌ی به گه‌رمی گوش‌ی که به‌راستی ئیشم پێگه‌یشت. له دلی خۆمدا گوتم چه‌تمه‌ن ئیستا ده‌ستیشم ماچ ده‌کا. خه‌ریک بوو خۆم بکیشمه‌ دواوه و نه‌هیل‌م به‌لام ئەو جارێکی تر ده‌ستی گوش‌یم و چاوی زیت و پر نه‌شه‌ی له‌ چاوانم بری.

شه‌ش ساڵ بوو چاوم پێی نه‌که‌وتبوو. زۆر گۆرا بوو. به ته‌مه‌نتر بووبوو و ده‌موچاوی په‌شکه‌له و له‌سه‌ر هه‌ر دوو لاجانگی ریشی هیشته‌بووه و ده‌تگوت لینگه‌ جزمه‌ن و له‌ روخساری نه‌ده‌کالا‌یه‌وه، به‌لام وه‌ک سالان رووخۆش و دم به پیکه‌نین نه‌بوو و هه‌لسوکه‌وتیشی ساده و سادقانه نه‌بوو. ده‌موچاوی پان و

چاوه كانى به ترووسكهى ئاوهزمه ندى دهره وشايله وه، ميهره بان بوو و ئاكارىكى سادە و مندا لانهى هه بوو.

پينج خولهك تى نه په ريبوو كه ئيتر ميوانى تازه هاتوو نه بوو، به لكوو بۆ هه موان خۆمانه بوو. تهنانهت بۆ خزمه تكاره كانيش كه به هۆى خۆشخزمه تيبه وه ديار بوو به هاتنى دلخۆشن.

هه لسوكه وتى ئەو وهك هى ئەو جيرانانه نه بوو كه دواى مردنى دايكم دههاتن بۆ مالمان و به پيويستيان دهرانى ماوه يهك له لمان دانيشن و به بيدهنگى فرميسك هه لوه ريئن. به پيچه وانه وه ئەو خۆى له هيچ وته يهك نه ده بوارد و شاد و به نه شه، تهنانهت يهك وشهش باسى دايه گيانمى نه كرد، به جورىك كه ئەو خه مساردييه له لايه ن كه سيكى وهك ئەو نزيك و خۆمانه وه، سه ير و تهنانهت ناخۆشيش بوو، به لام دواتر بۆم دهر كه وت ئەو رهفتارهى ئەو به هۆى خه مساردييه وه نيبه به لكوو به هۆى خۆشه ويستيبه كى ره سه نه وه يه، بۆيه ريزى ئەوم له بهر بوو.

كه ئيواره به سه ر داهات كاتيا چوو له بهر سه ماوه ره كه دا دانيشت، ئەو شوينهى كه پيشتر ئەو كاتهى دايكم زيندوو بوو لىي داده نيشت. من و سۆنياش له تهنيشتى دانيشتين و گريگورى خزمه تكاره پيره كه مان قه ننه كۆنه كهى باوكى خوالىخۆشبوومى دۆزيبه وه و هيناي بۆ سيگرى ميخائيليج و ئەو به پيى خدهى هه ميشهى خۆى هه ستا و به دم دوو كه ل كردنه وه له نيو ژووره كه دا ده ستى كرد به هاتوچۆ.

راوه ستا و گوتى: «كه بيري لى ده كه يه وه ئەم ماله ئيتر هيچ كوئى له رابردوو ناچى!»

كاتيا سه رى سه ماوه ره كهى نايه وه و هه ناسه يه كى قوولى هه لكيشا و له گه ل ئەوهى چاوى له سيگرى ميخائيليج بريبوو گوتى: «به لى!» زۆريشى نه ما بوو فرميسك به چاويدا بيته خوارى.

رووى له من كرد و گوتى: «تۆ پيموايه باوكت له بير بى!»

من گوتم: «زۆر كه م!»

له گه‌ل ئه‌وه‌ی چاوی له من بوو، چاوی له شوینیکی تۆزی به‌رزتر له چاوانم بری و خه‌یال هه‌لیگرت، دوا‌ی تاویک له‌سه‌ر خو‌ گوتی: «ئه‌گه‌ر ئه‌و بمابایه‌، ئیستا له‌گه‌ل ئه‌و زۆر سه‌ر و دل‌خۆش ده‌بوون!» پاشان هیواشتر گوتیشی: «من زۆرم باوکت خو‌ش ده‌ویست!» له‌گه‌ل ئه‌و قسه‌یه‌دا هه‌ستم کرد چاوانی به‌ بریقه‌یه‌کی زیاتر دره‌وشایه‌وه.

کاتیا گوتی: «خودا ئه‌وه دایکیشی لی سه‌ندینه‌وه.» هه‌ر خیراش سه‌رچادانی نایه‌ سه‌ر چادانه‌که و ده‌سته سه‌رکه‌ی خو‌ی هه‌لگرت و ده‌ستی کرد به‌ گریان. سی‌رگی میخائیلیچ سه‌ری وه‌رسوو‌راند و دووپاتی کرده‌وه: «به‌لی، هه‌موو شتی‌ک له‌م مال‌ه‌دا گۆراوه‌! زۆر گۆراوه‌!» پاشان دوا‌ی ماوه‌یه‌ک بیده‌نگی گوتی: «سۆنیا، له‌یستۆکه‌کانت بینه‌ بزانه‌!» خو‌شی پۆیشت بو‌ ژوو‌ریکی تر.

کاتی‌ک ئه‌و چوو‌ه ده‌ری به‌ چاوی پر له فرمی‌سکه‌وه له کاتیام پوانی. گوتی: «چ دۆستیکی میه‌ره‌بانه‌!» به‌ راستیش ئه‌و هاودلییه‌ی پیاویکی غه‌ریبه‌ و میه‌ره‌بان بو‌ من زۆر وزه‌به‌خش و دل‌خۆشکه‌ر بوو.

له ژوو‌ری میواندارییه‌وه ده‌نگی قیژه‌ و قریشکه‌ی شاد و مندالانه‌ی سۆنیا و هه‌ول‌ی سی‌رگی میخائیلیچ که یاری له‌گه‌ل ده‌کرد ده‌هاته‌ گوی. من چاییم بو‌ نارد و گویم لی‌بوو له پشت پیا‌نۆکه‌ دانیش‌ت و سۆنیای له‌سه‌ر کۆشی دانا و به‌ ده‌سته چکۆله‌کانی ئه‌و پیا‌نۆی ده‌ژهنی.

گویم له ده‌نگی بوو که له‌و ژوو‌ره‌وه ده‌یگوت: «ماریا ئه‌لکساندۆفنا، وه‌ره‌ بو‌ ئیره‌ هی‌ندی‌کمان پیا‌نۆ بو‌ لیده‌.»

من زۆرم پی‌خۆش بوو که ئه‌و ئاوا ساده‌ و دۆستانه‌ ده‌ستووری پیدام چبکه‌م. هه‌ستم و چووم بو‌ لای.

ده‌فته‌ریکی نۆته‌ی کرده‌وه و به‌شی ئادا‌جو‌ی سۆناتی quasi una fantasia بیته‌و‌قینی له‌به‌ر ده‌م دانا و گوتی: «وه‌ره‌، ئه‌وه لیده‌!» په‌رداخ‌ی چایی به‌ ده‌سته‌وه‌ گرت و له‌گه‌ل ئه‌وه‌ی ده‌چوو بو‌ ئه‌و سه‌ری ژوو‌ره‌که‌، گوتیشی: «ده‌مه‌وی بزانه‌ چۆنی لیده‌ده‌ی!»

نازانه‌ بو‌ هه‌ستم ده‌کرد ناتوانم پر‌وبیا‌نوو بینمه‌وه. له‌ رووشم هه‌لنه‌ده‌هات بلیم ده‌ستم په‌قاس نه‌بووه. فه‌رمانی سی‌رگی میخائیلۆ‌قیچم له‌ گوی گرت، له‌ پشت

پیانۆکه دانیشتم و دەستم کرد به ژهنین، ئەو پەری هەولم دەدا چاکی بژەنم. زۆریش دلگراڻی داوهریی قازیبه کهم بووم، چونکه دەمزانی له مۆسیقا تێده گات و هەزی لیبه تی. ئاداجۆ له گەل هەستم سازگار بوو و کاتی وهبیرهی نانه وهی بیره وهری کۆن و وتووێژی جهنگه ی چایی خواردن، خراپ نه ژه نی. به لام ئەو نه یه یشت به شی سکیرتزۆ بژه ن و هاته ژوور سه رم، گو تی: «نا، ناتوانی ئەوه به باشی بژه نی. به لام ئەوه ی یه کهم خراپ نه بوو. دیاره زۆر باش هه ستت له گەل مۆسیقا سازگاره.» ئەو هاندانه جیدی و نیوه گه رمه ی ئەوم هینده به دل بوو که له خۆشیانا سوور هه لگه پام. بۆمن زۆر شتیکی تازه و زۆریش خۆش بوو که ئەو، هاوپی و هاوشانی باو کم، به ره وپوو و به بی ئەوه ی که سیکی تری لی بی، له گەل من، وهک ئەوه ی له گەل هاوته راز و هاوپییه کی خوی قسه بکات، به شیوه یه کی جیدی ده دا و قسه کردنی ئیستای وهک ئەو کاته نه بوو که مندال بووم. کاتیا چووبوو قاتی سه ری سۆنیا بخه وینئ و من و سیرگی میخانیلو فیچ پیکه وه ته نیا که وتبووین.

ئەو باسی باو کمی ده کرد و چۆنییه تی یه کتر ناسینیان و ئەو کاته ی که من هیشتا سه رقالی ده رس و مه شق و بووکۆکه و له یستۆک بووم ئەوان پیکه وه چ ژیانیکی خۆشیان بووه و له ناوه روکی باسه کانی ئەودا ده رکه وت باو کم پیاویکی هیمن و له سه ره خۆ و به نه شه بووه و ئەوه ش زۆر به لامه وه تازه بوو. ئەو زۆری پرسیار لیده کردم سه باره ت به هه ز و ئاواته کانم و ئەو کتیبانه ی ده یخوینمه وه و چ به رنامه یه کم بۆ داها تووم هه یه و له هه موو باریکه وه راوێژی له گەل ده کردم و به رینوینییه کانی رچه ی ژیانیکی نوئی بۆ ده شکاندم. ئەو بۆ من ئیستا ئەو پیاوه جه فه نگ باز و قسه خۆشه ی پیشوو نه بوو که سه ری ده خسته سه رم و که ره سه ی یاریی بۆ درووست ده کردم، به لکوو پیاویکی جیدی و دلّساف و نه رمونیان بوو، که من به بی ئیختیار ریزم بۆ داده نا و خۆشم ده ویست. زۆر به راحه تی و به چیژه وه قسه م له گەل ده کرد. سه ره رای ئەوه ش دلّه خورپه یه کی نه خوازراو دایگر تبووم و شتیکی له سه ر دلّم قورسایی ده کرد. هه ر وشه یه ک له زارم ده هاته

دەری تا رادەیهک نیگەرانی دەکردم و دەترسام شایانی خۆشەوویستی ئەو نەبم، چونکە من کچی پیاویک بووم کە دۆست و هاوڕێی گیانی گیانی ئەو بوو. کاتیا دواى ئەوەى سۆنیاى خەواند هات بۆ لامان و دەستی کرد بە سکالا و گلهی لیم و ئەوەی کە خەمۆک و دوورەپەریزم و سەبارەت بە هەموو شتیکی خەمساردم؛ ئەگەرچی لەو ماوەیەدا کە دووبەدوو بووین من لەو بارەووە یەک وشەم بۆ میوانەکەم نەدرکانبوو.

سیرگی میخائیلیچ بزەیهکی هاتی و بە نیشانەى لۆمە کردن سەریکی راوهشاند و گوتی: «ئەو، ئەوەی لە هەموو شتیکی گرینگترە لێی شارەدومەتەو!» گوتم: ئەو قسانە شیاوی باس کردن نین و تەنیا بێ تاقەتی دەکردن. ئەوەش خۆ گرینگ نییە، تێپەر دەبێ.» (هەر بە راستیش دەتگوت تێپەر دەبێ، چونکە هەر لەو کاتەدا تەمی خەم و دلتهنگی لەسەرم پەویبۆووە و دەتگوت قەتم کەسەر و پەژارە نەبوو.)

گوتی: «بیزاری و دوورەپەریزی شتیکی باش نییە. یانی تۆ پیت وایە کچیکی نازدار و تاقانەى؟»

من بە پیکەنینەووە وەلامم دایەووە: «جا دیارە تاقانەم!» – «نا، کچیکی تاقانە کە تەنیا بە تارێف و پیاوەلدانی خەلکی دلخۆشە و لەگەڵ تەنیا کەوتن ئەژنۆی خەم لە باوەش دەگرێ و لە هەموو شتیکی بیزار دەبێ، هیچ باش نییە و ناکەوێتە بەر دلەم. ئەو نیشانەى خۆنواندە و دیارە هیچ بایەخیک بۆخۆت دانانی! وایە؟»

بۆ ئەوەى بێدەنگ نەبم و شتیکی بلیم، گوتم: «زۆر سپاس ئەو قسانەتان بۆ من وەک شەکر شیرینن!»

تۆزێ بێدەنگ بوو پاشان گوتی: «کە وایە تۆ چ شیوەیهکت چۆتەووە سەر باوکت؟ تۆ بە راستی...» سەرنجی پر لە خۆشەوویستی و هیوا پێدەرانی جۆریک بوو کە بوو هۆی شادی و شەرمەزارییم.

هەر لەو کاتەدا و لە پوخسارە شاد و پر بزەکەیدا ترووسکەى نیگایەکم چاو پیکەوت کە تاییبەتی خۆی بوو، سەرەتا پووناک بوو پاشان وردەوردە قوول و زیت و رازاوی و تەمیکی تەنکی خەمی لە خۆگرت.

گوتی: «ئىۋە نابى دلتان بىكەنە ھىلانەى خەم و كەسەر. ھىچ ھۆكارىكىش نىيە كە ھەست بە پەژارە و وەرەزى بىكەن. لەخۇرا خۇتان تووشى دلتەنگى و داھىزان مەكەن. دەتوانى مۇسىقا بژەنى بە جۇرىك كە لە ناخەو ھەستى پىدەكەى، كىتەب ھەيە و متالا دەكەى، تازە ھەوۋەلى دەمتە و سەرەتاي ژيانتە، ئىستا كاتى ئەوۋەيە خۇتى بۇ ئامادە بىكەى و پاشان ئاخى بۇ ھەلنەكىشى. ھەتا زوۋە دەبى لە بىرى خۇتا بى چونكە سالىكى تر درەنگ دەبى.»

ئەو ۋەك باوك يان مامىك قسەى لەگەل دەكرىم و ھەستم دەكرىم كە دايم چاۋى بە سەرمەۋەيە و خۇى دىنىتە پىزەى من. دلتەنگ دەبووم كە دەمدى لەگەل ئەو ھاوشان نىم و لەگەل ئەۋەشدا بەۋە دلخۇش بووم كە لەبەر من ھەول دەدا ئەۋە نەبى كە ھەيە.

شەۋى تا درەنگانى لەگەل كاتيا سەبارەت بە كاروبارى مالى و بارودۇخى ملكەكەمان قسەيان دەكرىم.

پاشان ھەستا و ھات بۇ لاي من، دەستى گرىم و گوتى: «دەى، دۇستانى خۇشەۋىست، خوداھافىز!»

كاتيا لىي پىرسى: «خوداتان لەگەل، كەنگى بە خزمەتتان دەگەينەۋە؟» ھەروا كە دەستى منى گرىتوو ۋەلامى دايەۋە: «كۆتايى بەھار. من ئىستا دەچم بۇ دانىلوۋكا^۹ (دانىلوۋكا گوندەكەى دىكەى ئىمە بوو). دەبى بەكارەكانى ئەۋەى رابگەم و بزانم بارودۇخەكە چۆنە و ئەۋەى پىۋىستە جىبەجىي بىكەم، پاشان سەرىك لە مۇسكۆ دەدەم و لەۋى بە كارەكانى خۇم رادەگەم. ۋەلھاسل كۆتايى بەھارىش نەگەرىمەۋە ھاۋىنى دەگەرىمەۋە.»

من بەخەم و دلەدوايىيەۋە گوتىم: «جا بۇچى ئاۋا درەنگ؟ يانى ناچارى ماۋەيەكى ئاۋا زۆر لىرە دووربى؟» ھەر بە راستىش پىر بە دل ھىوادار بووم ھەموو پۇژى چاوم پىي بىكەۋى و لە ناكاو دل م پىر بوو و ترسام دىسان خەم و خەفەت بىلم بەسەردا بىكىشىتەۋە و ئەو تىكچوونە لە پىۋالەت و نىگا و ئاخافتىمدا رەنگى دايەۋە.

^۹ Danilovka

ئەو بە لەبزیکی وەها کە لە گویمدا زۆر سارد و سڤ بوو گوتی: «بەلێ، خۆتان زیاتر سەرقال بکەن و هەول بەدەن نەهیلن دلتەنگی و خەمۆکی بەسەرتاندا زال بیت.» دواى ئەوەى دەستی بەردام، بى ئەوەى ئیتر چاوم لى بکات گوتیشی: «کاتیک گەرامەوێ تاقیتان دەکەمەو.»

لە پیشخانەکە ڕاوەستا بووین و بەرپیمان دەکرد. ئەو بە پەلە بەلتەکەى لەبەر کرد و هەولێ دەدا چاوم لى نەکات. لە دلی خۆمدا گوتم: «بۆ ئەوەندە زەحمەت دەخاتە بەر خۆی. بێر لە چی دەکاتەو؟ یانی بە راستی پێی وایە بۆی دلتەنگ و بى تاقەت دەبم؟ هەلبەت زۆر پیاویکی باشە، زۆریش باش... بەلام ئیتر نابى زیدەرەوی لە تاريفاتیدا بکەم.»

سەرەپای ئەوەش من و کاتیا ئەو شەوێ ماوەیهکی زۆر لە نیو پیخەفەکەدا بەخەبەر ماینەو و قسەمان دەکرد. نەک ئەوەى باسی ئەو بکەین. بۆ هاوینی داهاوو گەلالەمان دادەرشت و تەگبیرمان دەکرد زستان لەکوی ڕابویرین و چبکەین. ئەو پرسیارە ترسناکە «ئەى چی؟» ئیتر لەبەرەمدا قوت نەدەبوو. مەسەلەکە لەبەر چاوم ڕووناک و سادە بوو. ژیان دەبوو بە خوشی تیپەرێ و داهاوو بۆ من لیورپێژ بى لە بەختەوهرى. وەک ئەو و ابوو کە مالهکەمان لە پۆکروفسکوڤیا ژيانى تیزابیتەو و کەلاورپێژ بى لە شادی و خوشی.

دوو

بەهار هات. تەمى خەم و خەفەتى ڕابردوو لە سەرم ڕەویبوو و هەستیکی خوش وەک خەونیکی شیرینی گەشانەو کە تاییبەتى بەهارە، لەگەل ئاوات و هیوای نادیار جیگای گرتەو. ژیانم لەگەل سەرەتای زستان هیچ ویکچوونیکى نەبوو. خۆم بە سۆنیاو سەرقال دەکرد و کتیبم دەخویندەو و پیاووم دەژەنى. زۆر چوومە نیو باخ و باخاتەکە و بەتاییبەت شەوانە ماوەیهکی زۆر بە راستی زۆر، لە باریکە ڕیگاکانی باخەکەدا پیاسەم دەکرد یان لەسەر کورسییەک دادەنیشتم و خودا دەزانى چەندە فیکر و خەيال لە میشکەدا وەک هەنگەژالە دەهارووژان و

ئاۋات و ھىواكان توۋشى دلەخۇرپە و بى تاقەتتيان دەكردم. ھىندى جار شەوانە ھەتا بەيانی، بە تايبەت شەوانى مانگەشەو لەبەر پەنجەرەى ژوورەكەم دادەنيشتەم و برى جار تەنانەت بە توۋى كراسىك و بەدزىيەو و دوور لە چاۋى كاتيا دەچووم بۇ نىۋ باخەكە و بە سەر ھەردى تەر و پرنائونگ و خوناوودا ھەتا لاي ھەسىلەكە ھەلدەھاتم. جارىكيان تەنانەت چووم بۇ مەزراكە و بەو شەو و بە تاقى تەنيا بە دەورى باخەكەدا سوورامەو.

ئەمرو بە راستى دژوارە بۇم كە وەبىرم بىتەو چ خەون و خوليايەك خەيالى داگرتبووم. تەنانەت ئەگەر وەبىرىشم بىتەو باوەر ناكەم كە ئەو خوليا و خەيالانە مېشكى منيان بە خۇيانەو خەرىك كردي، چونكە بە راستى زور سەير و لە ژيان بە دوور بوون.

سىرگى ميخائىلوۋىچ ھەر وەك بەلئىنى دابوو كۆتايى مانگى مەى لە سەفەر گەرايەو.

جارى يەكەم شەوى و بە بى ھەوال ھات بە جۇرىك كە ئىمە نە بىرمان لى دەكردەو و نە چاۋەروانى بووين. لەبەر ساباتەكە دانىشتبووين و خەرىكى چايى خواردنەو بووين. باخەكە ھەموو سەوزەلانى بوو باخچەكان پر بوون لە گول و رېحانە و چرىكەى بولبول و شالوور ئىتر نەدەھاتە گوى و لەوى جىيان خوش كرديو و ھەتا رۆژى پىوتەرى قەدىس^۶. بنج و دەوونى چروپر و توخى ياسى بنەوش دەتگوت تۆزىكى سى و بنەوشيان لى پرژاۋە. چرۆكان خەرىك بوون دەپشكووتن. پەردەى چىپى دارستانى غان كە خور لە پشتيانەو ئاوا دەبوو برىقەى دەھات. ژىر ساباتەكە فىنك بوو. گيا و گژى نىۋ باخەكە نوقمى شەونم بوون و بۇنى گول و سەوزەلانى ولاتى داگرتبوو. لەو دىوى پەرژىنى باخەكەو دەنگ و زايەلەى كۆتايى رۆژ، لەوانە ھۆھۆى شوان و زايەلەى زەنگولەى مى پىشەنگ تىكەل دەبوو كە خەرىك بوون رانەكەيان بەرەو سەرگىر و ئاغەل رادەدا. تىكۆن كە لاۋىكى گەلحو بوو بە عارەبانە بەرمىلەكەيەو بە توولەپرى بەردەمى ساباتەكەدا تىدەپەرى و بە ئاوپاشەكەى ئاۋى فىنكى لە باخچەى تازەتەكمىش

۶- رۆژى پىوتەرى قەدىس بىست و نوچ ژوئەنە و ھاوين دەست بىدەكا و بولبولەكان ئىتر ناخوئىن.

کراو و گلهپۆکی دیراوی گۆل و ریحانهکان دهپڕژاند و پهنگی خاکهکهی تۆخ دهکرد.

لهبههر ساباتهکه و لهسههر پروومیژییهکی سپی سهماوهریک قولتهقولت دهکولا که زگهزهردهکهی وهک خۆر دهرهوشایهوه و پیالهی پر له نفشک و دهوری پر له نانهچهورهی تورت و شیرینی لهپالیدا داندرابوون. کاتیا به دهسته ناسک و خرپنهکانی پهرداخهکانی ئاو دهکیشا و من، دواي مهله کردنی دهمهوهئیاوه له نیو ههسیلهکهدا، ههسابوومهوه و نهمدهتوانی ماتل بم ههتا چاییهکه دهم دهکیشی و نفشکی خهست و خۆلم به نانی تازهدا دهساوی و دهمخوارد. کراسیکی کهتانی بی قولم لهبهردا بوو و سهروقژی تهرم به لهچکهیهک پیچا بوو. کاتیا یهکهم کهس بوو که ئهوی دی و گوتی:

-«ئا، سیرگی میخائیلیچ ههر ئیستا باسی تۆمان دهکرد.»

من ههستام بچم جلهکانم بگۆرم. بهلام ئهو نهیهیشت و چاویکی له سهروقژی پیچراوم کرد و به پیکهنینهوه گوتی: «ئهو تهشریفاتهی بۆ چییه؟ خوشیی لادی لهو بیگهردی و ساکارییهی دایه. بۆ شهرم له گریگۆری ناکهن؟ وهبزانی منیش گریگۆریم.» بهلام لهو کاتهدا بۆم دهرکهوت ئهو قهت به چاوی گریگۆری لیم ناروانی و ههستم به شهرمهزاری کرد.

گوتم: «خیرا دهگهڕیمهوه.» بهپهله خۆم کرد به ژووڕیدا.

ئهو بهدواي مندا دهنگی بهرز کردهوه: «ئاخر بۆ له خۆرا له خۆتی تیک ددهی؟ ئاوا زۆر جوانی و هیچ عهیبیکی نهبوو. راست وهکوو گهوره کچیکی ساکاری گوندنشین!»

له ژووورهکهم لهگهڵ ئهوهی بهپهله خهریکی گۆرینی جلهکانم بووم له دلی خۆمدا گوتم: «زۆر سهیر چاوم لی دهکا. زۆر چاکه، شوکر بۆ خودا دیسان هاتهوه. ئیستا ئیتر مالهکهمان وهک رابردوو کپوک نابی و گهرمی و پروناکی تیدهزی.» له ئاوینهکهدا له خۆم روانی و بهههلهداوان به پلیکانهکاندا داگهپام و بی ئهوهی بیشارمهوه که پهلهم کردوووه به ههناسه برکی خۆم گهیاندهوه ژیر ساباتهکه. له پشت میزهکه دانیشتبوو و لهگهڵ کاتیا باسی بارودۆخی مال و ژیانی ئیمهیان دهکرد. که چاوی پیم کهوت زهردهیهکی گرت و درێژهی به قسهکانی دا. به وتهی

ئەو بارودۆخى مالىمان زۆر باش بوو. ئىمە دەبوو ئەو ھاوینە لە گوند بژىايەن و پايز لەبەر قوتابخانەى سۆنيا بچين بۆ پترزبۆرگ يان دەرەوہى ولات.
 كاتيا گوتى: «بريا ئىوہش لەگەلمان بەتبايەن. ئىمە بەبى ئىوہ، تەنيا و ناشارەزا، هيچمان پى ناكري.

ئەو بە نيوہ گالتە و نيوہ جىددى گوتى: «من لە خودام دەويست لەگەل ئىوہ دەورى دنياش لى بدەم.»

گوتم: «دەى باشە بۆ نەگەرئىن؟ با دەورىكى دنيا لى بدەين!»
 بزەيەكى ھاتى، سەرى لەقاند و گوتى: «ئەى داىكم چى لى بكەم؟ ئەو ھەموو كارەى بەسەرمدا رژاون چى لى بكەم؟ بەلام جارئ ئەو مەسەلەيە زۆر گرینگ نىيە. ئىوہ پىم بلين ئەو ماوہيەتان چۆن رابوارد؟ خو ئىتر ئەژنۆى خەمتان لە باوہش نەگرتووہ؟»

كاتىك پىم گوت لەو ماوہيەدا كە ئەو لىمان دوور بوو، كارم كردووہ و خەمم لە دلدا رانەگرتووہ و كاتياش قسەكانى منى پشت راست كردووہ، ئەو بە زمانى ئافەرىنى پى گوتم و بە نىگاي لاواندمىوہ، وەك ئەوہى مندالىك شايانى پاداش بى و خەلاتى بكەى. پىموا بوو باش وايە بەوردى و سادقانە و ئەوہى ھەيە و نىيە بۆى باس بكەم. ھەم ئەو كارە باشانەى كردبووم و ھەم ئەوانەش كە لەلای قەشە ددانم پىدا نابوون كە لەوانە بوو ببىتە ھۆى نارەزايەتتى ئەو. شەوئ ھەواكەى ھىندە خوئش بوو كاتىك پىالە و پەرداخى چايى كۆكرايەوہ ئىمە ھەروا لە ژىر ساباتەكە دانىشتبووين و خەرىكى باس و دەمەتەقى بووين، واشمان قسە گەرم كردبوو ھەر لە بىرمان نەبوو چ كاتىكى شەوہ، ھەتا شەو و بىدەنگى ولاتى داگرت و گوندەكەمان لە گۆمى مەندى شەودا نوقم بوو. بۆن و بەرامەى گول لە ھەموو لايەكەوہ دەھات و شەونم سىنگى چىمەن و گژوگىاي خووساندبوو. بولبولىك خویندى و پاشان كە دەنگى ئىمەى بىست بىدەنگ بوو. ئاسمان دەتگوت سەرىپۆشى بە ئەستىرە پوولەكەرىزى خوى ھىناوہتە خواری و لەسەر سەرمان كردووہتە چەتر.

شەو شەق بووبوو، بەلام كاتىك تىگەيشتم شەوہزەنگ بالى بەسەردا كىشاوين كە شەمشەمەكوپرەيەك بە نەرمى خوى كرد بە ژىر ھەيوانى ساباتەكەدا و بە

لەسەر کورسییەكە نەختی سوورا و درێژەى پێدا: «ئێستا واى دانێین نۆچاوانەكەم نەیهیناوه و لەگەڵ كچىكى حەقدە سالانەى وهك ماش ۲... ماریا ئەلكساندۆفنا... ئەمە نموونەیهكى باشە، ژيانى هاوبەشم پێك هینا، زۆرم پێخۆشه كه ئەوه هاته پێشى. ئەمە به راستى باشتريه نموونەیه.

من پێكەنیم و تیگەیشتم چى پێخۆشه و چى هاتۆته پێشى... پاشان رووى له من كرد و به لهبزیكى گالته ئامیزهوه گوتى: «ئێستا ئیوه راستییهكەیم پێ بلین، سادقانه و بهبى هیچ له روو دامانىك. ئەگەر بریار بى ژيانى هاوبەش لەگەڵ پیاویك پێك بینى كه ئاواتى دانیشتن و گۆشهگیرى و حەسانەوهیه، ئێستا كه خودا دەزانى چەندە ئاوات و ئارەزوو له دلتاندا شهپۆل دەدا، بۆ ئیوه تال و كارەساتبار نییه؟»

من بهو پرسیارهى ئەو رهنگم هەلبزرکا و زۆرم پى ناخۆش بوو. چونكه نەمدەزانى چ وهلامىكى بدەمهوه.

ئەو به پێكەنینهوه گوتى: «ئێستا پیت وانەبى من بهو قسهیه داواى ئەوهت لى دەكەم شووم پى بكەى. بەلام راستییهكەى بلێ، كاتىك شهوانه له نيو باخهكەدا پياسه دەكەى خەيالى مێردىكى وا دیتە مێشكتهوه يان نا؟ ئەگەر ببى پیت وانیه كارەسات دەبى؟»

-«نا، بۆ كارەساته؟»

-«بەلام خەون و خولیايهكى شیرينيش نابى؟»

-«رهنگه نەبى، بەلام رهنگه من هەله بكەم...»

بەلام ئەو ديسان قسهكەى پى پریم.

-«باشە، نەمگوت؟ ئەو بەراستى مافى خۆيهتى وابير بكاتهوه و منيش بۆ ئەو راستوێژييه زۆرى سپاس دەكەم. زۆريش خۆشحالم كه قسهكانمان كيشايه ئەو باره و باسى ئەو شتانهمان كرد.» پاشان گوتى: «دەبى بلیم زەماوهنديكى ئاوا بۆ من بەراستى كارەساتىكى گەوره دەبى.»

كاتيا گوتى: «ئيوهش خەيالى سەير و سەمهەرە لەسەرتان دەدا! بە راستى ئەو خەيالانەى ئیوه له مێشكى هیچ شیتىكىشدا نییه و ئاوا بير ناکاتهوه.» ئەوهى گوت و رۆيشت نان و سفرهى شیو ئاماده بکات.

دوای رۆیشتنی کاتیا ئیمه ههردوو کمان بێدهنگ بووین و دهووبه ریشمان ههمووی ئارام بوو و شنهی گهلا و ویزهی بآلی مێشوولهش نهدههات. تهنیا جاروبار چریکهی بولبولیکی تر وهک ئیواره، دههاته گۆی، شهو بوو و بهبی پهلهکردن دهیچریکاند و پر به باخهکه دهیخویند، بولبولیکی دیکهش له دوورهوه و لهو پهپی باخهکهوه و لهنیو شیویکهوه که دهوری باخهکهی لیدهدا، لهو شهوهدا بۆ یهکهم جار وهلامی چریکهی ئهمی دهدايهوه. یهکهمی تۆزیک بیدهنگ بوو، وهک ئهوهی بیههوی گۆی بۆ پهیامی هاوریکهی ههلاخت، بهلام دواتر به چریکهیهکی لیپراوانهتر و ئاوازیکی گهرمتر پانتای باخهکهی پر کرد، دهتگوت بارانی مرواری بهسهر باخ و چیمه نهکهدا دهباری. ئهو دوو بولبوله به ئاوازیکی شهیدایانه و ئاسمانی له جیهانی بولبولاندا که بۆ ئیمه نامۆ بوو فهزای باخهکهیان دهرازاندهوه. باخهوان به لای ساباتهکهدا تیدهپهپی و رۆیشت له نیو نارنجستانهکه بخهوی، تهپهی پیی بهو پۆستاله قورسانهوه له پیچه لاوپووجی توولهپریکهدا دهنگی دهدايهوه و دوور دهکهوتهوه. کهسیک دووجار لهو پهپی شیوهکهوه فیتووی لیدا و دهنگی فیتووهکهی زۆر ناخۆش بوو و دیسان بیدهنگی ولاتی داگرتهوه. خشهی جوولانهوهی گهلایهک یان له رینهوهی پهردهی ساباتهکه زۆر به زهحمهت دهبیسترا. بهرامهیهکی خۆش فهزای باخهکهی داگرت و گهیشته بن ساباتهکه و به ههموو لایهکدا بلاو بۆوه. دوای ئهو قسانهی کردبوومان ئهو بیدهنگیه زۆری نارچهت کردم بهلام نه مدهزانی بلیم چی. چاوم له ئهو دهکرد. چاوی ئهویش له تاریکیهکهدا دهرهوشایهوه و له منی دهروانی...

گوتی: «ژیان لهم دنیایهدا چهنده شیرینه!»

من ههناسهیهکم ههلاکیتشا و گوتم: «چیت گوت؟»

ئهو دووپاتی کردهوه: «ژیان لهم دنیایهدا چهنده شیرینه!»

دیسان بیدهنگ بووینهوه و من ههروا نارچهت بووم. بهردهوام له بیرى ئهوهدا بووم که به پشت راست کردنهوهی قسهکانی سهبارهت به پیری زویرم کردووه. دهمویست ئهو قسه نهکولیوهی خۆم قهرهبوو بکهمهوه و دلخۆشیی بدهمهوه بهلام نه مدهزانی چۆن.

ئاخىرى ھەستا و گوتى: «زۆر چاگە ئىتر من دەرۆم! دايكم بۇ شىو چاوپروانمە.
ئەمپۆكە چاوم پىي نەكەوتووە.»
گوتم: «بەلام من دەمويست يەك سۇناتتان بۇ لىدەم!»
ئەو گوتى: «باشە، بۇ كاتىكى ترا!» وەلامەكەشى ساردوسپ كەوتە بەر گوچكەم.
-«خودات لەگەل بى!»

ئىستا لىم پروون بوو لىم زىزبوو و ھەستم بە بارى قورسى خەم كرد لەسەر
دلم. لەگەل كاتيا ھەتا سەر قالدەرمەكانى دەرى بەرىمان كرد و لەوى پراوہستاین
ھەتا بە توولە رىكەدا پۇيشت و لە تارىكىدا بزر بوو، دواى ئەوہش ماوہىەك
چاوم لە رىگاگە برى و لەجىي خۆم نەجوولام. كاتىك زرمەى سمى ئەسپەكەشى
ئىتر نەھاتە گوئى، من دەورىكى مالەكەم لىدا و ديسان چوومەوہ بۇ ژىر ساباتەكە
و چاوم لە باخەكە و تارىكايى چرى نىودارەكان برى. ماوہىەكى درىژ لەبەر
تەمومژى شەونمزادا كە ھەموو دەنگەكانى شەوى پىوہ بوو پراوہستام و ئەوہى
دەمويست ديسان دىتم و بىستم.

ئەو دووجارى تر ھات بۇ سەردانم. من كە بەبۇنەى ئاخافتنى ئەو شەوہوہ
نارەھەت بووم ئىستا ئىتر ھەموو نىگەرانییەكانم لە نىو چووبوون و دەتگوت
قەتم خەم نەخواردووە. ھەتا كۆتايى ھاوین ھەوتووى دوو - سى جار دەھات بۇ
دەدەنىمان. من ھىندەم خو پى گرتبوو كە كاتىك درەنگ چاوم پىي دەكەوت
ھەستم بە تەنيايى دەكرد و بەراستى بى تاقتە دەبووم. بۇيە رقم لىي ھەلدەستا
و پىم وابوو بەو كارەى دەيھەوى ئازارم بدات و من ئەو دوورى و خۇبواردنەيم بە
زولمىك دەزانى دەرھەق بەخۆم. جۆرىك ھەلسوكەوتى دەكرد لەگەلم دەتگوت
بەكورم دەزانى، ھاورپىيەكى خۇشەويست؛ ئەو سەبارەت بە ھەموو شتىك لەگەلم
دەدوا و پرسىارى لى دەكردم و چاوپروانىي ئەوہى لىم ھەبوو كە ھەموو شتىكى
سادقانە و بە بى پەردە بۇ بدركىنم و ئەوہى ھەيە و نىيە لەگەلى بىنمە گۆرى.
رىگاي پى نیشان دەدام و بۇ ھىندى كار ھانى دەدام، يان برى جار لەسەر
ھەلەيەك سەركۆنەى دەكردم. بەلام سەرەپراى ئەوہى بەردەوام ھەولى دەدا خوى
بىننىتە رىزەى من و وەك ھاورپىيەك ھەلسوكەوتم لەگەل بكات، ھەستم دەكرد
لەپشت ئەو شتەوہ كە دەبىنم و تىي دەگەم جىھانىكى تر ھەيە كە زۆر رازاوييە و

بۆ من نه ناسراوه و سه رم لى دهرناچى، نه وىش به پىويستى نه ده زانى نه و ته مه بره وىنى و به ره و نه و پىگايه ده ستم بگرى، ههر نه و هوش بوو بووه هوى نه وهى رىزىكى زۆرم هه بى و خو شه وىستى به كهى له دلدا ره گاژۆ بكات. من له كاتيا و هيندىك له جيرانه كانم بىستبوو كه نه و، جگه له چاوه دىرى و خزمهت كردنى دايكه پيره كهى كه له مالى نه ده ژيا و جگه له كاروبارى ملكه كهى خوى و سه ره پهرستى و قه وىتى ئىمه كه له نه ستوى گرتبوو، له كۆرى نه شرافيش^١ هيندى ئه ركى پى پسىردرا بوو كه ههر نه وه تاراده يهك تووشى چه رمه سه رى و كىشه ي كردبوو. به لام سه به رهت به وهى كه چۆن ده پوانىته نه و ئه رك و ده رده سه رى يانه و له سه ريهك له مه ر بىر و باوه ر و فىكر و گه لاله كانى داها توو يه وه و هيو و ناوا ته كانى ژيانى نه متوانى هىچ هه لكړىنم. ههر كه ره تىك ده موىست باسه كه بىنمه سه ر كاروباره كانى نه و به شىوه ي تايبه تى خوى نىوچاوانى تىكده نا و ده تگوت ده يه وه ي بلئ: «له وه گه رى كچى، تو چكارت به و كارانه داوه، سه رت نا يىشى پرىسكه ي تىده به ستى!» و باسه كهى ده گۆرى. به لام نه و ئاكاره ي نه و سه ره تا دلمه ندى ده كردم، به لام دواتر پى راها تم و ئىتر هه و لم ده دا ته نيا باسى نه و شتانه بكه م كه پىوه ندى به خو مه وه هه يه و واى لى هات كه نه و شىوه هه لسو كه وه ته ش به لامه وه ئاسايى ده نواند.

شتىكى تر كه له سه ره تا دا زۆرم پى ناخوش بوو، به لام دواتر پى راها تم و چه زىشم پى ده كرد، كه مه ته رخه مى و به هيند نه گرتنى سه رو پۆ تراك و پوا له تى من بوو، ده تگوت نه وه به لايه وه بى بايه خه و به شتىكى سووكى ده زانى. قهت به وشه يان ته وس و تانه ئاماژه ي به جوانى من نه ده كرد و به پىچه وانه وه ههر جار يكىش كه ده ورو به رى به كان له لاي نه و باسى جوانى پوخسارى منيان ده كرد، نه و گرژ ده بوو يان بزه يه كى ماندار ده نىشته سه ر لىوى. ته نانهت چه زى ده كرد عه بىكى چكۆ له له پوخسار و پوا له تم بدۆزىته وه، يان ئىرا دىك له هه لسو كه وتم بگرى و بىداته وه به چاومدا و داخ بنىته سه ر دلّم. جلو به رگى مۆده ي رۆژ كه

^١ به پى راگه يه نراوى نه شراف كه كاترىنى دووم را يگه ياند نه شراف مافى نه وه يان بوو له هه موو پارىزگايهك نه نجومه نىكيان هه بى له ژىر چاوه دىرى سه رۆكىكا (كه مه قامى سه رهك نه شرافى هه بوو). نه م سه رۆكه و خاوه نانى هيندىك پله ي گرىنگ وهك قازى و سه رۆكى پۆلىس و هتد له لايه ن نه ندامانى نه م نه نجومه نه وه هه لده بۆ ئىردران و به شىكى به رچاوى كاروبارى پارىزگا نه و نه نجومه نه هه لىده سووران و پى راده گه يشت.

لەبەرم دەکرد یان شیوہیەک کە کاتیا حەزی لى دەکرد لە پوژانی جەژندا لەبەرى
 بکەم، یان قژم بەو مۆدەى دڵخوازی ئەو بوو دابھینم، خیرا تیخی تەشەر و
 توانجى سیرگی میخائیلوڤیچی تیژ دەکرد و دەبوو ھۆى زویر بوونی کاتیای
 بیچارە و منیش بەو کارە لە دین دەردەچووم. کاتیا بە دڵ دەیزانى و لى پوون
 بوو کە ئەو منى خۆش دەوی و بە هیچ شیوہیەک نەیدەتوانى تی بگات کە چۆن
 دەکرى پیاویک پى خۆش نەبى ژنە خۆشەویستەکەى بە باشترین شیوہ خۆى
 برازینیتەوہ. من زۆر زوو بۆم دەرکەوت مەبەستى چییە. ئەو دەیویست دلتیا بى
 کە من ئەھلى دلبەرى و دلداری نیم و منیش کە ئەوہم بۆ دەرکەوت ریژەییەک
 خۆنواندن و دلرفینى و خۆپازاندنەوہ و لارولەنجەى دلبەرانە لە دلمدا نەمایەوہ
 و بە جى ئەو جورىکی تر خۆنواندن لە ناخدا سەرى ھەلدا کە ئەویش خۆپاران
 بە ساکارییەوہ بوو کە لەگەل تەمەنم زۆر ناسازگار بوو لە پادەبەدەرىش زەق و
 بەرچاو بوو، بۆیە ئەوى چاوى پیم بکەوتبايە دەیزانى ئەو ھەلسوکەوت و
 ئاکارەم سروشتى نییە. دەمزانی خۆشى دەویم بەلام بەو پادەییە گرنگیم پى
 نەدابوو کە بزنام خۆشەویستیەکەى بۆ من ئەوینیکی ئاگرینە بۆ ژنىک یان سۆز
 و خۆشەویستى بۆ مندالیک. ئەو ھۆگرییەى زۆر بە لامەوہ پیرۆز بوو و ھەستم
 دەکرد کە بۆ ئەو باشترین کچى دنیاى و ھەلبەت حەزم دەکرد ئەو و ھەممە لە
 زەینیدا بمانى و بى ئیختیار فریوم دەدا، لەگەل ئەو فریودانەش ھەولم دەدا عەیب
 و کەموکوورپیەکانى خۆم لە نیو بەرم و ھەستم دەکرد بۆ من باشتر و بەریوچى تر
 ئەوہیە کە لایەنە باش و خەسلەتە دەروونییەکانى خۆمى بۆ دەرخەم نەک دیمەنى
 جوانى پووالەتم. پیم وابوو بسک و دەست و پوخسار و خووخدە و ھەلسوکەوتم
 بە جوان و ناشیرینەوہ ھەموو لە یەکەم پوانیندا دیتووہ و لە پوانگەى خۆیەوہ
 ھەلیسەنگاندووہ، بۆیە دەیزانى من جگە لە ریگای ھەلفریواندن ناتوانم ھیچ
 شتیکی تر بە پووالەتم زیاد بکەم. بەلام ئاگای لە پۆحم نەبوو کە شیت و شەیدای
 ئەو بووہ و ئەشقى ئەو خەریکە پۆحم تووشى ئالوگۆریکی بنەرەتى دەکات و
 گەشە دەکات و لەو بوارەدا دەمتوانى ئاشقى خۆمى بکەم و دلى لى بستینم،
 چونکە بە دڵ ھەستم پیکرد بوو و تیگەیشتبووم کە زۆر بە ئاسانى دەتوانم
 لەگەلى دانیشم و قسەى لەگەلدا بکەم. وردەوردە شەرمینى بى ھۆ و ھەلسوکەوتى

ناشارهزایانه و ناسروشتیی پیشووم هیچی نهما و له هه مبه ریدا رووم کرایه وه. ههستم دهکرد له هه موو باریک له شولارم دهبینی و دهست به سه روقژمدا دینی و له دووره وه بۆنی کهزیه و لاملم هه لدهمژئ و ئاشقی سه رتاپامه و ئه وهی دهیبینی به دلایه تی. پیم وابوو ئه گهر به پپی خووخدهی خوئی، وهک خه لکی کتوپر بیگوتبایه چهنده جوانی ئه و قسه یه ریزه یه ک دلی شاد نه دهکردم و به پیچه وانه له ناخی دلوه خووشحال بووم کاتیک قسه م دهکرد دهمدی ئه و دواي قسه که چاوی له چاوم دهبری و به دهنگیک که له ناخی دلایه وه دههات و هه ولی ددا وهکوو گالته بنوینی دهیگوت: «به لی، به لی، جادیاره شتیک له ئیوه دا هه یه که له هیچکه سدا نییه. ده بی بلیم زور کچیکی باشی!»

ئیسنا ئه و جوړه پاداشانه که دلی له شادی و غوروور لیورپژ دهکردم له بری چ هونه ریک پیم برابوو؟ له بری ئه وهی گوتبووم ئه وینی گریگوری دهره ق به نه وه چکۆله کهی ههست پیده کهم یان بو ئه وهی به خویندنه وهی فلان شیعر یان چیرۆک فرمیسک دهزیته چاوم یان ئه وهی مؤتسارتم له شوولهوفا^٩ زیاتر خوش دهوی. له دلی خویدا دهگوت: «سهیره. به چ ههستیکی تیژ و ئهنگیوه تیگه یستم که چ شتیک باش و خوشه ویسته.» ئه گهرچی له و کاته دا هیشتا له باشه سه رم دهرنه دهچوو یان ئه وهی که چ شتیک شایانی خوشویستنه. زوربهی خووخده و سه لیکه کانی ئه و سه رده مهی من به دلی ئه و نه بوو و ته نیا جوولانیکی برۆ یان پروانینیکی بهس بوو که تیگه م ئه وهی دهمه هوی بلیم پپی خوش نییه. حاله تیکی تایبه تی روخساری ئه و که نیشاندهری دلسۆزی بوو بو من، یان دهکری بلین هیندیک سووکایه تی پیوه بوو، بهس بوو که تیگه م ئه وهی ساتیک له مه وه بر چه زم پی دهکرد ئیسنا ئیتر لی بیزارم. هیندئ جار هیشتا ده می نه جوولا بوو تیده گه یستم که چ رینوینی یان داخوازییه کی لیم هه یه یان کاتیک چاوی له چاوم دهبری و شتیک لی ده پرسیم ههستم دهکرد که من به حاله تی چا و نیگایدا ده زانم ئه وهی دیه هوی بزانی لیمی دهرده کیشتی. بیر و ههسته کانی ئه و کاته ی من هه ر ئه و بیر و هه ستانه ی ئه و بوو که بی ئیختیار له مندا سه ری هه لدا بوو. ئه و بیرانه له لایان ئه وه وه هاتبووه نیو ژیا نی منه وه و رووناکی ده کرده وه. به بی

^٩ schlhof

ئەوھى خۆشم بزانم سەيرى ھەر شتىكم دەکرد بە چاوى ئەو دەمپروانى و كاتيا و خزمەتكارەكان و سۆنيا و خۆم و سەرگەرمىيەكانىشم بە چاوى ئەو دەدى. ئەو كىتابانەى كە لە رابروودا تەنيا بۆ تاراندى خەم و خەفەت دەمخویندەنەوھ لە ناکاو لەبەر چاوم بوونە باشتىن كىتاب كە خۆش و بىگەردتىن چىژەكانى ژيانى پى دەبەخشىم و ئەوھش تەنيا بەو ھۆيە بوو كە لەگەل ئەو سەبارەت بەو كىتابانە قسەمان دەکرد يان پىكەوھ دەمانخویندەنەوھ يان ئەو بۆى دەخویندەمەوھ. لە رابردوودا دەرسەكانى سۆنيا و سەروكەللەلیدان لەگەل ئەو بۆم بووبوو بە ئەركىكى قورس و دژوار و من خۆم ناچار دەکرد ئەو ئەركە بەجى بىنم. بەلام كاتىك ئەو دەھاتە سەر دەرسەكەمان و گرنىگى بە پىشكەوتنەكانى سۆنيا دەدا من لە خۆشيانا گەزگەز بالام دەکرد و چىژم لە دەرس كوتنەوھ وەردەگرت. لە رابردوودا فىربوونى پارچە مۇسقىيەك و لە بىر نەچوونەوھى بەلامەوھ كارىكى دژوار و تەنانەت مەحالىش بوو؛ بەلام ئىستا كە دەمزانى ئەو گويم بۆ شل دەكات و تىم دەگا و ھانم دەدا چل جار لەسەر يەك پارچە مۇسقىيەكم لیدەدا بە جۆرىك كە كاتىاي بىچارە لۆكەى لە گوچكەى خۆى دەخست، بەلام ھىشتا لىي ماندوو نەدەبووم و سات لە دواى سات تامەزۆتر دەبووم. سۆناتە دووپاتەكانى قەدىمى نازانم بۆ لە بەر چاوم گۆرا بوون. ئەوانم بە شىوھىەكى نوخ دەژەنى كە زۆر روونو باشتىر بوون و چىژى تايبەتيان پىوھ بوو. تەنانەت كاتىاش كە زۆرم خۆش دەويست و وەك خۆم دەمناسى لەبەر چاوم گۆرا بوو. ئىستا تىدەگەم كە ئەو قەت ئەو ئەركە لەسەر شانى نەبوو كە دايكايەتى بۆ ئىمە بكات و ھاودەمىكى ئاوا فىداكار و بەو شىوھ دلسۆز لە خزمەتى ئىمەدا بى. تازە ھۆگرى و دلسۆزى سادقانى ئەو خۆشەويستەم بۆ دەردەكەوت كە ئىمەى وەك جگەر گوئشەى خۆى چاو لیدەکرد و دەمزانى چ ھەقىكى بەسەر ئىمەوھ ھەيە و چەندە چەندەى زەحمەت بۆ كىشاوين. بۆيە خۆشەويستى ئەو ئافرەتە فىداكارە زياتر لە دلما جىگىر دەبوو. ئەو بوو كە منى فىركرد چاوىك لە حالى ژىر دەستان و رەعيەتەكان، تا دەگاتە خزمەتكارانى مالى بكام و بە چاوىكى تازە لىيان بپروانم. ئەگەرچى ھىندى پىكەنىنيە بەلام دەبى بلیم من ھەتا تەمەنى حەقدە سالان لەگەل خزمەتكارەكانمان گەورە بووم و ژياوم، بەلام لەبەر چاوم ئەوان نامۆتر لەو

کهسانه بوون که قه تم نه دیبوون. بۆ تاقه جاریکیش نه که وتمه بیری ئه وهی که ئه م مروّفانهش وهک من دلّیکی پر له سوژ له سینگیاندا ههیه یان هیندی جار ئاواتی شتیکیان له دلّایه یان له وانیه هه میک له دلّایاندا بی. باغ، لیژه وار و مه زراکانمان له ماوهی ئه و سالانه دا که له بهر چاوم ئاساییان ده نواند له ناکو له بهر چاوم رهنگ و دیمه نیکی نوییان به خووه گرتبوو. ئه و ههقی بوو که دهیگوت به خته وهری راسته قینه له ژیاندا ته نیا یهک شته و ئه ویش ئه وهیه که مروّف بۆ که سیکی تر بژی. پیشتتر ئه و قسه یه ی ئه وم زۆر پی سهیر بوو و به شتیکی بی مانام ده زانی. به لام برپوا به و کاره بی ئه وهی خوّم ئاگادار بم له دلّما ره گاژوی ده کرد. ئه و دلّی به ره و دنیا یه کی پر له شادی ده کردمه وه بی ئه وهی گوړانیک به سه ر ژیاندا بیئی، یان شتیکی پی زیاد بکات. ته نیا بوونی خوئی بوو تیکه ل هه ست و روّح و گیانم ده بوو. ئه وهی له مندالییه وه له ده ور و به ری من وشک و بیده نگ بوو، به هاتنه وهی ئه و روّحی به به ردا کرایه وه و زمانی گرت و په له ی بوو و ده یویست بزیته نیو روّح و گیانم و لیوړیژی بکات له شیرینی.

ئه و هاوینه زیاتر ده چوومه سه ری بۆ ژوو ره که ی خوّم و له سه ر جیوبانه که م خوّم راده کیشا و به جیی خه م و په ژاره یه ک که به هاری رابردوو له ناخدا ریشه ی دا کوتابوو، به جیی ئاوات و هیواکانی دا هاتوو، هه زی به خته وهری ئیستا هه موو گیانی دا گرتبووم. خه و نه ده چووه چاوم، هه لده ستام و ده چووم بۆ سه ر پیخه فه که ی کاتیا و له پالیدا داده نیستم و پیّم ده گوت که به خته وه رم و ئه مرۆش که بیر له و روژانه ده که مه وه بۆم ده رده که وی که به خته وه رییه که م پیویستی به هه یج باس کردنیک نه ده کرد و ئه و خوئی ههستی پیده کرد. به لام به منی ده گوت که خوئی پیویستی به هه یج شتیک نییه و زۆر به خته وه ره و ماچی ده کردم. من باوه رم به قسه کانی ده کرد و پیما بوو پیویسته و عه داله تیش وای ریک خستوه که هه موان به خته وه ر بن. به لام کاتیا له بیری خه وه که شیدا بوو و ته نانه ت هیندی جار خوئی تووره و جارز نیشان ده دا و منی له پیخه فه که ی دوور ده خسته وه و ده خه وت. منیش تا ماوه یه کی زۆر له میشکی خوّمدا هوّکاری به خته وه ریم لیک ده دایه وه و وه ردم ده کرد. هیندی جار هه لده ستام و ده ستم ده کرد به دوّعا کردن، ئه مجاره یان به زمانی خوّم، تا کوو سپاس له خودا بکه م بۆ ئه و

بهخته و هرییهی به نسیمی کردووم. ژووره کهم کړوکپ بوو. ته نیا پرخه ی نهرم و یه کهاوی کاتیا و چرکه چرکی کاتژمیره که دهات و منیش له سهر جیگا کهم ئەم شان و شانم دهگوری و ئوقره لی هه لگیرابوو و خه و نه دهچوو چاوم و دوعام ده کرد و خاچی خوم ده کیشا و خاچه کهی له ملدا بوو ماچم ده کرد. ده رگای ژووره که پیوه درابوو و په نجه ره کانیش داخرا بوون، ویزه ی میشووله یه که له نیو ژووره که دا دهات و له لاجه سهرم نزیک ده بووه و دوور ده که و ته وه. منیش ده موست قهت له و ژووره نه چمه ده ری و تاهه تایه رۆژ نه بیته وه و ئەم دۆخه خو شه که رۆحی له ئامیز گرتووم هه روا بمینیتته وه و ئەم حاله شیرینه م لی تیک نه چی. پیم وابوو خولیا و بیر و دوعاکانم هه موویان بوونه وه ریکی گیانله بهرن و له و تاریکیه دا له گه لمدا ده ژین، به دهوری چریا و پیخه فه که مدا ده فرن یان بوونه ته چه تری سهرم و بیر و خه یاله کانی من هه موو بیر و خه یاله کانی ئەون و هه سته کانیشم هه موو هه سته کانی ئەون. ئەو کاته هیشتا نه مده زانی ئەو حاله ی من ئەوینی ناوه. پیم وابوو ئەم حاله له وانیه هه میشه بوم بیته پیشی و ئەم هه سته شتیکه که به شیوه ی به لاش له نیو دلدا سهر هه لده دا.

سی

رۆژیک له کاتی دروینه ی گه نمدا، دوانیوه رۆ له گه ل کاتیا و سونیا چووین بو نیو باخه که و له سهر کورسییه که زنجی خه لوه تی هه میشه مان بوو و له وئ خه م و ده رده دلله کانمان به یان ده کرد و به باماندا ده دا، له ژیر سیبه ری زیزفونیک لیواری شیوه که، که له و به ری ئەوه وه دیمه نی دارستان و مه زراکان دیار بوون، دانیشتنین. سی رۆژ بوو که سیرگی میخائیلو فیچ نه هاتبوو بو سهر دانمان. ئەو رۆژه چاوه پروانی بووین، به تایبهت له بهر ئەوه ی به گزیره که مانی گوتبوو که بو پیراگه یشتنی گه نم و دروینه وانه کان دی بو مه زراکه. نزیک کاتژمیر دوو له دووره وه چاومان پیی کهوت به سواری ئەسپ له مه زرای چاوداره وه دهات. کاتیا چاوکی له من کرد و بزهی هاتی و فه رمانی دا کوخ و گیلاس بینن که سیرگی

میخائیلو فیچ زۆر چهزی لی دهکرد. پاشان له سههر کورسییه که پالی دایه وه و چاوی قووچاند و خوی کرده خه. من لقیکی خوار و پر گه لای زیزفونم شکانه وه، له گه ل ئه وهی دهستم هه موو به شیلهی ساقه ته که ی ته پوو، ملم نا له باوه شینی کاتیا و له گه ل ئه وه شدا کتیم ده خوینده وه. به لام له په ستا سهرم هه ل دینا و چاویکم له تووله ریی مه زراکه ده کرد که سیرگی میخائیلو فیچ له ویوه دههات. سو نیا خه ریک بوو له بن داره که به خو ل و چیلکه و به رد خانووچکه ی بو بو که له که ی دروست ده کرد. پوژیکی گهرم بوو و با سریوه ی نه دههات، هه وا که ی مات و هه وریکی ته نک ئاسمانی داگرتبوو. له به یانییه وه هه وا که ی دیار بوو گزه با و تو فانی پیوه یه و به شیوه ی ئاسایی بهر له تو فان ئوقره م لی هه ل ده گیرا، به لام لای عه سر هه و ره کان ره وینه وه و خو ر به ته ویلی ئاسمانی هه سا وه پیکه نی و ته نیا له ئاسو یه کی دوورده سته وه جار جار گرمه ی هه وریک دههات و گه واله هه وریکی رهش که به دم ئاسو وه مابوو له گه ل غوباری سه حرا تیکه ل ده بوو. جاروبار ترووسکه ی هه و ره برووسکه یه ک درزی ده خسته نیوچاوانی ئاسو و ده گه یشته ترویکی کیوه کان و بو چرکه یه ک زهوی و ئاسمانی پیکه وه گری ده دا. دیار بوو تو فان تیپه ریوه و لانی که م ئه و پوژه ئیتر کاری به سه رمانه وه نابی. به جاده ی پشت باخه که دا به رده وام عاره بانه ی پر له کلوش و باقه ی گهنم که به قه د دوو بالا پیاویان له سه ر هه لچنیبوون و جیره جیری تایه کانیا ن دههات، به قورسی به ره و ئه م لایه دههاتن و عاره بانه ی خالی به ته قوکوت و خیرا به ره و مه زرا ده گه رانه وه و دروینه وان و عاره بانه چیه کان لاقیان به لیواری عاره بانه که دا شو ر کردبو وه و کراسه کانیا ن به دم باوه ده شه کانه وه. ته پوتوژیکی چر که له ریگه که هه ل ده ستا، نه ده ره وییه وه و نه ده نیشته وه، ئیمهش له پشت لک و پوپی داره کانه وه دهماندی. له مه و دایه کی دوورتر له خه رمانه که وه دهنگی جیره جیری تایه ی عاره بانه و چره و گو ره ی دروینه وانه کان دههاته گو ی و ئه و باقه و کلوشانه یبه سه ر عاره بانه وه له پشت باخه که وه تیپه ریبوون دهماندی له سه ر خه رمانه که کو ما ده کری ن و ده بیته خو یانی ک و ئاماده ی ده که ن بو گی ره کردن. من خه رمانه هیلکه ییه کانم ده دی که به نووکی تیژه وه جار له گه ل جار بهر زتر ده بوونه وه و شیوه ی سه ربانی مالوچکه ی پووشینه یان ده دا به رده وام

بەر زتر دەبوونەو و پالە و سەپان بە دەوریدا هەل دەسووپان. بەرەو پرووی من لەنیو گەنمجارە پڕ تەپوتۆزە کەشدا عارەبانە خەریکی هاتوچۆبوون و لەویو بەقەی زیپینی گەنم وەبەر چا و دەکەوتن و دەنگی جیپە و تەقوکتی عارەبانە و ئاواز و گۆرانیی دروینەوانەکان لە دوورەو دەکەوتە بەر گۆی. لە لایەکی کێلگە کەو، گەنمجاری دروینە کراو جار لە گەل جار بەر بلاوتر دەبوو و ریزی دروینەوان بەریان لی دەگرت و لە دواي خۆیانەو بە ناریکی سوآلە و مەلۆیان بەجیدە هیشت. ناوی نیوان کێلگەکان کە چەقەقەیی گۆل شینی لی پرابوو، هەر وەها کراسی رەنگاوپرەنگی ژنانی گوندنشین کە داها تبوونەو و لە دواي دروینەوانەکانەو دەرویشتن و خەریکی بەستنی باقە و گۆلچینەو بوون، جوانییەکی تاییبەتی بە مەزراکە بەخشیبوو و دلی پی شاد دەبوو. کاتی ک دەتروانییە پشت سەری ژنەکان و ریزی پیک و تەکووزی باقە کانت دەدی کە بەسترا بوون و بە مەودای دیاری کراو دادەنران، شیواوی کێلگە کە نەزم و ریکوپیکی بە خۆو دەدی و لەبەر چاوم دەتگوت لەناکا و هاوین بوته پاییز. تەپوتۆز و گەرما هەموو دەشتە کە ی داگرتبوو و تەنیا دەستی بەو زنجە خەلوەت و دلگەری ئیمە نەگەیشتبوو، دەنا خەلکی زەحمەتکیش لە ژیر قرچە و کولە کولی هەتاوی چلە ی هاویندا و لەنیو ئەو گەرما و تەپوتۆزە دا قسەیان دەکرد و خەریکی گالته و چرەوگورە بوون و ئاو پاوەستایە ئەوان رانە دەوستان. کاتیا لەسەر کورسییەکی بەر سیبەرە فینکە کە پاکشابوو و لە حەوت سالان راست بووبوو و لە ژیر لەچکە یەکی مەلمەلی سپی کە دەموچاوی پی داپۆشیبوو بە نەرمی و شیرینی پرخە ی دەهات. گیلای پەش و ئاودار لەسەر دەورییە ک بریقە ی دەهات و کراسەکانی ئیمە خاوین و فینک بوون و ئاوی نیو دۆلکە کە زولال و تازه و پروناک، تیشکی خۆر لە نیوان لقاەکانەو دەرژایە نیوی و بووبوو شەبەنگ و چاوی دەلاواندەو و من دلم خۆش بوو و لەبەر خۆمەو دەمگوت: «چبکەم؟ خەتای من چییە بەختەوهرم؟ بەلام چۆن دەتوانم هەمووان لەو بەختەوهرییە خۆمدا بەشدار بکەم؟ کێ هەیه کە خۆم و هەموو بەختەوهرییەکانی خۆمی پی ببەخشم.»

خۆر له پشت چلهپۆپه‌ی داره‌کاندا خۆی هه‌شار دابوو، تۆز و غوماری سه‌حرا ر‌ه‌ویبۆوه و ئاسۆ له‌ژێر ترووسکه‌ی شه‌فتوولی هه‌تاودا ر‌ووناکتر و دره‌وشاوه‌تری ده‌نواند، هه‌وره‌کان هه‌مووی به پانتاییی ئاسماندا بل‌او بووبوونه‌وه و له پشت داره‌کانه‌وه له‌سه‌ر خه‌رمانه‌که‌ سه‌ی خۆیانی دیکه هه‌لچندرا بوو و فه‌لاو سه‌پانه‌کان به ده‌وریدا ده‌هاتن. عاره‌بانه‌کان دیار بوو بۆ دوایین جار باریان ده‌هینا. ژنانی گوندنشین شه‌نه له‌سه‌ر شان و کۆلی پر له گۆله‌ گه‌نم به کۆله‌وه به ده‌نگی به‌رز و به‌ده‌م گۆرانی گوتنه‌وه به‌ره‌و مال ده‌چوونه‌وه سه‌یرگی میخائیلو‌قیچ له هه‌یچ کوی دیار نه‌بوو، ئە‌گه‌رچی چه‌ند کاتژمێر له‌مه‌و به‌ر دیتم به سواری ئە‌سپ به تووله‌رپی سه‌ره‌وخواری ئە‌و دیوی باخه‌که‌دا ده‌هات بۆ ئە‌م لایه‌وه. له ناکاو له لایه‌که‌وه که چاوه‌روانی نه‌بووم وه‌دیار که‌وت. ده‌وریک‌ی شیوه‌که‌ی لێ‌دا بوو و ک‌لاوه‌که‌ی له‌سه‌ری داگرتبوو، خێرا و به‌هه‌له‌داوان ده‌هات بۆ لای من و ر‌وخساری ترووسکه‌ی شادیی تیگه‌را بوو. که دیتی کاتیا خه‌وی لیکه‌وتوو لێ‌وی خۆی گه‌ست و به پێ‌دزه و له‌سه‌ر نووکی لاقی هاته پێ‌شی. دیتم زۆر دل‌ی خۆشه‌، هه‌ر ئە‌و شادییه بی‌هۆیه‌ی که من زۆرم هه‌ز پێ‌ده‌کرد و ناوم نابوو "ئه‌شقی سروشتی" ده‌تگوت کورپێژگه‌یه‌که له قوتابخانه ر‌ایکردوو و هه‌زی ژیان و شادی و بزۆزییه‌کی مندا‌لانه له هه‌موو گیانی ده‌باری.

لیم نزیك بۆوه و له‌گه‌ل گۆشینی ده‌ستم به‌ سه‌رته گوتی: «ده‌ی چۆنی، خاتوو وه‌نه‌وشه‌ی تازه پشکووتو، حالت چۆنه‌، باشی؟» له وه‌لامی مندا که حالیم لی پرسی گوتی: «من حالم زۆر باشه. ئە‌م‌پ‌رۆ سه‌یزده سالانم و هه‌ز ده‌که‌م وه‌ک ئە‌سه‌پیک غار بده‌م و به هه‌موو داره‌کاندا هه‌لگه‌ریم.»

چاوم له چاوه پر بزه‌کانی بری و گوتم: «ئه‌شقی سروشتی‌ها؟» هه‌ستم کرد ئە‌و ئە‌شقه سروشتیه‌ی شوینی له‌سه‌ر منیش داناوه.

وه‌لامی دایه‌وه: «به‌لێ!» چاویکی قرتاند و له‌گه‌ل ئە‌وه‌ی ددانی به‌ خۆیدا ده‌گرت پێ‌نه‌که‌نی گوتی: «ته‌نیا نازانم چکارت به‌ لووتی کاترینا کارلو‌قنا داوه؟» من که ئاگام له خۆم برابوو و له‌گه‌ل ئە‌وه‌ چاوم له ئە‌و بریبوو هه‌روا کاتیام باوه‌شین ده‌کرد و نه‌مزانیبوو له‌چکه‌که له‌سه‌ر دموچاوی لادراوه و گه‌ل‌ای لقه داره‌که له سه‌روچاوی ده‌ری، ده‌ستم کرد به پیکه‌نین.

به سرتە، وەك ئەوێ هەز نەكەم كاتیا خەبەری بێتەو، بەلام لە راستیدا چونكە پێم خۆش بوو بە سرتە لەگەڵی بدویم، گوتم: «ئێستا ئەگەر لەخۆی بپرسی دەلی خەو نەچۆتە چاوی و ھەر بەخەبەریش بوو.»

ئەویش بە جوولاندنەوێ لیوی و لاسایی كردنەوێ من یانی ھێندە بە سووكی قسەم كردووێ لێم حالی نەبوو. كە چاوی بە دەوری پر لە گێلاس كەوت، یانیھا بە دزییەو دەستی بۆ دەبا، ھەلی گرت و رۆیشت بۆ لای سۆنیا لە بن دارەكە و لەسەر بووكەكانی دانیشت. سۆنیا سەرەتا توورە بوو بەلام سیرگی میخائیلوۆچیچ خیرا دلخۆشیی دایەو و دەستی كرد بە یاری كردن لەگەڵی و پێكەو دەستیان كرد بە كێبەركی گێلاس خواردن.

گوتم: «پێتان خۆشە بلیم گێلاسی دیکەشتان بۆ بێنن؟ یان چۆنە خۆمان بچین لێكەینەو؟»

ئەو دەورییەكە ھەلگرت و بووكەلەكانی خستە نیویەو و سێ بە سێ چووین بۆ نیو باخەكە. سۆنیا بە دواي ئیمەدا ھەلدەھات، پێدەكەنی و شاقەلی چاكەتەكە سیرگی میخائیلیچی گرتبوو و دەیویست بووكەلەكانی لی بستینیتەو. سیرگی میخائیلیچ بووكۆكەكانی پێدایەو و پرووی لەمن كرد و ئەگەرچی ئیتر ھیچ كەسی لی نەبوو بە دەنگی ئیمە خەبەری بێتەو ھەروا بە سرتە گوتی: «ئاخەر چۆن دەلییت خاتوو وەنەوشە نیت؟ من لەو دۆزەخ و تەپوتۆز و گەرمايەو بەو زەحمەتە ھاتم بۆ ئێرە چونكە ھەستم بە بۆن و بەرامەنی وەنەوشە كردبوو، ئەویش نەك بۆنی توندی وەنەوشە، بەلكوو بۆنی نەرمی وەنەوشە تازە پشكووتوو كە رەنگیكي تۆخی ھەییە و لەگەل بۆن و بەرامەنی توانەوێ بەفر و شینكەنی بەھاری تێكەلە.»

لەگەل ئەوێ دەمویست ئەو شەرمە پر لە شادییە بشارمەو كە وتەكەنی ئاویتەنی گیانی كردبووم، لێم پرسی: «دەنی، پێم بلی، كاروبارەكان چۆن؟»
-«زۆر باش، نازانی ئەم خەلكە چەندە باشن، برۆا بكە ھەتا زیاتریان دەناسی زیاتر لە دلدا جی دەكەنەو و خۆشت دەوین!»

گوتم: «بەلی، ئەمڕۆ بەر لەوێ ئیو بێن، لە نیو باخەكە دانیشتبوو، چاوم لە كارەكانیان دەكرد و لەناكاو وێژدانم ناپەھت بوو كە ئاوا ئاسوودە و

تهوه زهل له ژیر سیبهر دانیشتبووم و دهست له رهش و سپی نادم و هینده شادم و خوښی راده بویرم که...»

قسه که ی پی بریم و دلسوزانه چاوی له چاوم بری و به له بزیک زور کارتیکه ر گوتی: «دهی خوشه ویسته کهم، باش نییه به دهر برینی ئەم ههستانه خۆت بنوینی. کار مهسه له یه کی جیدییه. پیروژه. خودابه و رۆژه نهکا که ههز بکه ن ههستی ناسکی خۆتان بنوینن.»

-«به لām من ته نیا له لای ئیوه باسی ههستی خۆم کرد!»

-«به لای، دهزانم! به لām ئیستا باسی ئەو گیلانسانه بکه.»

دهرگای باخی میوه که داخرا بوو و باخه وانه کانیش له هیچ کوئ دیار نه بوون. (ئهو ئەوانی نارده بوو که یارمه تیی دروینه وانه کان بدن.) سۆنیا هه لاته وه بۆ مالم کللی دهرگای باخه که بیئی. به لām ئەو ماتل نه بوو ههتا ئەو کلله که دینی و به دیواری باخه که دا هه لگه را و تیل شووره که ی هه لدا یه وه و بازی دا نیو باخه که وه. گویم له دهنگی بوو لهو دیوی دیواره که وه دهیگوت: «ئه گه ر گیلانستان دهوی دهورییه کهم دهنی!»

گوتم: «نا، ده مهوی خۆم گیلان لیکه مه وه! ده چم کلله که دینم. ده ترسم سۆنیا نه توانی ببینیته وه.»

به لām له گه ل ئەوه شدا ده مویست بزنام له نیو باخه که دا چی دهکا، چۆن چاو له داره کان دهکات و که دهزانی چاوی هیچ کهسی به سه ره وه نییه چۆن به که یفی خوی هه لده سووپی. له راستیدا نه مه دهویست بۆ چرکه یه کیش لئی دوور بکه ومه وه. به پیدزه به نیو بنجه گه زگه زکه کاندای دهوری دیواره کهم لیدا و چوومه ئەو شانیه تری باخه که و ئەو شوینه ی دیواره که ی نه ویتز بوو، به رمیلیکی خالی لهوی بوو برده بن دیواره که و چوومه سه ری به جوړیک که زگم گه یشته لیواری دیواره که. به سه ر دیواره که دا خۆم نووشتانده وه و چاوم به نیو باخه که دا گپرا، پیره داری چروپری گیلان به گه لای پان و مشارییه وه سه ریان لیکدا بوو و گیلانی رهش و ئاودار و گه یشتوو له نیوان گه لاکاندا شوپر بوو بوونه وه. پاشان سه رم کرد به ژیر تیل شووره که دا و له پشت لقی پر چل و گه لای دار گیلانیکی گه وره چاوم پیی کهوت. به راستی پیی وابوو من چووم بۆ کللی و هیچ کهسی لی نییه که چاوی

بەسەرىيەو ەبى. كالاوھكەى لەسەرى داگرتىبوو و چاوى قووچاند بوو، چووبوو ە سەر لىقىكى دووچاچەى دارگىلاسىكى پىر و تۆپەلى جىوھى لى كرىبوو ە و لە بەىنى قامكەكانىدا گزموولەى دەكرد. لەناكاو شانى ەلئەكاند و چاوى ەلئىنا و بە زەردە خەندەو ە شتىكى گوت. ئەو بزەى ە و ئەوھى گوتى ەىندە لەگەل زاتى ناسازگار بوو كە من لەوھى كە بەدزىيەو ە چاوى لىدەكەم زۆر پەشىمان بوومەو ە. پىم وايە گوتى: «ماشىا، خۆشەوىستى دلم!» لە دلى خۆمدا گوتم: «شتى وا نابى!» ئەو دىسان بە بزەىكەى ئارامتر و نەرم و ناسكتر دووپاتى كرىو ە: «ئاخ، ماشا گىان، خۆشەوىستى دلم!» بەلام من چەند جار ئەو وشەىم بە پروونى بىست و دلم وەها بە پرتا و كەوتە كەوتە كوت و سەرتاپام كەوتە لەرزىن و شادىيەكى وا ئاوىتەى رۆح و گىانم بوو كە بى ئىختىار دەستم بە دىوارەكەو ە گرت بو ئەوھى نەكەوم و خۆم رىسوا نەكەم. ئەو خشپەى منى بىست و واق ورمائوانە سەرى بو لای من وەرسووراندى و كەچاوى پىم كەوت سەرى داخست، دەمودەست وەك مندالىكى شەرمەن رەنگى سوور ەلگەرا و دەتگوت تەواوى خوئىنى جەستەى لە پرومەتىدا كۆبۆتەو ە. دەوىست شتىك بلى، بەلام نەىتوانى و بەردەوام رەنگى ەلەبزركا و سوور ەلەدەگەرايەو ە. لەگەل ئەو ەشدا ئاخرى سەرى ەلئىنا و چاوى لىكردم و زەردەىكەى گرت، منىش گرزىمەو ە. شادىيەك روخسارى گەشاندىو ە. ئىتر بو من مامە گەورە و ەاورىي باوكم نەبوو كە بملاوئىنئەو ە و شتم فىربكات و سەركۆنەم بكات، ئىتر پىاوىك بوو ەاوشانى خۆم كە منى خۆش دەوىست و لىم دەترسا، ەر وەك چۆن منىش ئەوم خۆش دەوىست و لىي دەترسام. ئىتر ەىچم نەگوت و تەنىا چاومان لە يەكتر كرى. بەلام لەناكاو نىوچاوانى تىك نا و بزەى سەرلىوى رەوىيەو ە، چاوى لە برىقە كەوت و بە لەبزىكى سارد و باوكانە لەگەلم كەوتە ئاخافتن، بە جۆرىك كە دەتگوت كارىكى نەشيام كروو ە و ئەوىش لە كارىك كە كرىبووى پەشىمان بىت و وریایىم پى بدات.

گوتى: «برۆ خوارى، دەست و لاقت برىندار دەبى. خۆت كۆلەوار دەكەى. ئەو سەروقتە ئالۆزاو ەت چاك كە. چا و لىكە چىت كرىو ە لە خۆت!»

منیش شه‌رمه‌زار و په‌نجاو له دلی خۆمدا گۆتم: «بۆ هه‌ستی خۆی ده‌شاریته‌وه؟ بۆ ده‌یه‌هوی ئازارم بدات؟» هه‌ر له‌و کاته‌شدا مه‌یلیکی ئاگرین دلی داگرتم که نه‌متوانی خۆی لی ببویرم، بۆیه هاتمه‌ سه‌ر ئه‌وه‌ی بیخه‌جلینم و هیزی خۆمی له‌سه‌ر تاقی بکه‌مه‌وه.

گۆتم: «نا، ده‌مه‌هوی خۆم گیلای لیکه‌مه‌وه.» نزیک ترین لقم گرت و خۆم هه‌ل‌دایه‌ سه‌ر دیواره‌که و پیش ئه‌وه‌ی ئه‌و فریا که‌هوی و پیشم پی بگری بازم دایه‌ نیو باخه‌که‌وه.

گۆتی: «په‌ککوو، چه‌نده کاری شیتانه ده‌که‌ی!» دیسانیش سوور هه‌لگه‌پا و له‌گه‌ل ئه‌وه‌دا تۆزێ خۆی تووره‌ کرد و له‌و ریگایه‌وه هه‌ولی دا شه‌رمه‌زارییه‌که‌ی خۆی بشاریته‌وه، گۆتیشی: «به‌و کاره له‌وانه بوو به‌لایه‌ک به‌سه‌ر خۆت بینی. ئیستا چۆن ده‌توانی لیره‌ برۆیه‌ ده‌ری؟»

ئهم جاره‌یان زۆر له‌ جاری پیشوو زیاتر خه‌جلا بوو، به‌لام من به‌و خه‌جلان و په‌شوکانه‌ی ئیتر خۆشحال نه‌بووم. به‌لکوو ده‌ترسام. شه‌رمه‌زارییه‌که‌ی ئه‌و منیشی گرته‌وه. سوور هه‌لگه‌پام و خۆم له‌ چاوی دزییه‌وه و چونکه نه‌مه‌دزانی چی بلیم، ده‌ستم کردن به‌ گیلای لیکردنه‌وه؛ ئه‌گه‌رچی هیچ ده‌فریکم پی نه‌بوو تی‌ی که‌م. خۆم لۆمه‌ ده‌کرد و له‌و کاره شیتانه‌یه‌ی خۆم په‌ژیوان بووم و ده‌ترسام. پیم وابوو به‌و کاره‌م ریژ و ئابرووی خۆم بۆ هه‌میشه له‌لای ئه‌و له‌ ده‌ست داوه و له‌به‌ر چاوی سووک بووم. هه‌ردوو کمان نا‌په‌رحه‌ت بووین و مه‌تقمان نه‌ده‌کرد. سۆنیا به‌ هه‌لاتن هات کلیه‌که‌ی هی‌نا و ئیمه‌ی له‌و ته‌نگزه‌یه‌ ده‌رباز کرد. ماوه‌یه‌کی زۆر هیچمان قسه‌مان نه‌ده‌کرد و هه‌ردوو کمان له‌گه‌ل سۆنیا ده‌دواین. کاتیک گه‌پاینه‌وه بۆ لای کاتیا، ئه‌و له‌سه‌ر ئه‌وه پیداکری ده‌کرد که نه‌خه‌وتوو و هه‌موو قسه‌کانی ئیمه‌ی گۆی لی‌بووه من دل‌م هه‌سایه‌وه و سیرگی میخائیلیچیش دیسان هه‌ولی ده‌دا له‌بزی باوکانه‌ی خۆی ده‌ره‌ق به‌ من درێژه‌ی پی بدات. به‌لام له‌و کاره‌دا ئیتر سه‌رکه‌وتوو نه‌ده‌بوو و منیش ئیتر فریوم نه‌ده‌خوارد. ئیستا وتویژی چه‌ند رۆژ له‌مه‌وبه‌رمانم به‌ جوانی وه‌بیر ده‌هاته‌وه.

كاتيا گوتبووی که پياوان له ژنان ئاسانتر ئاشق دهن و باشت دوتوانن ههستی
خۆيان دهربرن. گوتبووی: «پياوان دوتوانن به ژنيک بلين خۆشيان دهوئ، به لام
ژنان ناتوانن.»

سيړگي ميخائيلوڤيچ وهلامی دايه وه: «به لام به پروای من پياوانيش نابي و
ناتوانن بلين که ژنيکيان خۆش دهوئ.»
من گوتبووم: «بو؟»

-«چونکه ئەگەر بلين، درۆيان کردوو. ئەو دهربرينه چ مانايه کی ههيه؟ وهک
ئوه وایه له گه ل گوتنی «خۆشم دهوئ» پزيسکيک وهک ته قينه وه سه ره له بدا و
ئو ئاشق بي، ويده چي له گه ل دهربريني ئەو قسه يه په رجويه ک پروودات.
ديارده يه ک خو بنويئي و رۆژ له رۆژاواوه هه لبي. من پيم وایه ئەو پياوانه دست
له سه ر دليان داده نين و به له بزيکی جيدي، وهک ئەوه ی کاريکی گه وره يان
کردبي و شانازيان خولقاندبي ده لين "خۆشم دهوئ" يان خۆيان
هه لده خه له تينن، يان له وه خراپتر، پروبه پرووه که يان هه لده فریوينن.»

كاتيا پرسبووی: «ئەگەر پياوان رازی دلي خۆيان دهرنه برن ژنان چون بزنان
که سيک خۆشی دهوئ؟»

-«من نازانم چون. هه ر کهس زمانی تايبه تی خوی هه يه، جگه له وهش زمانی
هه ست له هه موو زمانیک روون و ئاشکراتره. من کاتيک چيروک ده خوئنه وه
ده يه يئمه به ر چاوی خۆم که ئالفريد يان ملازم ستريلسکی^۱ کاتيک ده لين
"ئيلئونورا، خۆشه ويسته کهم، خۆشم دهوئ!" حه تمه ن سيمايه کی خه مباری هه يه
و پيان وایه له ناکاو پرووداويکی سه ير و سه مه ره پرووده دا، ئەگه رچی هيج
پرووداويک ناقه ومی. نه له خۆشه ويستيه که ياندا گورانیک پرووده دا نه له
خۆياندا. هه ردووکیان هه ر ئەو چاو و لووت و برويه يان هه يه که پيشتر بوويان
و هيج شتيک نه گوراوه.»

من هه ر له و کاته دا هه ستم کردبوو که په ياميکی جيدي بو من له و گالته يه دا
شاردراوه ته وه. به لام کاتيا ريگای نه ده دا که سيک کاری قاره مانی چيروکه کان به
که م بگري يان گالته يان پي بکات.

^۱ strelsky

گوتی: «ئێوه بۆ ئەوه نابن پیاو چاوه‌پروانی قسه‌ی جیددیتان لێ بکات. ئێستا به راستی بیلێ، یانی تا ئێستا هیچ کات به ژنیکت نه‌گوتوووه خۆشم ده‌وی؟»
 ئەو پیکه‌نی و گوتی: «هیچ کات ئەوهم نه‌گوتوووه و ناشیلیم و قه‌تیش له‌به‌ر ژنیک سه‌ر داناخه‌م و چۆک دانه‌ده‌م.»

من ئەو قسانه‌م به‌ پروونی وه‌بیر ده‌هاته‌وه و به‌ خۆم ده‌گوت: «به‌لێ، ئەو پێویست ناکا بلێ خۆشی ده‌ویم. من خۆم باش ده‌زانم خۆشی ده‌ویم و هه‌رچه‌ندیش بیهه‌وی خۆی بگرێ و گرینگیم پێ نه‌دات که‌لکی نییه و ناتوانی ئەو باوه‌ره له‌ دلی من بسپێته‌وه.»

ئەو شه‌وه زۆر که‌می قسه له‌گه‌ڵ کردم، به‌لام من له‌ هه‌موو قسه‌یه‌کیدا له‌گه‌ڵ کاتیا و سو‌نیا ده‌دوام و له‌ هه‌موو هه‌لسوکه‌وت و پروانینیکیدا ئەشق و سو‌زم ده‌دی و گومانم له‌ خۆشه‌ویستییه‌که‌ی نه‌بوو. ته‌نیا ئەوه دلته‌نگی ده‌کردم و له‌ناخه‌وه هه‌لیده‌چۆقاندم که نه‌مه‌دزانی بۆ چی به‌ پێویستی نازانی هه‌ستی دلی خۆی ده‌ربرێ و خۆی ساردوسر و که‌تره‌خه‌م ده‌نوینی؟ ئەگه‌رچی هه‌موو شتیکی پروون و ئاشکرا بوو و زۆر به‌ ئاسانی ده‌کرا تامی شیرینی به‌خته‌وه‌ری بچێژین. به‌لام خۆم به‌ تاوانبار ده‌زانێ که بازم دابوووه نیو باخه‌که‌وه و چوو بووم بۆلای، هه‌ر ئەو هه‌ست به‌ تاوان کردنه‌ش زۆری ئازار ده‌دام. پێم وابوو ئەو به‌ هۆی ئەو کرده‌وه‌یه‌م ئیتر من به‌ شیاوی رێز و حورمه‌ت نازانی و ئەو کاره‌ی من زویری کردوووه.

دوای چایی هه‌ستام و چووم بۆ هۆلی میوانداری که‌ پیاوکه‌ له‌وی بوو، چوومه پشت پیاوکه‌ و ئەویش هات. له‌به‌ر ده‌مم پراوه‌ستا و گوتی: «هه‌وایه‌ک لیده. زۆر له‌ میژه‌ هیچم لێ نه‌بیستووێ.»

-«منیش هه‌ر بۆ ئەوه هاتم بۆ لای پیاوکه‌...» راست چاوم له‌ چاوی بری و لیم پرسی: «سیرگی میخائیلیچ لیم دلمه‌ندی؟»
 -«نا، بۆ ده‌بی لیت دلمه‌ند بم؟»

سوور هه‌لگه‌رام و گوتم: «له‌به‌ر ئەوه‌ی دوانیوه‌رۆ به‌ قسه‌ی ئێوه‌م نه‌کرد!»
 له‌ مه‌به‌ستم تیگه‌یشت، سه‌ریکی له‌قاند و بزهی هاتی، نیگای چاوانی پێی گوتم: «هه‌لبه‌ت کاره‌که‌ت جوان نه‌بوو، به‌لام من وزهی ئەو کاره له‌ خۆمدا شک نابهم.»

له پشت پيانۆكه دانىشتم و گوتم: «كهوايه دهكرى بليين كارىكى نهشياوم
 كردوو و ئئمه دؤست و هاورپين و ليم زوير نابى؟»
 -«قسهى وادهكەى! جا چۆن به شتى ئاوا نيوانمان تىك دهچى!»

لهو هۆله گهوره و جىدار و بنمىچ بهرزهدا تهنيا دوو مؤم لهسەر پيانۆكه ههلكرا
 بوو و لايهكانى ديكهى هۆلهكه نيوه تاريك بوون و مانگهشهوى هاوين له
 پهنجهره ئاوهلاكانهوه ئاگاي له ئئمه بوو. بيدهنگى بالى بهسەر ههموو لايهكدا
 كيشا بوو، تهنيا جاروبار ترپهى ههنگاوى كاتيا له دالانه تاريكهكهوه دههات،
 يان پرهمهپرهم و سم له زهوى كوتانى ئەسپهكەى ئەو كه لهبەر پهنجهرهكهدا
 بهستبوويهوه. له پشت سهرمهوه لهسەر كورسيهك دانىشبوو، بهجۆرىك كه
 نهدهتوانى ببينم. بهلام ههنتهشى ئەو له نيو هۆله نيوه تاريكهكه و ههموو
 شوينىك و له نيو ئەو دهنگانهدا كه دهبيستران و ههروهها له نيو دلى مندا
 ههستى پئدهكرا. ههموو سهرنج و جوولانهويهكى، ئەگههچى ليم ديار نهبوو، له
 دلدا رهنگى دهدايهوه. من سؤناتى فانتىزىي مؤتسارتم ليدا كه ئەو خۆى بۆى
 هينا بووم و من ئەو ههوايه لهلاى خۆى و لهبەر دلى ئەو فير بووبووم. ريزهيهك
 بيرم له لاى ئەو ههوايه نهبوو كه ليم دەدا. بهلام واديار بوو باشم ليدەدا و
 ههستم كرد زۆرى بهدله. چيژى ئەوم لهو ههوايهدا ههست پئدهكرد كه دهمزهنى و
 بى ئەوهى پيوست بى چاوى لى بكهم ههستم به چاوى دهكرد كه له پشته سهرمى
 برىبوو. ههروا كه قامكهكانم لهسەر جگى پيانۆكه له خۆوه دهجوولان و ئەمباره
 و باريان دهكرد لهناكاو و بى ئيختيار ئاورم دايهوه و چاوم له چاوى كرد.
 تارمايى سهرى لهبەر شۆقى كزى مؤمهكه ديار بوو. دانىشتبوو، ههنيشكى نابوو
 سهر چۆكى و لاروومهتى لهسەر لهپى دهستى دانابوو، چاوى له من برىبوو و
 چاوانى بريقهيان دههات. من به ديتنى ئەو نيگايهى زهرديهكم گرت و دهستم له
 ژهنين ههنگرت. ئەويش بزديهكى هاتى بهلام به تهشهروهوه بهسەر ئاماژهى به
 دهفتەرى نۆتهكه كرد كه دريژهى پئبدهم. كاتىك ژهنين تهواو بوو مانگ
 گهيشتبوووه نيوهراستى ئاسمان، رووناكتر بوو و تريفهى زيوينى له
 پهنجهرهكهوه دههاته ژوورى و لهگهلا شۆقى كزى مؤمهكان تهركى هۆلهكهى
 رووناك دهكردوهوه. كاتيا لؤمهى كردم كه بۆچى ئاههنگهكهه له جوانترين شويندا

پراگرتوو و لهسهریهک زۆر خراپم ژهنیوه. بهلام سیرگی میخائیلیچ به پیچهوانه لهسهر ئه و باوهپه بوو که له هه موو جاریکم باشتر ژهنیوه. لهنیو ژوورهکاندا دهستی کرد به پیاسه کردن و له هۆلهکهوه دهچوو بۆ ژووری میوانداری و لهویوه دههاتهوه بۆ هۆلهکه و هه موو جاریک چاوی له من دهکرد و بسکهی سمیلی دههات. من زهردهم دهگرت و تهنانهت ههزم دهکرد بهبی هۆ پیبکهنم، چونکه ئهوهی که ئه و پۆژه و له و کاته دا پرووی دابوو زۆری دلخۆش کردبووم و هه موو جاریک که ئه و له هۆلهکه دهچوووه دهڕی من کاتیام توند له باوهشم دهگرت که له په نامدا پارهستا بوو و جیگایهکی که له هه موو ئاندامانی ئه ووم پی جواتر بوو، یانی بهرخه به بهی نه رم و ناسکیم ماچباران دهکرد، کاتیکی ئه ویش دهگه پرایه وه بۆ هۆلهکه حاله تیکی جیددیم به خۆوه دهگرت و به زۆری ددانم به خۆمدا دهگرت بۆ ئه وهی پینه که نم.

کاتیا پی گوت: «ئهم کچه ئهم شه و بۆوا ی لیهاتوو ه؟»

بهلام سیرگی میخائیلیچ وهلامی نه دایه وه و ته نیا زهردهیهکی بۆ من گرت. ئه و باش دهیزانی من بۆ واده که م.

له ژووری چکۆلهی میوانداری، له بهر ده رگای ساباته که که به ره و پرووی باخه که ده کرایه وه پارهستا و گوتی: «بروانن، چ شه ویکه!»

ئیمه چووین بۆ لای. راستی دهکرد. شه ویک بوو که من قه تم شه ویک تری له و شیوهیه م نه دیتوو ه. مانگه شه و له پشت ئیمه وه له دیوه خانه که ی دها و تریفه بارانی دهکرد، ئیمه مانگمان نه ده دی و نیوهی سیبه ری سه ربانی دیوه خانه که و

ئه ستوونه کانی و په رده ی ساباته که که قیله وقانچ به لایه کیدا شو پ بووبوو ه enraccourci ده که وته سه ری پێچکه خیزرپێژکراوه که و چیمه نی بهر ده رگای ماله که مان. شوینه کانی تر هه مووی پروونا ک بوون ئاونگیکی زیوینی لی نیشتبوو که له تریفه ی مانگدا نوقم بووبوون. پێگای پانی باخه که که هه ر دوو به ری به گۆل نه خشابوو، هه تا ئه و سه ری باخه که پویشتبوو و له ته مومژدا بزر بووبوو. نیسیی ده وه نی شیلان و داری په رژینی باخه که به شیوهیه کی کلومنجر که وتبووه سه ری و پروونا ک و سارد بوو و که ندوله ندی خیزه کان له سه ری ده دره وشانه وه.

١- کورت نوین. له دهقه که دا به زمانی فه رهنسی هاتوو ه.

سەربانى نارنجستان لە پشت دارەكانەو دەياربوو و تەمىك لەو پەرى شيوەكەو
 ھەلدەستا و چرتر دەبوو. دەوئى ياسى بنەوش كە ئىتر گەلايان پىو ھەمابوو
 ھەتا سەر چلوو كەھيان پووناك بوون. گولەكان بە شەونم خووسا بوون و بە
 جوانى لىك دەكرانەو. لە رىگای نيوان دارەكاندا تارىك و پوون و ھەما تىك
 ھالابوون كە دىمەنەكەى نە لە رىگا دەچوو نە لە دارستان، بەلكو لە مالى
 شەفاف و برىقەدار دەچوون كە دەجوولان و دەلەرزىنەو. لەلای راستەو، لەبەر
 سىبەرى ديوەخانەكە ھەموو شتىك رەش بوو و دار و دەوون و رىگا لىك
 نەدەكرانەو و تارادەھەك ترسناك بوو. بەلام چلەپۆپەى پرلك و گەلا و جوان و
 خەيال بزويئى چنارىك كە مەعلووم نەبوو بۆچى ئاوا نرىك، لەپال ديوەخانەكە
 مابوو و لە تارىكىيەو بەرەو ترىفە ھەلدەكشا و زور سەير دەھاتە بەرچاو كە
 بەرەو ئاسمانى بى سنوور ھەلنافرى و لە رەنگى كەھوویدا بزى نابى.

گوتم: «وھرن با بچىن پىاسەھەك بكەين!»

كاتيا رازى بوو بەلام گوتى وا باشتەرە جزمە لەپى بكەم.

گوتم: «پىويست ناكات كاتيا، سىرگى مىخائىليچ قولم دەگرى.»

دەتگوت قولى ئەو ناھىلى ئاونگ لاقم تەر بكات! بەلام لەو كاتەدا ئەم قسەھەى
 من بۆ ھەر سىكمان سروشتى دەنواند و ھەك شتىكى سەير نەدەچوو. ئەو ھىچ
 كات دەستى منى نەدەگرت. من خۆم قولم دەخستە قولى ئەو، بۆيە ئەو ئەم
 كارەى منى بە نااسايى نەدەزانى. ھەر سىكمان لەژىر ساباتەكە چوويئە خواری.
 ئاسمان و باخ و ھەوا و ھەموو دنيا بۆ من لەگەل تەواوى ئەو شتانەى ھەتا ئەو
 كاتە دەمناسى جىاوازى ھەبوو.

كاتىك بەرەو پووى خۆم، چاوم لەو رىگايە دەگرد كە بەسەرىدا تىدەپەرىين،
 دەتگوت ناتوانىن لەوە زياتر بچىنە پىشى و دنياى شتەكان ھەر لەوى كۆتايى پى
 دى و ھەموو پاژەكانى سروشت لە جوانى خۆياندا چەقىان بەستوو و جوولە
 ناكەن. لەگەل ئەوھشدا دەجوولان و بۆ پىشەو دەروىشتىن. ديوارى جادووى
 شەو و جوانىيەكانى دەقەلەشايەو و ئىمەى بۆ نىو خوى بانگھىشتن دەگرد و
 ئەويش ھەر ھەك ئەو باخە ئاشنايە دەھاتە بەرچاو، درەختەكانى و شەقام
 وتوولەرى و گەلای وەرىو و ئىمە بە راستى بەسەر ئەو رىگايەدا بەرەو پىشى

دەچووین، پیمان لەسەر پەلەئە تاریکو پروونی خاک دادەنا و گەلای وشک لەژێر پیماندا خشپەئە دەهات و لکە داری تەرۆبەر بە گەلای تەرچکەووە لە دەموچاومان دەدران، ئەو قۆلئە لە قۆلمدا بوو و بە راستی رینوینئە دەکردم و بە شیۆهئە کە ئارام و یەکھاوی هەنگاوی هەلدینا یەووە و کاتیاش کە لەگەلمان بوو کەوشەکانئە سیرەئە دەهات، مانگە شەویش گرد و پرووناک لە ژوور سەرمان بە تاقئە ئاسمانەووە بوو و لەنیوان لک و پەلئە بی جوولەئە درەختەکانەووە تریفە بارانئە دەکردین.

بەلام دیواریکی جادووی لەگەل هەموو هەنگاوئە کماندا لەپاش و پێشەووە رینگاکەئە لئە دەتەنین و من باوەرەم نەدەکرد هەرۆا بتوانین بۆ پێشەووە برۆین، ئیتر برۆام بە راستئە هیچ شتئە نەبوو.

کاتئە لە ناکاو گوئە: «ئەیهەرۆ، قەبۆق!»

لەدەلئە خۆمدا گوتم: «کئە بوو ئەمەئە گوئە؟ بۆ؟» بۆشم دەرکەوت کە کاتئە بوو لەگەلمان و لە بۆق دەترسا و چاوم لەبەر پیم کرد. بۆقئە کچولانە بوو بازئە کئە دا و جوولەئە لە خۆئە برئە وەکوو سئەبەرئە کەمەرەنگ لەسەر قورە برئە دارەکە مایەووە.

ئەو پرسئە: «ئئەو لە بۆق ناترسن؟»

من سەرەم بۆ لای ئەو وەرسووراند. جئە کئە دارئە لە قەرەغ رینگاکە خالئە بوو و تریفەئە مانگ دەموچاوی پرووناک کردبۆووە. دەموچاوی زۆر جوان بوو و دیار بوو زۆر شیرین کامە...

پرسیبووئە «ئئەو لە بۆق ناترسن؟» مانائە ئەو وتەئەش لە گوئە ئەووە بوو کە «خۆشم دەوئە، کچە شیرئە کەم!» هەرۆهە نئە کئە و دەست گوئەئە کەئە "خۆشم دەوئە" دوویات دەکردەووە و ئەو پەئەمەئە لە پەلەئە پرووناکئە و نئە سئەکان و هەموو شتئە کئە دوویات دەبۆووە.

دەورئە باخەکەمان لئەدا. کاتئە بە هەنگاوی ورد و خئەرا لە تەنئەشتەمانەووە دەهات بەلام ماندوو بووبوو و کەوتبوووە هەناسە برکئە. گوئە کاتئە ئەوئە بەگەرئەئەووە و منئەش زۆر دلم پئە سووتا. فەقئەره! لە دەلئە خۆمدا دەمگوت: «ئاخەر بۆچئە نازانئە ئەوئە لە دلمدایە هەستئە پئە بکا؟ بۆچئە هەمووان گەنج نئەن؟ بۆچئە

هه مووان تامی ئەشق و بە کاوی دل گەیشتن ناچیزن؟ بۆچی هه مووان وهک ئەم شهو و وهک من و ئەو بهخته وەر نین؟»

گه راینه وه بۆ مائی، به لام ئەو ماوه یهک له وێ مایه وه، ئەگه رچی که له شیر دهستیان به خویندن کردبوو و له مایدا هه مووان له خه وێکی قوولدا بوون و ئەسپه کهی ئەویش له بهر پهنجیره که له نیو گیاوگژهکاندا به سترابوو زياتر و زياتر پرمه پرمی دهکرد و سمی له زهوی دهکوتا. کاتیا وهبیری نه دههیناینه وه که درهنگ وهخته و ئیمهش به قسه ئاسمان و پرسیمانمان لیک گری دها و وهها گهرم داهاتبوین و دلخۆش بووین ئاگامان له خۆمان و له دنیا برابوو و بهو شیوهیه ههتا سهعات دووی دوای نیوه شهو دانیشتنه که مان درێژهی کیشا. بۆ جاری سیههم که له باب خویندی و کازیوه ولاتی سپی داگیرا که ئەو رۆیشت. زۆر ساده و ئاسایی، وهک هه میشه مائناوایی کرد و بهبی ئەوهی هیچ قسه یهک له زاری هه لفری لیم دوور کهوته وه. به لام من دهمزانی ئەو هی خۆمه و من ئیتر قهتی له دهست نادم و ئەشقی ژیان و بوونمه. که بۆم ده رکهوت به راستی خۆشم دهوێ، که وێی دل له لای کاتیا کرده وه. ئەو زۆری پیخۆش بوو و ئەو درکاندی نهیهنییهی من خۆشحالی کرد. فه قیره ئەو شه وه به ئاسووده یی خهوت، به لام من ماوه یهکی زۆر له بهر سابات که راوه ستام و چوومه نیو باخه که پیاسه م کرد. ئەو وشانه ی ئەو به سه ر زاریدا هاتبوو و هه موو جووله و هه ل سوکه وته کانیم وهبیر خۆم دههینایه وه و بهو ریگیانهدا دهگه رامه وه که له گه ل ئەودا پییدا رۆیشتبووم. ههتا به یانی به خه بهر مامه وه و بۆ یه که م جار هه لاتنی خۆرم دی و به ره به یانم به وشیاریه وه رابوارد، دوای ئەوه له ته واوی ماوه ی ته مه نمدا نه شه وێکی ئاوام دیته وه و نه گزنگ و به یانیکی له و جوړه. له دلی خۆمدا گوتم: «به لام نازانم بۆ زۆر ساده و ئاسایی نالی خۆشی دهویم؟ خودا دهمزانی چ کیشه و گرفتیک له هیچو پووج تیک هه لده کیشی و خوی به پیر دهمزانی، که چی ده بینین هه موو شتیک ئاوا ساکار و جوانه! بۆچی دهرفته ی ئاوا که رهنگه جاریکی تر هه ل نه که ویته وه به فیرو دها؟ ئاخر بلی "خۆشم دهوێ!" به زمان بیدرکینه! دهستم بگره، سه رت له سه ر دهستم دانه وینه و بلی خۆشم دهوێ! خۆ ئاسمان نارووخی! سوور هه لگه ری، شه رمانه له هه مبه رمدا سه رت داخه و ئەو کاته منیش هه موو شتیک

دهلیم. یان هیچ نالیم، به لکوو له ئامیزت دهگرم و دهتگوشم به خۆمهوه و لهگه‌ل تۆ ده‌بمه یه‌ک، ده‌بین به گیانیک له دوو جه‌سته‌دا، ئه‌مجار سه‌رم ده‌نیم به سنگته‌وه و ده‌گریم» هه‌ر له‌ناکاویش گومانیک دلی داگرتم که «ئیس‌تا ئه‌گه‌ر به هه‌له چووبیتم؟ ئه‌گه‌ر خۆشی نه‌ویم چی؟»

ئه‌و هه‌سته ترسیکی تالی خسته دل‌مه‌وه. خودا ده‌زانی ئه‌و گومان و در‌دو‌نگیه به‌ره‌و کوئ په‌لکیشم ده‌کات! په‌شو‌کاوی ئه‌و و خۆم وه‌بیر هینایه‌وه کاتیک به‌سه‌ر دیواری باخه‌که‌دا بازم دا و چووم بو لای. خه‌میکیش نیشته دل‌م و بی ئیختیار فرمیسک به‌ پروومه‌تمدا هاته‌ خوارئ و په‌نام بو خودا برد، دوا ئه‌وه بیریکی ئازارشکین له سه‌رمدا هه‌لقولی و هیوای خسته دل‌مه‌وه. بپیارم دا که ببه‌ه خۆپاریز و پۆژوو بگرم و پۆژی له‌ دایک بوونم بچم بو کلێسه و له‌ دلی خۆمدا شووی پی بکه‌م و ببم به‌ بووک.

بو؟ چۆن؟ ئه‌و حاله‌ته‌ چۆن دیته‌ پێشی؟ تیناگه‌م. به‌لام هه‌ر له‌و ساته‌وه ده‌مزانی، لیم پروون بوو که هه‌روا ده‌بی. خۆر به‌ ته‌واوی هاتبووه سه‌ری و هه‌موو خه‌ریک بوون له‌ خه‌و هه‌ستن که من چوومه‌ نیو ژووره‌که‌ی خۆم.

چوار

سه‌روبه‌ندی پروژوو می‌عراجی مریه‌م بوو و هه‌ر به‌و هۆیه‌ هیچ کام له‌ که‌سانی مالی ئه‌و پۆژوو گرتنه‌ی منیان به‌لاوه سه‌یر نه‌بوو.

له‌ ماوه‌ی ئه‌و چه‌وتووهدا ئه‌و بو جاریکیش نه‌هات بو سه‌ردانمان و من نه‌ک پیم سه‌یر نه‌بوو و نیگه‌رانی و خه‌می ئه‌وم له‌ دلا کۆ نه‌کرده‌وه و لێی دل‌م‌ه‌ند نه‌بووم، به‌ لکوو دل‌خۆشیش بووم که ئه‌گه‌ر ئیس‌تا نه‌یه‌ت پۆژی له‌ دایکبوونم به‌ دل‌نیا‌یه‌وه دیت. له‌م چه‌وتووهدا هه‌موو پۆژیک زووتر له‌ کاتی ئاسایی له‌ خه‌و هه‌ل‌ده‌ستام و هه‌تا ئه‌سه‌په‌که‌یان بو له‌ فایتوون ده‌کردم، به‌ ته‌نیا له‌ نیو باخه‌که‌دا پیاسه‌م ده‌کرد و ئه‌و کاره‌ خراپانه‌ی که پۆژی رابردوو کردبوومن وه‌بیر خۆم ده‌هینانه‌وه و بیرم ده‌کرده‌وه ده‌بی چبکه‌م بو ئه‌وه‌ی شه‌وی به‌ ئارامی سه‌ر

بئىمە سەر سەرىن و ئازارى وىژدانم نەبى و تەنانەت بۇ جارىكىش توشى ھەلە
 نەبم و كارىكى نەشیاو ئەنجام نەدەم. لەو پۇژانەدا ژيانى بەبى تاوان و ھەلەم
 بە كارىكى زۇر ئاسان دەزانى و پىموابوو تەنيا تۇزىك ھەول و خۇپارىزى تەواو
 و دەبم بە ئاوى شەوئى. كاتىك فایتوونەكەيان دەھىنا من لەگەل كاتيا، يان
 ئەگەر ئەو لە ھەوئىلدا نەبوايە لەگەل يەكىكى تر لە خزمەتكاران سوار دەبووم و
 دەچووم بۇ كلىسە كە نزيكەى سى وىرست مەوداى ھەبوو. كاتىك دەگەيشتمە
 كلىسە، ھەموو جارىك وەبىرم دەھاتەوہ كە دەبى دۇعا بۇ ھەموو ئەو كەسانە
 بكەم كە بە «دلىكى پر لە پاكى و خودا پەرسىيەوہ» دىنە نىو كلىسا و ھەولم دەدا
 ھەر بەو ھەستەوہ لە پلىكانى چىمەنىۋشى ھەرىمى كلىسەوہ سەركەوم و بچمە
 ژوورئى. نزيكەى دە - دواز دە رەعەت و خزمەتكارى بە پۇژوو لە كلىسە دەبوون و
 من ھەولم دەدا بەو خاكەرايىيەوہ كە بەسەر خۇمدا سەپاندبوو وەلامى كرنۇشى
 ئەوان بدەمەوہ و خۇم دەچووم بۇ لای قوتووى مۇمەكان و مۇم لە سەربازە پىرە
 مۇمدارەكە دەكرى و ھەلمدەكرد و ئەو كارەم بەو پەرى خاكەرايى و خۇبەكەم
 گرتن دەزانى. لە نىو دەرگانەيەكەوہ كە وىنەى پىرۇز و مىزى پەرسىگەى لە
 كلىسە جيا دەكرەوہ شالى گولدۇزى كراوى سەر مىزەكەم دەدى كە داىكم
 پىشكەش بە كلىسەى كرىبوو و لەسەر رەفحەى بەر پىي وىنەى پىرۇز دوو
 پەيكەرەى دارىن سەرنجيان بۇ لای خۇيان رادەكىشام. دوو فرىشتە بوون بە
 ئەستىرەوہ و من بە مندالى ئەو دوو فرىشتەيەم زۇر پى گەرە بوو، ھەرودھا
 كۆترىك بە خەرمانەى زىرپىنەوہ، كە لە رابردوودا زۇرم حەز لىي بوو. لە پشت
 شوئىنى كۆرى سرودەوہ لەگەنىكى كۆنە و قوپاو سەرنجى راکىشام كە منيان لە
 نىو ئەودا سەرانشۇ دابوو و خۇشم وەك دايەخىوى مندالى خزمەتكارەكەمان لە
 لای بووم كە سەرانشۇيان دا. قەشەى بە سالآچوو بە عەبايەكەوہ كە لە شالى
 تابووتەكەى باوكم ئامادە كرابوو لە دىوى جلان ھاتە دەرى و رىپورەسمى عىشاي
 رەببانىي ھەر بەو دەنگ و لەبزوہ بەرپوہ برد كە لەو كاتەوہ فامم كرەوتەوہ لە
 ھەموو رىپورەسمە پىرۇزەكانى مالىدا بىستبووم: لە كاتى سەرانشۇى سۇنيا دا و
 لە رىپورەسمى يادمانى باوكمدا و لە پرسە و بە خاك سپاردنى داىكمدا. دەنگى
 لەرزۇكى جانكوشى كلىسە لە نىو پانتايى پەرسىگەدا بوو بە زاىەلە و پىرئىنىك

که هه‌میشه له هه‌موو عیشای په‌بانییه‌کاندا له کلیسا بوو له پال دیواره‌که‌دا
 خۆی راست کردبووه و به چاوانی پر له فرمیسه‌که‌وه چاوی له وینه‌ی پیرۆز
 بریوو و قامکه لیک هه‌لپیکراوه‌کانی به نیشانه‌ی پارانه‌وه به لکه‌ی ریشکۆداری
 له‌چکه ره‌نگ بواردوو‌ه‌که‌یه‌وه ده‌گوشی و زاره بی ددانه‌که‌ی ده‌جوولاند و
 دۆعایه‌کی ده‌خویند. ئەمانه ئیتر بابته‌ی وردبینی و یاد و بیره‌وه‌رییه‌کانم
 نه‌بوون. به‌لکوو له‌به‌ر چاوم مه‌زنایه‌تییه‌کی رووحانی هه‌بوو و پیرۆز و هه‌لگری
 مانایه‌کی زۆر قوول بوو. من گویم بۆ وشه‌به‌وشه‌ی ئەو دۆعا و پارانه‌وانه ئەوی
 راده‌گرت و هه‌ولم دها هه‌ستی دلم له‌گه‌ل ئەوان سازگار بکه‌م و پاک و خالیسانه
 هه‌موویان دووپات بکه‌مه‌وه و له‌هه‌ر جییه‌که‌دا له مانا‌که‌ی تی نه‌ده‌گه‌یشتم داوام
 له خودا ده‌کرد دلم به‌ حه‌قیقه‌تی ئەوان رووناک بکاته‌وه و له‌هه‌ر کوئییه‌که‌دا له
 وشه‌ی دۆعاکان حالێ نه‌بوایه‌م و به‌ جوانی نه‌مبیس‌تایه دۆعایه‌کی خۆکردم له
 جیگای داده‌نا و کاتیک دۆعای په‌ژیوانی ده‌خویندرایه‌وه رابرووی خۆم وه‌بیر
 ده‌هاته‌وه رابردووی پاکي مندا لیم له‌هه‌مه‌به‌ر سه‌فای رۆحم له‌و کاته‌دا هینده‌ ره‌ش
 ده‌هاته‌ به‌ر چاو که فرمیسه‌ به‌ چامدا ده‌هاته‌ خوارێ و له‌ ترسانا سه‌رتاپای
 گیانم ده‌له‌رزێ. له‌گه‌ل ئەوه‌شدا هه‌ستم ده‌کرد ئەو تاوانانه ده‌به‌خشرین و
 ته‌نانه‌ت ئەگه‌ر تاوان و کرده‌وه‌ی ناحه‌زت‌ریش له‌سه‌ر رۆحم قورسای بکات
 په‌ژیوان بوونه‌وه له‌وان بۆم شیرینتر ده‌بی. کاتیک قه‌شه‌ له‌ کۆتای دۆعاکانیدا
 گوتی: «په‌حمه‌تی خوداتان لی بی!» هه‌ستم کرد له‌په‌وه ئاسووده‌ییه‌کی جه‌سته‌یی
 ئۆخزنی پی به‌خشیتم. وه‌ک ئەوه‌ی له‌ناکاو رووناکی و گه‌رمییه‌کی رازاوی و
 شیرین دلی پرشنگ باران کردبیتم. رپۆره‌سمی عیشای په‌بانی کۆتای هات و
 قه‌شه‌ لیم نزیک بووه و پرسیی حه‌ز ده‌که‌م بۆ به‌جی هینانی عیشای تایبه‌ت بیت
 بۆ مالمان و هه‌ر کاتیکیش بۆ ئیمه‌ گونجاوتر بی ئەو کاته‌ دی. من زۆر که‌وتمه
 ژیر کاریگه‌ری سۆز و خۆشه‌ویستی ئەو و سپاسم لیکرد که ئاوا له‌ بیر
 ئیمه‌دایه و چاکه‌مان له‌گه‌ل ده‌کات و گوتم رازی به‌ زه‌حمه‌تی ئیوه نیم و خۆم دیم
 بۆ کلیسه‌.

گوتی: «حەز دەکه‌ی خۆت ته‌شريف بی‌نی؟ ئەو هاتنه‌ به‌لاته‌وه دژوار نییه‌؟
 منیش نه‌مه‌دزانی چ وه‌لامیکی بده‌مه‌وه که تووشی تاوانی هه‌وا و ده‌مارزلی نه‌بم.

دوای عیشای رهبانی ههمیشه فایتوونهکهم دهناردوه و ئەگەر کاتیام لهگه‌ل بووایه به پێیان دهگه‌راینهوه و کاتیک تووشی رېبواران دهبووم خاکه‌پرایانه کړنۆشم بۆ دهربدن و ههولم دها دهرفته‌تیکم بۆ هه‌لکه‌وئ که هه‌رکەس پێویستی به یارمه‌تی بئ، یارمه‌تی بدهم یان رېنماییی بکه‌م یان ئەگەر پێویست بایه فیداکاریی بۆ بکه‌م. ئەگەر عاره‌بانیه‌ک وەرگه‌رابئ بۆ هه‌ستانه‌وه‌ی یارمه‌تیان بدهم، یان لانکه‌ی کۆرپه‌یه‌کی گریاو راژینم تاکوو ژیر بێته‌وه. یان کاتیک به باریکه رېیه‌که‌دا دهرۆیشتم ئاماده بووم لاده‌م بۆ نیو قوروجلپاو تاکوو رېبواره‌که‌ی که به‌ره‌و رووم ده‌هات به‌سه‌ر راسته رېگا‌که‌دا بروات. شه‌ویکیان گویم لیبوو گزیره‌که‌مان به کاتیای ده‌گوت که یه‌کیک له مووژیکه‌کانی ئیمه که ناوی سمیۆن بوو، هاتوو داوای ته‌خته‌یه‌ک ده‌کات بۆ تابووتی کچه‌که‌ی و هه‌وه‌ها رۆبلیکی به قهرز ده‌وئ تاکوو بۆ خویندنی دوعای مردوو و ته‌لقین و ناشتن بیدات به قه‌شه. من پرسیم: «بۆ؟ مه‌گین ده‌سته‌نگه‌؟» گزیر له وه‌لامدا گوتی: «به‌ئ، زۆر هه‌ژاره. به جۆریک که شه‌وانه خۆی و منداله‌کانی به برسییه‌تی سه‌ر ده‌نینه‌وه!» وه‌ک ئەوه وابوو چالووکیک بکه‌ن به دل‌مدا. له‌گه‌ل ئەوه‌شدا ده‌تگوت بیستنی ئەو هه‌واله شادی کردووم. کاتیام فریودا و گوتم ده‌مه‌وئ توژیک پیاسه بکه‌م و هه‌لاتم بۆ ژووره‌که‌م و ئەوه‌ی پاره‌ی هه‌مبوو هه‌لم گرت(هه‌لبه‌ت شتیکی وانهبوو به‌لام هه‌موو دارونه‌دارم بوو) خاچی خۆم کیشا و له‌به‌ر هه‌یوانه‌که چوومه خوارئ و له نیو باخه‌که‌وه خۆم گه‌یاند ه‌گونده‌که و چووم بۆ مالی سمیۆن، که له شوینیکی لاپه‌ر هه‌لکه‌وتبوو، به جۆریک که هیچ که‌س نه‌مبینئ چوومه پشت په‌نجه‌ره‌ی ماله‌که‌ی، پاره‌که‌م له‌سه‌ر لیواری په‌نجه‌ره‌که دانا و به قامک له په‌نجه‌ره‌که‌دا و هه‌لاتم. ده‌نگی کرانه‌وه‌ی ده‌رگای ماله‌که‌ی هات و که‌سیک هاته‌ ده‌رئ، بانگی کردم به‌لام من له ترسانا ئەژنۆم له‌رزی. وه‌کوو تاوانباریک خۆم گه‌یاند هه‌وه مالی و سه‌رتاپای گیانم وه‌ک سه‌هۆلی لی هات. کاتیا پرسیی له کوئ بووی و چی رووی داوه، به‌لام من ته‌نانه‌ت له پرسیاره‌که‌شی تینه‌گه‌یشتم و وه‌لام نه‌دایه‌وه. له‌ناکاو هه‌موو شتیکی له‌به‌ر چاوم زۆر سووک و بئ بایه‌خ بوون و بیژم له مال و سامان و ژیان هه‌ستا. خۆم کرد به ژووره‌که‌مدا و ده‌رگام له‌سه‌ر خۆم داخشت و ماوه‌یه‌ک له نیو ژووره‌که‌دا هاتم

و چووم. هینده شیوا بووم که له هه موو کار و بیرکردنه وهیه که عاجز بووم و سهرم لهو ههستهی خۆم دهرنه دهچوو. بیرم له شادیی دانیشتوانی ئەو ماله دهکردهوه که رهنگه سهبارت بهو کهسهی ئەو پارهیهی له بهر په نجه ره که یان داناوه قسه بکهن، له لایه کیشه وه داخه لی دههات که بوچی به دهستی خۆم پاره کهم پی نه دان. بیرم له وه دهکردهوه ئەگه ر سیرگی میخائیلیچ ئەو شته ببیستی چی دهلی و زۆریش خۆشحال بووم که هیچ کهس قهت لهو کارهی من ئاگادار نابێ و هه مووان، یه که له وان خۆشم هینده لاواز و خهتابار دههاته بهر چاو و دهرهق به خۆم و هه مووان خۆشه ویستییه کی وا له دلّم هه لده قوولی که بیرم مه رگ بۆم بوو به خولیای به خته وه ری. پیده که نیم و دوعام ده کرد و ده گریام و سهبارت به هه موو عالهم و هه وه ها خۆشم ئە شقیکی گه رم و ئاگرین له دلّمدا سه ری هه لدا. له نیوان دوو عیشای ره ببانیدا له کلیسا ئینجیلیم ده خوینده وه و باشتر و باشتر لهو کتیبه ده گه یستم و چیرۆکی ژیا نی پاک و خودایی شروقه کراو له ودا به لامه وه دلگرت و ساده تر ده بوو و قوولایی ئە ندیشه و ههستم له گه ل خوینده وه ی ئەو کتیبه سه ر سوور هینه رتر و رازاوی تر ده بوو. به لام له لایه کی تره وه، کاتیک سه رم له سه ر هه لده گرت و بیرم له ژیا ن و ئەو شتانه دهکرده وه که له ده ورو به ری خۆم ده مدی، دیسان هه موو شتیک له بهر چاوم پروناک و ساده ی ده نواند. بۆم ده رکهوت که خراپه کاری چه نده دژواره و خۆشویستی خه لک چه نده سانا یه و چه نده خۆشه هه موو کهس خۆشی بووی و ریژت بۆ دانی. چه نده خۆش ده بوو که هه مووان به نه رمی له گه لم بجوولینه وه و میهره بان بن. ته نانهت سو نیاش، که من ده رسم پی ده گوت گوړا بوو و هه ولی ده دا باشتر ده رس بخوینی و فی ربی و من لی نا رازی نه بم و رقم لی هه لنهستی. هه مووان هه لسو که وتیا ن له گه ل من جوړیک بوو که من له گه ل ئەوان. کاتیک ده بوو بهر له چوون بۆ کلیسه و تۆبه کردن و دانپیا نان بچم بۆ لای دوژمنا نی خۆم که گه ردن ئازاییا ن لی بخوازم، هه رچی می شکی خۆم هه لده گو شی و ده مه ینا و ده مبرد له ده ره وه ی مالی جگه له کچی کی جیرانمان هیچ که سم به زهین نه ده گه یشت، ئەویش له مه و بهر له بهر چاوی خه لک پی پیکه نی بووم و ئەو ئیتر له و کاته وه سه ری نه کرد بوو به مالماندا. نامه یه کم بۆ ئەو کچه نووسی و له ویدا

ددانم پیدانا که تاوانبارم و به هۆی ئەو کاره ناحه زه مه وه داوای لیبوردنم لیکرد. له وه لامي مندا نامه یه کی نووسیوو و له ودا ئەو خۆی داوای لیبوردنی له من کردبوو و تاوانی منی به خشیوو و گهردهنی ئازاد کردبووم. من کاتیک ئەو چه ند دیره ساکاره م خوینده وه که هه لگری ههستیکی قوول و شیرین بوون هینده خو شحال بووم که دهستم کرد به گریان. دایه نه که شم کاتیک داوای لیبوردنم له و کچه ده کرد فرمیسک به چاویدا ده هاته خوارئ. له دلی خو مدا ده مگوت: «ئه وانه بوچی ده رهه ق به من ئاوا میهره بان و دلنه رمن؟ من چیم کردوو که شایانی ئەو ریز و خوشه ویستییه بم؟!» بی ئیختیار سیرگی میخائیلیچم وه بیر ده هاته وه و یادی تا ماوه یه کی زور له می شکم نه ده چوو ده ری. جگه له وه چاره یه کم نه بوو و ته نانه ت له و کاره دا شتیکی خرایم نه ده دی. به لام ئیستا به هیچ شیوه یه ک وه ک ئەو شه وه ی بو یه که م جار زانیبووم خو شم ده وی بیرم لی نه کرده وه، به لکوو بی ئیختیار ئەوم له گه ل هه موو بیریک پیوه ندی ده دا که دا هاتوو می ده گرته وه و له هه موو گه لاله یه کدا که بو ژیانم دامده رشت ئەوم ده کرده هاوبه ش. ناخوشییه ک که له رابردوو دا شوینی له سه ر دانا بووم له دلم سپردایه وه. ئیستا خو م له گه ل ئەو به یه کسان ده زانی و له و به رزاییه وه که روحم دهستی پیی راگه یشتبوو، زور به باشی له حالوبالی ئەو تیده گه یشتم. ئەوه ی پیشتر له هه لسوکه وتی ئەودا ده مدی و پیم سه یر بوو ئیستا بو م روون بووبوو. ئیستا بو م ده رده که وت که ئەو کاته ی گوتبووی «مرؤف کاتیک به خته وه ره که بو که سیکی تر بژی» مه به ستی چی بووه و به ته واوی له گه لی هاوړا بووم. پیموا بوو من و ئەو ده ستمان به ئاشتی و سه فا و به خته وه رییه کی بی پایان راده گا. ئیتر بیرم له سه فه ری هه نده ران یان هاتوچوی گه وران و کوړوکو بو نه وه ی گه وره و بریقوباقی ژیان ی زه نگینه نه نه ده کرده. ئیستا ئاواتی دیکه م هه بوو، ئاوتی ژیانکی هیمن و رووناکیی بنه ماله له گوند و گیانفیدایی و ئەشقی هه میشه یی هاوړی له گه ل شوکرانه و ریز که لیوړیژ بوو له شادی و پاکی و میهره بانی.

ههروهک بریارم دابوو سالرؤژی له دایکبوونم چووم بو کلیسه بو تازه کردنه وه ی په یمان له گه ل خودا. کاتیک له کلیسه ده گه رامه وه شادی و به خته وه رییه کی بیگه رد له دلمدا بوو که له ژیان ده ترسام و له هه ر هوکاریک که

ئەو دەيوست لە دواى نەھار بەبى پراوستان بپوا بەلام كاتيا كليسا شەكەتى كەردبوو چوو سەرخەويك بشكىنى و سىرگى ميخائىليچ ناچار بوو هەتا كاتيا لە خەو هەلدەستى لەوى بمىنىتەو و مالىئاوايى لى بكات. خۆر لە نيو ژوورەكەى دابوو و ئىمە چووین بۆ ژیر ساباتەكە. هەر كە دانىشتین من زۆر بە ئارامى دەستم كەرد بە قسە كەردن و شتىكم گوت كە دەبوو چارەنووسى ئەشقم ديارى بكات و هەر كە دانىشتین دەستم پىكەرد، نە تۆزى زووتر نە درەنگ تر، بۆ ئەوەى هېچ قسەيەك نەكەرى كە باسەكە بە لاپیدا بكیشى و ببیتە بەر بەستىك لەسەر رپى ئەو قسانەدا كە دەمەوى بىكەم. خۆشم تىناگەم كە ئەم هیمنايەتى و لیپرانە و لەبزی پاشكاوانەى من لە كوێو هاتبوو. دەتگوت شتىكى ئازاد لە ئیرادەى من لە زمانى منەو قسە دەكا. ئەو بەرانبەرم دانىشتبوو و هەنىشكى لەسەر محەجەرەكە داناوو و لقیكى یاسى بنەوش كیشابوو پىشى و پەلكەكانى دانەدانە لیدەكردەو. كاتىك من دەستم كەرد بە قسە كەردن ئەو لقەكەى بەردا و هەنىشكى لەسەر میزەكە دانا و سەرى كەردە سەر لەپى دەستى. ئەو حالەتە لەوانە بوو حالەتى كەسىكى تەواو بى خەيال یان زۆر پەشوكاوى بى.

من راست چاوم لە چاوى برى و بە لەبزیكى مانادار و وشەى دانار دانار لیم پرسى: «بۆ دەپۆى؟»

ئەو دواى گت گرنيك سەرى داخست و وەلامى دایەو: «دەچم بە دواى كاروبارەكانمدا!»

من دىتم ناتوانى بۆ وەلامى پرسىارىكى ئاوا خۆمانە، كە چاوى لە چاوم برىبى درۆ بكات. گوتم: «بپوانە، ئیو زۆر باش دەزانن كە ئەمپۆ بۆ من چ پۆژىكە. ئەو پۆ بە زۆر هۆكارى جۆراوجۆر بۆ من زۆر گرینگ و خۆشەويستە. ئەگەر ئەو پرسىارە لە ئیو دەكەم لەبەر ئەو نىيە كە وابنوینم هۆگریم بە كارەكانتانه (ئىو دەزانن كە خوم پىگرتوون و خۆشم دەوین!) ئەگەر دەپرسم بۆ ئەوئەبە بە راستى دەمەوى راستىيەكەى بزەنم و هەر دەبى بيشيزانم. بۆچى دەپۆن؟»

گوتى: «گوتنى هۆكارى راستەقىنە بۆ من زۆر دژوارە. لە حەوتووى رابردوودا من زۆرم بىر لە ئیو و خۆم كەردەو و ئاكامى ئەو بىركردنەوانە ئەمە بوو كە بۆم

دەركەوت دەبێ بڕۆم. ئێوه دەزانن بۆ چی و ئەگەر منتان خۆش دەوی ئیتر پرسیارم لێ مەكەن.»

دەستیکی بە نیوچاوانیدا هینا و چاوی قووچاند و درێژە ی پێدا: «وہ لām دانەوہی پرسیارەكەہی ئێوه زۆر دژوارە بۆم و ئێوہش زۆر باش دەزانن بۆ!»

دلم كەوتە كوتەكوت و خۆی دەكیشا بە سینگدا. گوتم: «ناتوانم تیبگەم. ناتوانم. بە لām ئێوه پیم بلین، تۆ ئەو خودایەہی دەپەرستی، تۆ ئەو پوژەہی كە بە ئاواتەوہم پیرۆز و موبارەك بێ، پیم بلین. من دەتوانم ھەرچی بیلین بە ئارامی گوێی بۆ شل بكەم.» باری دانیشتنەكەہی گوێی، چاویکی لە چاوم كرد و دیسان لقیکی یاسی بنەوش كیشایە پێشی.

دوای گت گرتنیکی كورت، بە دەنگیک كە بیھوو دەھولێ دەدا ئارام و ئاسایی بنوینێ گوتی: «باشە، ئەگەرچی ئەو كارە گەوجانەہیە و ویناچی ھەستی خۆم بە وشە دەربیرم، ئەگەرچی ئەو كارەش بۆ من زۆر دژوارە ھەول دەدەم وە لām تان بەدەمەوہ.» پاشان وەك ئەوہی بە ھۆی ژانگی جەستەییەوہ، خۆی گرژ بكات، نیوچاوانی تیک نا.

گوتم: «دەہی؟»

گوتی: «وای دانین كە پیاویك ھەبوو، ناوی دەنیین "ئەلف"، بە سالآچوو و دلمردوو، كچیکی جوانیش، بلین خانمی "ب"، كە گەنج و بەختەوہر بوو. نە لە نیو خەلكدا ژیاوو و ئەزموونی داب و نەریتەكانی ئەوانی ھەبوو و نە شتیکی لە باری ژیانەوہ دەزانی. بارودۆخی بنەمالە جوړیک بوو كە "ئەلف" ئاشقی ئەو كچە جوانە بوو، وەكوو كچی خۆی و ھیچ دلنگەرانییەكی نەبوو كە ھۆگرییەكەہی بۆ ئەو پەنگی تر بەخۆوہ بگری.»

بیدەنگ بوو بە لām من ھەودای وتەكانیم نەپچراند.

پاشان بە دەنگی خیراتر و بە لەبزیکی لێپراوانە، بێ ئەوہی چاو لە چاوم بكات درێژە ی پێدا: «بە لām "ئەلف" لەبیری چوو بوو كە كچە زۆر گەنجە و ژیان بۆ ئەو وەك یاری وایە و لەوانەہیە بە ئاسانی ھۆگری ئەو تووشی گوێرانی بێ و ئەگەر بگوێرێ كچە ھەر وەك یارییەكی تازە پێشووزایی لیدەكات. بە لām لەوہ خافل بوو كە لەناكاو ھەستیکی تر، تال و دژوار، قورس وەك پەشیمانی خۆ لە دلی

دەھالئىنى و ئەو حالەتە ترس دەشكىنئىتە گىيانى. ترسەكەشى ئەو بوو كە پىئوھندىي دۆستانەي پىئوھويان دەپچكړى و زايە دەبى. بۆيە برپار دەدا بەر لەو فەوتان و تىداچوونە لىي دوور بکەوئىتەو. « ئەوھى گوت و ديسان وای نواند كە لەخۆوھىە و چاوانى قووچاند و دەستىكى پىدا ھىنان.

من بەسەر پەشۆكاويى خۆمدا زال بووم و بە دەنگىك كە دەتگوت لە ناخى بىرىكەوھ دىتە دەرى پرسىم: «بۆ لەوھى ئەشقەكەي رەنگىكى تر بەخۆوھ دەگرى تووشى ترس دەبىت؟» دەنگم ئەگەرچى لەسەرەخۆ و لەبزم ئارام بوو بەلام رەنگە ئەو پىي وابوو تانە و توانجى پىوھ بوو. چونكە بە لەبزيكى زويرانە وەلامى دايەوھ:

«ئىوھ گەنجن، بەلام من ئىتر لاو نىم. ئىوھ دەتانەوي يارى بکەن، من ئىتر تاقەتى يارىم نىيە. يارىي خۆتان بکەن، بەلام نەك لەگەل من. دەنا من برپوا بە قسەكانى ئىوھ دەكەم و ئەو كاتە ئىتر من ھاوارە لە خۆم. قورم بەسەردا دەكړى و ئىوھش پەشيمان!» ئەمانە قسەيەك بوون كە "ئەلف" بۆ "ب"ى دركاند. چاكە ئەوانە ھەمووى قسەي ھەلئىت پلئىتە. بەلام ئىوھ دەزانن من بۆچى دەمەھوي برۆم. وەرە با ئەو باسە بېرىنەوھ. تكات لئىدەكەم!»

من بە دەنگىك كە ئۇناق و گريان بەرى گرتبوو گوتم: «نا، نا! نايېرىنەوھ! پىم بلى با تىبگەم. "ئەلف" "ب"ى خۆش دەويست يان نا؟» ئەو وەلامى نەدايەوھ.

من گوتم: «ئەگەر خۆشى نەدەويست بۆچى بە ھىواي كرىبوو؟» بەپەلە قسەكەي پى برىم «بەلى، بەلى، داواي لىبوردين دەكات! كارەكەي ھەلە بوو. بەلام چاكە، بەخىر گوزەرا و لىك جيا بوونەوھ، بە باشى و بە خۆشى!»

بە ھەولئىكى زۆر توانىم دەنگم لە سىنگم دەرکىشم و گوتم: «چۆن بە باشى و بە خۆشى؟ چى لەوھ ترسناكترە؟ يانى ھىچ رىگە چارەيەكى تر نەبوو؟» ئەوھم گوت و وتەكەي خۆم تووشى ترسىكى كردم كە لەرزى شكاندە گيانم.

دەستى لەسەر پوخسارى لابرە كە بە ھوى پەشۆكاويەوھ سپى ھەلگەرا بوو، راست چاوى لە چاوم برى و گوتى: «چۆن نەبوو؟ رىگە چارە دوودانە بوون. بەلام تۆ خودا لىم گەرئى با قسەكەم بکەم و ھەول بەدان بە خۆتا بگرى و لىم

تیبگه‌ی «ههستا و به بزه‌یه‌کی خه‌ماوییه‌وه که دنیا‌یه‌ک خه‌می لی ده‌باری درێژه‌ی به قسه‌کانی دا: «هیندی کهس ده‌لین "ئه‌لف" شیتتی نواند و عاشقی "ب" بوو و هه‌گبه‌ی دلی خوی بو هه‌لرشت و "ب" ته‌نیا پی پی بیکه‌نی. ئاخ‌ر بو ئه‌و ماجه‌راکه ته‌نیا گالته‌یه‌ک بوو و به‌س. به‌لام بو "ئه‌لف" باس باسی ژیان بوو و فه‌وتان و تیدا چوون له‌گۆریدا بوو.»

من له‌رزیم و ده‌مویست دیسان بپه‌ر مه‌ نیو قسه‌کانی و بلیم چۆن ده‌ویرێ قسه‌یه‌کی ئاوا به‌ زاریدا بی، به‌لام ئه‌و ده‌ستی له‌سه‌ر ده‌ستم دانا و نه‌یه‌ه‌شت ده‌م بکه‌مه‌وه.

به‌ ده‌نگیکی له‌رزۆک درێژه‌ی به‌ قسه‌کانی دا: «هیندی کهس ده‌لین که کچه‌ دلی پی پی سووتا و به‌سته‌زمانه‌ چونکه‌ بی ئه‌زموون بوو و ئاگای له‌ حال و بالی خه‌لک نییه‌، پی پی وابوو ده‌توانی ئه‌وی خو‌ش بووی و شووی پیکرد، "ئه‌لف" ی گه‌لخو‌ش خه‌یالی ئه‌وی به‌ راست زانی و پی پی وابوو عومری له‌ نوێ نووسراوه‌ته‌وه و جوان و جحیل بو‌ته‌وه. به‌لام کچه‌ خوی دیتی که ئه‌وی هه‌لخه‌له‌تاندوو و خو‌شی فریوی خواردوو...» سیرگی میخائیلیچ که دیار بوو تا‌قه‌تی درێژه‌ پیدانی ئه‌و باسه‌ی نییه‌ به‌و ئاکامه‌ گه‌ه‌شت که «لیگه‌ری با ئیتر له‌و باره‌وه‌ نه‌دوین.» پاشان ده‌ستی کرد به‌ پیاسه‌ کردن.

ئه‌و گوتی که ئیتر قسه‌ نه‌که‌ین و من دیتم که خوی هه‌لده‌گوشی و له‌ قسه‌یه‌ک ده‌گه‌ری که به‌ منی بلی. ده‌مویست قسه‌ بکه‌م به‌لام نه‌مه‌توانی، وه‌ک ئه‌وه‌ وابوو چزوویه‌ک له‌ دلم هه‌لچه‌قیبی. سه‌رم بو لای ئه‌و وه‌رسوو‌پ‌راند. په‌نگی بزپکا بوو و لیوی خواره‌وه‌ی ده‌له‌رزی. زۆرم دل پی پی سووتا. به‌ هه‌ولیکی زۆر ئه‌و دیواری بیده‌نگیه‌م رووخاند و به‌ ده‌نگیکی هیواش که له‌ دلمه‌وه‌ هه‌لده‌قولا و ده‌ترسام هه‌ر ئیستا له‌ ده‌ریای ئه‌سریندا نوقم بی، گوتم: «لایه‌نکی تریش هه‌یه‌. هیندی که‌س‌یش ده‌لین "ئه‌لف" "ب" ی خو‌ش نه‌ده‌ویست و زویری کرد، زۆری په‌نجاند و پی پی وابوو ریگای راستی گرتۆته‌ به‌ر. رو‌یشت و شانازی به‌ کاره‌که‌ی خو‌یه‌وه‌ ده‌کرد که مه‌علووم نه‌بوو تاجی له‌ سه‌ری کی ناوه‌. ئه‌وه‌ ئیوه‌ن نه‌ک من که ئه‌و کاره‌ به‌ گالته‌ ده‌زانی. من هه‌ر له‌ پۆژی یه‌که‌مه‌وه‌ دلم پیدای.» دیسان گوتیشم: «...به‌لی به‌ گیان و دل عاشقت بووم و دلم پیدای!» ئه‌م جاره‌یان بی ئیختیار

دەنگم بەرز کردەو و دەنگی ئارام و لەسەرە خۆم بوو بە هاواریکی ھۆقانه که تەنانەت خۆشم ترسم لی دەنشیشت.

بەرەو پووی من پراوەستا بوو و پەنگی بە پووەووە نەما بوو. لیوی سات لە دوای سات زیاتر دەلەرزى و دوو تنۆک فرمیسک لە سووچی چاوی ھاتنە دەری و بە سەر پوومەتیدا خلیسکان.

بە دەنگیکی نزیک بە هاوار کردن گوتم: «ئەو کارەى ئیوہ زۆر ناحەزە، زۆر کاریکی دزیوہ!» ھەروەھا بە ھەستیکی گریانوی و رقیکی لە گەرودا پەنگ خواردوو گوتم: «ئاخەر بۆ؟» دەمويست ھەستم و برۆم و لیی دوور کەومەوہ. بەلام نەھیشت ھەستم و سەری کردە سەر چۆکم و لیوی نایە سەر دەستە لەرزۆکەکانم. ماچی کردن و بە فرمیسکی پشتی دەستی خووساندم.

گوئی: «خودایە گیان، بۆ نەمدەزانی؟»

بەردەوام دووپاتم دەکردەوہ: «بۆ؟ ئاخەر بۆ؟» دلێشم بە تیشکی بەختەوہری پووناک بوو. بەختەوہرییەک کە ھەمیشە پیم وابوو لە دەستم دەرچووہ و پیموا بوو تازە دەستم پیی راناگاتەوہ.

پینچ خولەک دواتر سۆنیا بە ھەلەداوان خۆی گەیانندە لای کاتیا لە قاتی سەری و هاواری دەکرد و مالاھەکی لە خۆشیانا وەلەرزین دەخست و دەیگوت: «ماشاشا دەیھەوی شوو بکات بە سیرگی میخائیلیچ.

پینچ

ھیچ ھۆکاریک نەبوو کە زەماوەندەکەمان وەدوا بخەین. نە من ئەوہم دەویست نە ئەو. ھەلبەت کاتیا دەویست بچیت بۆ مۆسکو و بۆ جیازیی من ئەوہی پیویستە بیکری یان پاسپیری بۆمان ئامادە بکەن، بەلام دایکی سیرگی میخائیلیچ لەسەر ئەوہ پیداکر بوو کە کورەکەى بەر لە زەماوەند فایتوونیکی نوێ بکری و قەنەفە و کاغەز دیواریی مالاھەکیان بگۆری، بەلام ئیمە ھەردووکمان لەسەر ئەوہ سوور بووین کە کاتیک ئەو کارانە ئەنجام دەدەین کە زۆر پیویست بی و دواتر دەرفەتی ئەو کارانەمان دەبی و زەماوەند دوو ھەوتوو دوای سالپوژی لە

تاتیانا سمیونوۋنا ھەمیشە لەگەڵ ئیئمە دالنەرم و میھربان بوو و بە تاییبەت دەرھەق بە من، زۆریش دلخۆش بوو کە کورپەکەى ژن دینى. بەلام کاتیک وەک دەسگیرانى کورپەکەى دەچووم بۆ سەردانى پیم وابوو ھەزى لىیە من تىبگەیینى کە کورپەکەى دەیتوانى ژنىكى باشتى بىنى و من واباشە ئەو ھەم لە بىر نەچى. لەو ھەستەى ئەو دەگەیشتم و پیم وابوو مافى خۆیەتى وابىر بکاتەو.

لە ماوہى ئەم دوو ھەوتوو ھەدا ئیئمە ھەموو پۆژى چاومان بە یەکتەر دەکەوت. ئەو بۆ نانى نیوہرۆ دەھاتەو و ھەتا نیوہشەو لەوى دەمایەو. بەلام لەگەڵ ئەو ھشدا کە دەیگوت ناتوانى بەبى من بژى - منیش دەمزانى بەپراستیەتى - قەت پۆژىک ھەتا سەر لەلای من نەدەمایەو و ھەر و ھا ھەولى دەدا و وک جارن و بە شیوہى ئاسایى بە کارەکانى خۆى پاربا. لە ماوہى پۆژانى دەسگیرانە تیماندا پیوہندی پوألە تیمان گۆپرانىكى بەسەردا نەھات. وەک پاربدوو بە یەکتەمان دەگوت "ئىوہ" و ئەو تەنانەت دەستیشى ماچ نەدەکردم و نەک بۆ دەرھەتیک نەدەگەرا لەگەڵ من بە تەنیا بى بەلکوو لە دەست دەرھەتەکانیش ھەلدەھات. دەتگوت دەترسى خۆى تەسلىمى ئەو خۆشەووستیە گەرموگورہى من بکات کە لە دلیدا بوو و تارادەییەکیش لە ئاکامەکەى دێدۆنگ بوو. نازانم ئەو گۆپابوو یان من. ئەو ھندە بوو من خۆم لەگەڵ ئەو یەکسان دەدى و خۆپاران بە ساکارىیەو کە لە پاربدوودا ھەزم لى نەبوو ئیتر لە ھەلسوگەوتى ئەو ھەدا نەمدەدى و زۆرجار چىژم وەر دەگرت کە ئیتر پیاویک لەگەڵ خۆمدا نابینم کە ریز و ترس لە دەرووندا ھەلخپىنى و بە جى ئەو مندالیکم دەدى زۆر میھربان و بەھوى بەختەو ھەرییەو پەرىشان بوو. زۆر جار بە خۆم دەگوت: «چەندە بە ھەلە چووبووم. ئەو مروڤیک بوو کتومت وەک خۆم.» ئیستا دەمزانى کە ئەو بەو شیوہیەى کە ھەیە بەرەو پووی خۆم دەبینم و بە تەواوى دەیناسم و ئەو دەموچاوەى دەمناسى زۆر سادە بوو لەگەڵمدا. ھاودل و یەکرەنگ. تەنانەت ئەو پلان و بەرنامانەى بۆ داھاتوو مان داماندەپرشت و دەمانویست ژیانمان بە پى ئەو درىژە پىدەین راست وەکوو یەک وابوون. تەنیا کاتیک ئەو باسى دەکرد پووناکتر و ئاشکراتر دەبوو.

لەو پۆژانەدا ھەوا خۆش نەبوو و ئیئمە زۆربەى کاتەکانمان لە مالەو ھەو پادەبوارد و لە ژوورى دەخزاین و لە نیوان پەنجەرە و پیاوئەکا دا دەنیشتىن و قسەمان

دهکرد، قسهی زۆرشیرین و هاودلانه. شۆقی مۆمهکه له شووشهی تاریکی پهنجهرهکهی دها و دهیکرد به ئاوینه و جارجار دلۆپی باران له شووشهی بریقهداری پهنجهرهکهی دها و وهک فرمیسک بهسهر گۆنای لووسیدا دهخزییه خواری. باران له سهربانی دها و ترپهی دههات و خوړهخوړی پلووسک دههات و تهپایی له کهلینی پهنجهرهکهوه دهزایه ژووری و ههستیکی گهرمتر و پرووناکتر و پر شادیتری له خهلوتهی ئارام و پر ئوقرهماندا پیک دینا.

جاریک که شهو زرنگابوو و ئیمه ههروا له ژووری پیکهوه دانیشتبووین گوتی: دهزانی ماوهیهکه دهمههوی شتیکت پی بلیم. کاتیکی پیاووت دهژهنی ههمیشه له بیرى ئەوهدا بووم.»

گوتم: «پییوست ناکات، دهزانم دهتهوی بلیی چی!»
ئهو زهردهیهکی گرت.

-«به راستیمه. ههر باسیشی مهکه.»

-«باشه، ههر گوئی مهدهیه، لهسهر چووان مهچۆ!»

-«نا، ئیستا پیم بلی، دهتویست چیم پی بلیی؟»

-«چاکت له بیره، کاتیکی من ماجهراى ئاغای، "ئەلف و خانمی "ب"م بو باس کردی؟»

-«مهگین ئهو چیرۆکه بی تام و بی بنهمایهت له بیر نهچۆتهوه؟ چاک بوو به خیر گوزهرا و پرسیهکهی لی نهکردینهوه به خوری و کارمان بهم جییه نهگهشت!»

-«بهلی، زۆری نهما بوو من به دهستی خۆم ژیانم رهش دابگیرم و لهم بهختهوهرییه خۆم بی بهش بکهه. ئیوه منتان نهجات دا. بهلام گرینگ ئهوهیه من درۆم دهکرد و ههر ئهوهش تووشی شهرمهزایی کردووم، ئیستا دهمههوی ئهو باره لهسهر دلم لابهه و ددانی پیدا بنیم که به دل خوشم دهویستی.»

-«ئهیهرۆ، جائهوه قسهیه! باسی ئهوه ههر مهکه!»

به بزدهیهکهوه گوتی: «خهمت نهبی. من تهنیا دهمههوی پاكانه بو ئهو کارهی خۆم بکهه. من کاتیکی ئهو قسانهه دهکرد دهمویست بهلگه بوخۆم بهینمهوه.»
-«چ بهلگه هیئانهوهیهک؟ نابی بیر لهشتی وا ههر بکهیهوه.»

«بەلئى، من بەلگەى خراپم دەھىنايەو. كاتىك دواى ئەو ھەموو ھىوابراوى و ھەلەكانم و ناکام بوونە لە ژياندا، ھاتمەو ھە بۆ گوند دلتيا بووم كە ئەوين و ئەويندارى ئىتر بۆ من كۆتايى ھاتوو و جگە لە ئەركى رابواردنى پاشماوھى تەمەن ھىچ ئەركىكى دىكەم نىيە و ھىندە سەرقالى ئەو مەسەلانە بووم و تووشى ئاستەنگيان كەردبووم كە بۆ ماوھىيەك بە ھىچ شىوھىيەك بىرم لە چۆنىەتى ھەستم دەرھەق بە ئىو و ئەوھى كە ئەو ھەستە بەرھەو كۆيم دەكىشى و بە كۆى دەگا، نەدەكردەو. ھىوادار بووم و بى ھىواش. ھىندى جار پىموا بوو دتھەوئى دلم لى بستىنى و ھىندى جارېش باوھرم بە سەداقەت و پاكيى ئىو دەكرد و نەمدەزانى بە راستى چىكەم. بەلام دواى ئەو شەوھە - لە بىرتانە، ئەو شەوھى لە باخەكەدا پىياسەمان كەرد - ترس سەرتاپاي داگرتم. بەختەوھىيى ئەمروم لە رادە بەدەر پى مەزن بوو و بە كارىكى مەحالم دەزانى و قەت بروام نەدەكرد بەم پۆژە بگەم. ئەگەر ھەوسارى دلم رەھا كەردايە و بالى ھىوام پى ببەخشىبايە و پاشان ھىواكەم بالى بشكايە و بە ناکامى بگەشىتبايە چى رووى دەدا؟ بەلام، با ئەوھش بلىم من تەنيا بىرم لە خۆم دەكردەو، چونكە پىاويكى خۆبىن و بەدخووم.»

چاوى لە من برى و تۆزى بىدەنگ بوو.

-«بەلام ئەوھى لە دلمدا بوو زۆر بى بنەما بوو. ترسەكەى من بەجى بوو. من ئىوھم بە گەورەترىن خەلاتى دنيا دەزانى و خۆشم ھىچ شتىكم بە جەرگەوھ نەبوو و نەمدەزانى لە بەرانبەر ئەو خەلاتە گەورە و پىرۆزەدا چىتان پىشكەش بگەم. ئىوھ نەمامىكى شلك و ناسك بوون، خونچەيەك بوون لەحالى پشكوتندا. دلتان بۆ يەكەم جار بە نوورى ئەوين رپووناك دەبوو، كەچى من...»

گوتم: «بەلئى، راستىيەكەيم پى بلىن...» بەلام لەناكاو لە وەلامىكى ترسناك كە رەنگ بوو بىداتەوھ دەترسام. گوتىشم: «نا، پىويست ناکا شتىك بلىن!»

ئەو لە رپوھ لە مەبەستەكەم تى گەيشت و گوتى: «دەتەوئى بزانى كە پىش تۆ كەسىكم خۆش وىستوو، وانىيە؟ وەلامەكەى دژوار نىيە. نا، ھىچ كەسم خۆش نەووستوو. قەت قەت ھەستىكى وەك ئىستام...» بەلام كتوپر، وەك ئەوھى بىرەوھرىيەكى تال وەك برووسكە بە زەينىدا تىپەرىبى، بە حالەتىكى خەمناكەوھ گوتى: «ئىستاش بە تەواوى وجوودەوھ پىويستم بە دلنەرمى و مپەرەبانى ئىوھ

ههیه بۆ ئەوهی شایانی خووش ویستنتان بم. یانی نابیی بهر لهوهی بلیم "خووشم دهوین" تۆزئ بیرم لی کردبایهوه؟ ئاخهر من چیم ههیه فیدای ئیوهی بکهه؟ بهلی، ههلبهت جگه له دل و ئەشقم هیچ شتیکی دیکهه نییه!

چاوم له چاوی بری و گوتم: «بۆ ئەوه شتیکی کههه؟»

ئهو درێژهی پێدا: «زۆر کههه، خووشهویستهکههه! بۆ ئیوه زۆر کههه. بۆ جوانی و گهنجیی ئیوه زۆر کههه. من ئیستا زۆربهی شهوان بهخه بهر دهمینمهوه و بهخه بهر بوونه کهشم زۆر شیرینه. چونکه بیر له ژیان داهاتوومان دهکهههوه. من زۆرم تهمهنی خووم به فیرۆ داوه و ساردوگهرمی پۆژگارم چیشتوووه، بهلام ئیستا پیم وایه ئەوهی بۆ بهختهوهریی ژیان پیویسته به دهستم هیناوه. تهنیایی و ئاسوودهیی له گوندیکی دووردهست و یارمهتی دانی گوندنشینان، که سههر کهوتن لهو کاره دا ئاسانه، چونکه ئەوان پیی رهاوتون. جگه له وهش ههول دان، که رهنگه به که لکیش بی و دواي ئەو پشوووان له باوهشی سروشتدا و متالا و موسیقا و خووشویستی هاوپره گهز، ئەمانه هه مووی ئامانجی بهختهوهرین و من قهت خولیایهکی گه ورهتر و جوانتر له وهه نه بووه و ناشمبی. جگه له مانهش و له سهرووی هه موویانه وه هاوپریهکی وهک تۆ، هاوژینیکی پاک و دلسۆز، چیژی بنه ماله و شیرناییی ژیان و رهنگه ههر شتیکی که مروف له وانیه ئاواتی بۆ بخوازی، ئیتر له وه زیاتر چیم دهوی؟»

گوتم: «بهلی...»

ئهو درێژهی به قسهکانی دا «...بهلی، ئەوانه بۆ من، که تافی لاوی خووم به فیرۆ داوه، ئەوپه پری بهختهوهرییه. بهلی، بهلام نهک بۆ ئیوه! ئیوه هه نووکه هیچتان له ژیان نه دیوه و رهنگه بتانهوی له جیهکی تر به دواي بهختهوهریدا بگه پرین و له شتیکی تردا بیدۆزنه وه. ئیوه ئەوه به بهختهوهری دهزانن چونکه منتان خووش دهوی.»

گوتم: «نا، وانیه، من هه میشه ههر ئەوهه ویستوووه. قهت جگه له ژیانیکی ئارامی بنه ماله هیچ خولیایهکی دیکهه نه بووه و ئیوه راست باسی شتیکی دهکهن که هه میشه له دلدا بووه.»

ئهو زهردهیهکی گرت.

«نا ئەوانه خەيالن خوڤشه ويسته كهه! قهت ئەوه بو ئيوه بهسندە ناكات.»

ديسان گوتى: «ئيوه گهنج و شوخوشهنگن!»

لهوهى كه برىواى به قسهكانم نهدهكرد رقم ههستا. دهتگوت به هوى جوانى و شوخوشهنگيه كه مهوه لومهه دهكات.

به دلمهندييهوه گوتم: «پيم بلئ بزنام، ئيوه بوچى منتان خوڤش دهوى؟ له بهر گهنجيه كهه يان له بهر خوڤم؟»

وهلامى دايهوه: «نازانم، بهلام خوڤشم دهوين.» پاشان بهوردى و نيگاي گهرمى چاوى له چاوم برى.

ئيتير قسهه نهكرد و نهخوازاوانه تىي پامام. لهناكاو ههستيكي سهير له ناخدا سهيرى ههلهدا. سهههتا نهوهى له دهورو بهرم بوو هيچيم نهدهدى. پاشان پوخسارى له بهر چاوم بزر بوو و تهنيا چاوانى مانهوه كه دهتگوت راست له بهر چاومدا دهدهوشينهوه. دواى نهوه ههستم كرد كه ئەم چاوانه له نيو هيلوونى چاوانى مندان و پيشيان تاريك داگهراوه و من له نيو ئەواندا هيچ نابينم و ناچار بووم پيلووى چاوم داخهه تاكوو خوڤم لهوه ههستى چيژ و ترسه دهرياز كهه كه نهوه نيگايه له ناخدا ههليخراند بوو.

پوژي بهر له زهماوهندهكهه مان ههواكهى زور خوڤش بوو و دواى ريژنه بارانى كوئايى هاوين يهكهه ئيوارهى سارد و زيپريني پاييز دلئ خهلكى پووناك دهكردهوه. ولات تهه و بر و پر له گولكاو بوو، ههواكهى سارد و گهلاى ئهرخهوانى داران دهدهوشانهوه و باخ و دارستان بهرين و بهربلاوتر دههاته بهر چاو و رهنگى خهزانىان لئ نيشتبوو: خهزهلوهرى رهنگين و دارى پووتهل و بئ گهلا بهرگيكي ئالتوونى بوون كه سروشت له بهر لئ خوئى كردبوو. ئاسمان پووناك بوو و رهنگه پهريوهكهى سهرمائى لئ دادهپژا. من چوومه نيو پيخهفهكهه مهوه، شاد و دلخوڤش لهوهى كه بهيانى، پوژي زهماوهندهكهه مانه، پوژيكي خوڤش و پر له شادى و پيكههنين دهبوو.

پوژي دوايى له گههله لاتنى خوڤ له خهوه ههستام و بيري نهوهى كه «ئه مپوؤ...» ترسى خسته دلمهوه. ئەوه خهياله زور بهلامهوه سهير بوو. چووم بو نيو باخهكه. خوڤ تازه ههلاتبوو و تاووبان گهرم داهاتبوو، تيشكى زيپريني خوڤ له

نیوان لکی ږووته لای دارانه وه دادرږژا و به سهر چیمه نی زهر د و تووله ږی
خیزږیژکراوی ږر له خه زه لای باخه که دا دابهش ده بوو. فه ږشی گه لای و مریو له ژیر
داره کاندای خشیه ی ده هات. ورده په رهنگی تووی وشک و سووره له گه ږاوی دره ختی
بناو وهک هیثوو به لک و په لکه کانیه وه ددره وشایه وه و گه لای سیس و هیشتا
دهست له لق به رنه بوو، سږ و توژ لی نیشتوو سپی ده چوونه وه. توپی ږر په لکی
گوله بژوین لوول و چرچ بوو بوون و ږهش هه لگه ږا بوون. یه که م جار بوو که
زوقم و خووسار له سهر چیمه ن و گیا و گژی نیو باخه که و بنجی شکاو و به لادا
که وتووی گیا هه ویډاری په نا دیواره که که وتبوو و تارای زیوینی به سهر دا کیشا
بوون. ئاسمان ساو و بی هه ور بوو، تا چاو هه ته ری ده کرد شینایی بوو!

ږروام به و به خته و هریه ی خو م نه بوو و له دلای خو م دا ده مگوت: «یانی به راستی
ئه مږویه؟ یانی به راستی سبه ی نی به یانی ئیتر من لیږه له خه و هه لئناستم؟ یانی
هه ر به راستی له مه به دواوه لیږه چاو ه ږوانی نابم و بو بینینی ساته کان
نابژیرم، تا کوو بگاته ئیږه و بچم به ره و پیږی؟ ئیتر شه وانه له گه ل کاتیا باسی
ئه و ناکه م؟ ئیتر له گه ل ئه و له هولی ږو کرو فکس کو فیا له پشت پیانو دانانیشم؟
ئیتر به شه وی تاریک تا دهره وه ی مال به ږی ناکه م؟ ئیتر بو ی بی تا قهت نابم؟»
به لام وه بیرم هاته وه که شه وی ږا بردوو گو تبووی جاریکی تر بو دوا یین جار
دیمه وه و کاتیا له سهر ئه وه پیډاگری ده کرد که من کراسی بوو کی نی له بهر بکه م و
خو م ږرا زینه وه و گو تبووی: «ده بی بو سبه ی نی ته مرین بکه ی!» منیش بو ساتیک
هاتمه سهر قسه که ی به لام دواتر دیسان دوودل بووم که له به ری بکه م یان نا.
«یانی له مه به ولاره له گه ل خه سووم ده ژیم و ئیتر چاوم به نادیزا^{۱۳} و گریگوری
پیږ ناکه وی و له کاتیا دوور ده که ومه وه؟ ئیتر به ر له خه وتن دایه نم ماچ ناکه م و
ئیتر گویم له «شه و خو ش خاتوو گیان» ی نابی و به شیوه ی قه دیمی خاچم
بکیشی و دامپو شی؟ ئیتر دهرس به سو نیا نالیم و یاری له گه ل ناکه م و به یانی
ږای ناتله کیتم تا کوو له خه و ههستی و ئیتر گویم له قرشکه ی پیکه نینه کانی
نابی؟ یانی من به راستی ئه مږو ده بمه مرو فکیکی دیکه و له گه ل ژیانی ئیستم
بیگانه ده بم؟ یانی به راستی ئه م ژیا نه نوییه بو هه میشه ده مگریته خو ی و له

^{۱۳} Nadyeja

پايردووم دادهپرئ؟» زۆر بئى سەيرانە چاوەپرئ بووم. تىكەوتن لەگەڵ ئەو بىر و خەيالانە و ململانئى كردن لەگەڵيان زۆر بەلامەو دەژوار بوو. ئەو زوو هات. تەنيا كاتىك كە لەگەڵيدا بووم پروام كرد كە ئەمپرۆ دەبمە هاوسەرى و ئەو خەيالە ئىتر ترسىنەر نەبوو بەلامەو.

بەر لە نيوەرۆ چووین بۆ كلێسە تاكوو لە رپورەسمى عىشای رەببانيا بەشدارى بكەين كە بۆ شادى رۆحى باوكم بەرپۆه دەچوو.

كاتىك گەراينەووە بۆ مالى لە دلى خۆمدا گوتم: «ئەگەر ئىستا زىندوو بووايه!...» بەبئى ئەووى زمانم بگەرئ خۆم بە قۆلييهو نووساند، كە نزىكترين هاوړپى كەسىك بوو كە ئەمپرۆ بىر و خەيالئى منى بە خۆيهووە خەرىك كړدوو. كاتى دۆعا، نيوچاوونم خستە سەر بەردى ساردى تەركى تووژگەكە و باوكم وەك كاتى زىندوو بوونى هاتە بەرچاو و دلىنيا بووم كە ئەو لە حالئى رۆحى من تىدەگا و ئەو شوكر كړدەمى بە دل دەبئ و تەبەرۆوكم پىدەدا و تەنانەت ئەمپرۆ پىموايه رۆحى ئەو لەو كاتەدا لەوئى بوو و بە سەرسەرى ئىمەو دەفړى و تەبەرۆكى ئەوم لە خۆمدا هەست پىدەكرد و بىرەوهرى و هيو و بە كاوى دل گەيشتن و خەفەت، هەموو پىكەووە تىكەل دەبوون و هەستىكى خۆش و پر شكۆ بوو كە زۆر لەگەل هەواى خۆش و ئارام و بىدەنگى دەشتى رپوتەن و ئاسمانى كەمپەنگ دەهاتەووە كە پرشنگى رپون و كەم تىنى خۆر هەولئى دەدا كۆلمەكانى من بسووتىنى و بەسەر هەموو شتىكدا دادەرژا. بە دل هەستم كرد كە هاوړپكەم لەو هەستەى من تىدەگات و هاوبەشى ژيان و خەيال و ئاواتەكانمە. بە ئارامى شان بە شانئى من هەنگاوى دەنا و بىدەنگ بوو، رپوخسارى كە من جارجار چاوم لىدەكرد حالەتىكى جىددى لە خۆ گرتبوو، ئاوىتەيهك لە خەم و شادى، هەر ئەووى لە سروشتىدا هەبوو و لە دلى منىشدا.

لەناكاو رپوى بۆ لای من وەرگىرا و من بۆم دەرکەوت دەيههوى شتىك بلى. لە دلى خۆمدا گوتم: «ئەگەر باسى هەر ئەو شتە نەكات كە لە دلمدايه چبکەم؟» كە قسەكەى كرد باسى باوكم بوو، ئەگەرچى ناوى نەهينا.

گوئى: «رپوژىك بە گالته پىئى گوتم "ماشبا بخوازه"!»

من قۆلیم به قۆلی خۆمهوه گوشی و گوتم: «ئهگەر بمایه چهنده خۆشحال دهبوو!»

ئهو چاوی له چاوم بری و وتهکهی خۆی درێژه پێدا: «بهلام ئیوه ئه و کاته مندال بوون. من ئه و کاته ئه م چاوانه تم ماچ دهکرد و خۆشم دهویستن، بهلام ته نیا به و هۆیهی شیوهی چاوی ئه وی دها و قهت پیم وانهبوو پۆژیک ئه وانم له بهر خاتری خۆی خۆش دهوی. من ئه و کاته ئیوه م به ناوی "ماشاشا" بانگ دهکرد.»

گوتم: «ئه ی بۆ ئیستا وا بانگم ناکه ی؟»

گوته ی: «راستت دهوی ده مویست ههر ئه و کاره بکه م. ئیستا ئیتر هه ست ده که م ه ی خۆمی و له گه ل پۆح و گیانم تیکه ل بووی!» به چاویکی میهره بان و ئارام و شیرین کامه وه تی پوانیم.

به لام هه روا له نیو گه نمجاپی درینه کراو و پینشیل کراودا به دوا ی جیگایینه ک دا ده گه راین که به حال دیار بوو و جگه له خشپه ی پی خۆمان و قسه کردنمان ه یچ شتیکی دیکه مان نه ده بیست. له لایه که وه، له و به ری شیوه که وه هه تا دارستانه پایزه لی دراوه دووره که، جار ه گه نمه که مان ده دی که به سرووت و ورده کلۆشی مه یله و قاوه یی دا پۆشرا بوو، له دووره وه چاومان به جوتیاریک کهوت به نیروئاموور خه تیکی ره شی به زه وییه که دا کیشا بوو و خه تی جووته که ی جار له گه ل جار پانتر ده بووه. ره وه ئه سپی داوینی گرده که به و جار ه دیمه دا بلاو بوو بوونه وه و ده تگوت زۆرمان لی نزیکن. له لایه کی دیکه وه، له پینشمانه وه، هه تا ده گه یشته باخ و دیوه خانه که، که له و به ری دارستانه که وه دیار بوو شیوه رده کان ره ش ده چوونه وه. جیگایگاش ره پسته ی پاییزی شین بوو بوو. هه تا و پرووناک و که م تین پرشنگی نه رمی خۆی به سه ر هه موو جیگایه که دا ده باراند و سه رما وه ک داوه جالجالووه که زوقمیکی ته نک ی به سه ر هه موو شوینیکدا کیشا بوو. تالی باریکی که ره سیسه به دم نه رمه باوه له ئاسمان داده بارین و ده نیشته سه ر وشکه گیا و سرووتی سه رما بردووی جار ه گه نم و جۆی دروینه کراو و جاری وابوو ده چوونه چاومانه وه و ده نیشتنه سه ر قژ و شان و پیلمان، کاتیکی قسه مان ده کرد ده نگمان به هه واوه له ژوو سه رمان له هه وا ی ساکندا ده مایه وه و ده تگوت ته نیا ئه و دوو که سه یین له سه ر زه وی و له ناوه ندی دنیا دا پیکه وه ده گه ریین،

چونکه ئەو گومبەزە كەھوو، كە خۆرى كەسىرە بووى پايز لەسەر سىنگى دەدرەوشايەو و دەلەرزى، ئىمەى دەلاواندەو.

منىش دەمويست بە ئەو بلىم "تۆ" بەلام لە پروم هەلنەدەهات.

بە دەنگى خىرا و وەك ئەوئى سرتە بكەم بە گويدا، گوتم: «بۆ ئەوئەندە بە توندى دەروى؟» هەر خىراش سوور هەلگەرام.

ئەو هەنگاوى شل كردهو و بە نىگايەكى نەرمتر و شادتر كە بەختەوئى تىدا رەنگى دابو، پەپوولەى چاوى بەرەو روخسارم هەلفراند و بە شنەى پر خۆشەويستى نىگاي لاواندمىهەو.

كاتىك گەراينەو بۆ مالى داىكى لەوئى بوو و مالهەمان پر بوو لە ميوان و هەتا ئەو كاتەى لە كلىسە گەراينەو و سوارى فایتوون بووين و بەرەو نىكولسكايە وەرئى كەوتىن، ئىتر لەگەلدا بە تەنيا نەكەوتم.

كلىسا دەكرئى بلىين چۆل بوو. بە لاچاوىك داىكىم دەدى، كە راست لەسەر مافوورەىكى پال شوينى كۆمبىژان راوئەستا بوو و چاوم بە كاتياش كەوت كە كلاوىكى بە قردىلەى بنەوشەو لەسەر نابوو و فرمىسك بە پرومەتيدا دەهاتە خواري و دووسى كەس لە خزمەتكارەكانىشمان كە لەوئى ئامادە بوون، بە وردى چاويان لىدەكردم. چاوم لە ئەو نەبوو بەلام هەنتەشى ئەوم لە تەنىشت خۆم هەست پىدەكرد. بە وردى گويم بۆ دوعاكان راداشتبوو و لە دلى خۆمدا دووپاتم دەكردنەو، بەلام ئەو وشانە لە گيانمدا دەنگى نەدەدايهەو. نەمدەتوانى بە بى ئامادە بوونى دلم دوعا بكەم و بە نىگايەكى خالى لە وئىنەى پىروۆز و مۆمەكان و نىشانەى خاچ كە بە نيو پىشتى قەشەو گولدۆزى كرابوو و هەروەها پىشتى ئەو كاتىك پرووى لەوئىنەى پىروۆز دەكرد و لە پەنجەرەى كلىساكەم دەروانى و هىچ تىنەدەگەيشتم. تەنيا هەستم دەكرد شتىكى نائاسايى خەرىكە لە ناخدا پروودەدا و گۆرانىكم بەسەردا دى. كاتىك قەشە خاچ بە دەستەو پرووى لە ئىمە كرد و لەگەل پىروۆزبايى بە منى گوت كە هەرخۆى سەرانشووى داوم و خودا وىستووئىتى كە هەرخۆشى مارەم بكات، پاشان كاتيا و داىكى ئەو هەردووكمانيان ماچ كرد و دەنگى گرىگۆرىم بىست كە بانگى فەيتوونەوانەكەى كرد، سەرم سوور نەما و نەترسام، چونكە كارەكە كۆتايى پى هاتبوو و هىچ شتىكى نائاسايى و نەگونجاو

له گه‌ل ئه‌و رازه پیرۆزه‌ی له دلی مندا پرووی دابوو نه‌هاتبوو پێشی. ئیمه یه‌کترمان ماچ کرد و ئه‌م ماچه زۆر سه‌یر و له‌گه‌ل هه‌ستی ئیمه نامۆ بوو. من له دلی خۆمدا گوتم: «که‌وايه هه‌ر ئه‌وه بوو؟» له‌به‌ر سه‌کۆی کلیساکه بووین و ده‌مانویست پێ بنیینه‌ هه‌وشه که ده‌نگی تايه‌ی فایتوونیک به‌ژیر گومبه‌زی کلیسه‌دا بای دایه‌وه و هه‌وايه‌کی تازه له‌ پوخساری دام. ئه‌و کلاوه‌که‌ی له‌سه‌ر ناو و قۆلی گرتم و سواری فایتوونه‌که‌ی کردم. له‌ په‌نجه‌ره‌ی فایتوونه‌که‌وه مانگم دی به‌ ئاسمانی سارده‌وه خه‌رمانه‌ی دابوو. ئه‌و خۆشی سوار بوو و ده‌رگای فایتوونه‌که‌ی به‌ توندی پێوه‌دا. به‌و زرمه‌یه دلم رێک گوشترا. ئه‌و کاره‌ی هینده لیبراوانه بوو که تا راده‌یه‌ک زیزی کردم. گویم له‌ کاتیا بوو هه‌رای ده‌کرد: «له‌چکه‌که‌ت بده به‌سه‌رتا، سه‌رمات ده‌بی!» فایتوون سه‌ره‌تا به‌ ته‌قوکت به‌سه‌ر رێگای سه‌نگه‌پرش کراودا رۆیشت و پاشان به‌ جاده‌ی نه‌رم و خاکیدا بای دایه‌وه و ئیمه‌ی له‌گه‌ل خۆی برد. من له‌ سووچیکی که‌ژاوه‌ی فایتوونه‌که‌دا خۆم کوشمه‌له‌ کردبوو و له‌ په‌نجه‌ره‌که‌وه ده‌شتی پان و به‌رین و پرووناکم ده‌دی و جاده‌که که له‌ژیر تریفه‌ی ساردی مانگه شه‌ودا دوور ده‌که‌وته‌وه. چاوم له‌ ئه‌و نه‌ده‌کرد به‌لام له‌ خه‌یالی خۆمدا هه‌ستم به‌ بوونی ده‌کرد. له‌ دلی خۆمدا گوتم: «یانی چی؟ ئاکامی ئه‌و کاته گرینگه‌ی که ئه‌و هه‌مووه چاوه‌روانی بووم هه‌ر ئه‌وه بوو؟» ده‌تگوت هه‌ر خیرا و ئاوا به‌ زوویی، به‌ ته‌نیا مانه‌وه له‌ پال ئه‌ودا ئازاردەر و پر سووکایه‌تییه‌ بۆم. سه‌رم بۆ لای ئه‌و وه‌رسووړاند و ویستم شتیکی بلیم، به‌لام وشه‌یه‌ک له‌ زارم نه‌هاته ده‌ری. ده‌تگوت ئه‌و هه‌ست و خۆشه‌ویستییه‌ی پێشوو له‌ دلمدا نه‌ماوه و جیی خۆی داوه به‌ ترس و دله‌خوریه و وه‌په‌زی.

ئه‌و له‌ وه‌لامی ئه‌و پوانینه‌ی مندا به‌ نه‌رمی گوتی: «من تا ئیستا بروام نه‌ده‌کرد ئه‌و کاره‌مان ئاوابه‌ خیرایی سه‌ر بگری.»

گوتم: «به‌لی، به‌لام نازانم بۆ ده‌ترسم!»

-«له‌ من ده‌ترسی، خۆشه‌ویسته‌که‌م؟» ده‌ستی گرتم و سه‌ری کرده سه‌ری و ماچی کرد.

ده‌ستم وه‌ک شتیکی وشک و بی گیان له‌ ده‌ستیدا مایه‌وه و شتیکی سارد له‌ ناخه‌وه دلی رێک ده‌گوشیم.

به هیواشی گوتم: «بهائی!»

به لام هەر لهو کاته دا دلم به توندی کهوته کوته کوت. دهستم له رزی و دهستی ئەوم گوشی. گهرم بۆوه و دواي ته زووويه کی سارد، تینیکی گهرم به سه رتاپای له شمدا میروولهی کرد و گهرمی داهینام. چوانم له تاریکیدا له چوانی ئەو دهگه ران و له ناکاو ههستم کرد که لپی ناترسم و ترسه کهی ساتیک له مه و بهرم ئەشق و خو شه ویستی بوو. ئەشقیکی تازە و نه رمتر و به هیتر له پیشوو. ههستم کرد که ته وای بوون و مانم به هوی ئەوه و هیه و له سایه ی وزه و ئەشقی ئەودا ههستم به شیرین کامی ده کرد.

شەش

پۆژانیکی زۆر و چه ند هه وتوو، هه تا دوو مانگی ره به ق ژیان له خه لوه تی گوند، به و جو ره ی که ئەو کاته بیرمان لیده کرده وه، بی ئەوه ی پی بزانی تپه ری، به لام له راستیدا ئەو دوو مانگه پر له هه ست و خو شی و هه یه جانه بۆ شیرین کردنی ته مه نمان بناغه یه کی پته و بوو. ئەو خه ون و خه یالانه ی بۆ ژیان لادییمان له بهر چاومان گرتبوو و پلانمان بۆ دارشتبوو به و جو ره ی که پیشبینیمان کردبوو له ئاو دهر نه هات. ئەگه رچی ژیانمان که متر له خه ون و خولیاکانمان شیرین و دلگه نه بوو، به لام له ژیان هاورپی له گه ل سه ختگیری و به جیه یانی ئەرک و له خو بردووی، دهره ق به هاوره گه ز که من بهر له پیک هینانی ژیان هاوربه ش بیرم لی ده کرده وه، له ودا هه یچ ئاسه واریک وه به رچاو نه ده کهوت. به پیچه وانه ته نیا هه ستی خو په رستانه و دلداری له نیوانماندا بوو و ئاواتی به شه رم و حه یا بوون و شادیی به رده وام و بیه و و له بیربردنه وه ی شته کانی دیکه له گو پیدایا بوو. راسته ئەو جاروبار ده چوو ه ژووری کاره که ی و خو ی خه ریک ده کرد، یان هیندی جار بۆ کاریک ده چوو بۆ شار، یان بۆ به ریوه بردنی کاروباری ملکی گونده که، به م لاو به و لادا دهر پویشته، به لام من دهمدی که دووری و به جی هیشته نی من زۆر به لایه وه دژواره و ئەو خو ی هه موو

له تهنیشتم راوهستا و هەر دوو دەستی ناشارەزایانە بەردایهوه و بە روخساریکی جیددی و لەبزیکی نارەوان دەستی کرد بە دۆعا کردن. هیندی جار پرووی بۆ لای من وەردەسووراند و لە چاوانیدا خویندەمەوه که لە روخساری مندا بە دواى یارمەتى و هانداندا دەگەرێ.

کاتیکی دۆعاکەى تەواو بوو پیکەنیم و باوەشم پێداکرد و توند بە خۆمەوه گوشى. سوورەهەلگەرا و دەستەکانمی ماچ کرد و گوتی: «هەموو شتیکی من تۆی، ژيانى منى! هەر دەلێی دیسان بوومەتەوه مندا لێکی دە سالان و تۆ لە باوەشى بەسۆزتا دەملاوینیتەوه!»

مالەکەى ئیمە یەکیک لەو خانووبەرە قەدیمیانە بوو که چەند بەرە پشت بە پشت لەویدا رایانبواردبوو و لەویدا یەکتریان خۆش ویستبوو و پێزیات بۆ یەکتەر دانابوو. هەموو شتیکی بۆنى خۆشى یادەوهریى شیرینی بنەمالەى لیدەهات، یادەوهرییهک که لەگەڵ ئەوهى پێم نایە ئەو مالەوه دەتگوت لە ناکاو هەموویان بوونەتە یادەوهریى منیش. هەموو بەرنامە و پێک و پێکیهکی بنەمالە لەژێر چاوەدیریی تاتیانا سمیۆنۆفنا دابوو که بە شیۆهیهکی سوننەتى بەرپۆه دەچوو. هەلبەت نەدەکرا بلێی هەموو شتیکی جوان و ناسک و بێ عەیب بوو بەلام لە خزمەتکارەکانەوه بگرە هەتا دەگاتە کەلوپەل و خۆراک، هەموو شتیکی بە خاوینى و ریکوپیکى و بە رادەى پێویست ئامادە بوو و وردبینى و سەرنج بەسەر هەموو شتیکیدا حاکم بوو، بۆیه ئەو نەزم و تەکووزییه وای لیدەکردى بە چاوى پێزەوه لەو مال و حالە بروانى. لە ژوورى میوانداریدا قەنەفەکان جوت جوت بەرەو پرووی یەک داندرابوون و وینەى باب و باپیران بە دیوارەکانەوه هەلواسرا بوون و مافوورە و فەرپش و کەنارەى دەستکردى مالئ لە ژوورەکاندا پارخرا بوون. هۆلەکە دوو دۆلاب و پیاوێهەکی گەورە و قەدیمی لیبوو، هەركام بە شیوازیکی و قەنەفە و کورسیلەى چکۆلەى پاراوه بە پەراویزی زیوین و نەخشونگارى سەرنجراکێشەوه. لە ژوورەکەى من، که بە سەلیقەى تاتیانا سمیۆنۆفنا رازابوو، باشترین قەنەفەکانى مالئ که هی سەدەکانى رابردوو بوون و بە شیوازی جۆراوجۆر دروست کرابوون و هەروەها ئاوینەیهکی بالآ نوینی کۆن که من سەرەتا نەمدەتوانی بە ئاسوودەى و بەبێ دلەخورپە لەبەریدا پەوهستم و

تیدا له خۆم بپروانم، بهلام دواتر بۆ من وهک هاورپییهکی له میژینه و خۆشهویستی لی هات. دهنگی تاتیانا سمیونوڤنا قهت له نیو مالهکهدا وهبهر گوئی نهدهکهوت، بهلام ههموو شتیکی وهک کاتزمیریکی کۆکراو به ریکوپییکی بهرپوه دهچوو. ههلبهت ژومارهی خزمهتکارهکان زیاتر له رادهی پییوست بوون و ههموویان پیلایوی بی پاژنه و لمهدییان لهپی دهکرد چونکه تاتیانا سمیونوڤنا زۆری رق له سپره و تهقهی پاژنهی کهوش بوو و به ناخۆشترین دهنگی دهزانی و لهرپوه پیی دهرهلهدهبوو. خزمهتکارهکان ههموویان به کاری خویان دهنازین و لهترسی لومه و سهركۆنهی خاتوونی گهرهی مالی دهلهرزین و له دلهوه من و میردهکه میان خۆش دهویست و ریزیان بۆ دادهناین و دیار بوو ئهرکی خویان بهو پهپی تامهزرۆییهوه بهرپوه دهبن. ههموو رۆژانی شههمه تههرکی ژوورهکانیان دهشتهوه و فهرشهکانیان دهتهکاند. رۆژانی یهکهمی مانگ رپورهمسی عیشای رههبانی له مالهوه بهرپوه دهچوو و ئاوی متفههرکیان له ههموو شتیکی دهپرژاند و له رۆژناوهکانی تاتیانا سمیونوڤنا و کورهکهیدا میواندارییان ریک دهخست و (له رۆژناوی منیشدا بۆ یهکهم جار لهم پاییزهدا) ههموو خزم و جیرانهکان بانگهیشتن کرابوون و لهو کاتهوه تاتیانا سمیونوڤنا له بییری بوو قهت ئهو بهرنامهیه چهتی تینهکهوتبوو و به ریکوپییکی بهرپوهیان بردهبوو. میردهکهم قهت خۆی له بهرپوهبردنی کارباری مالی وهرنهدهدا و جگه له کاری کشت و کال خۆی له هیچ کاریکی تر نهدهدا که ئهوهش خۆی له خویا کاریکی قورس و دژوار بوو. تهنانهت زستانانیش زۆر زوو له خهو ههلهدهستا، به جۆریکی که کاتیکی له خهو ههلهدهستام ئهوم له پال خۆمدا نهدهدی. کاتی خواردنهوهی چایی دههاتهوه، که ههمیشه دووبه دوو دهمان خواردهوه و دهکری بلیین لهو جهنگهیهدا که ههول دان و دهردهسههرییهکانی ماکداری کۆتایی پی هاتبوو، زۆر به نهشه و کهیف خۆش بوو، حالیک که ئیمه پیمان دهگوت «ئهشقی سروشتی». من زۆر جار داوام لیدهکرد پیم بلی بهیانی چیی کردوو و گوزارشتی هینده بی سهرهوبههری پیدهدام و قسهی تیکهولیکهی بۆ ههلهدهپرستم که ههردوو کمان لهبهر پیکهنین لهوانه بوو لهخۆ ببینهوه. بری جار چاوم له چاوانی و دهمولیوی دهکرد که دهجوولانهوه و سهرم له قسهکانی دهرنهدهچوو و تهنیا چیژم له دیتنی و بیستنی دهنگی وهردهگرت.

دەپىرسى: «دەى، ئىستا چىم دەگوت؟ پىم بلى!» بەلام من نەمدەتوانى وتەكانى دووپات بىكەمەو. زۇر قۇرم دەھاتە بەرچاۋ كاتىك دەمدى باسى شىتىكى تر جگە لە خۇمان دەكات. ئاخەر ئەو كارانەى لە گوند پرووى دەدا لە چاۋ بەختەوهرىي ئىمە كوا بۇ ئەو دەبوو باسى بىكەى! ماوهرىك دواتر بوو من وردەوردە سەرم لەو كارانە دەردەچوو كە دەيكرد و ھۆگريم پى پەيدا كردن. تاتيانا سميۇنۇقنا ھەتا كاتى خواردنى نانى نيوەرۇ لە ژوورەكەى نەدەھاتە دەرى. بە تەنيا چاى دەخواردەو و لە رىگى خزمەتكارانەو سلاو و داخوازىيەكانى بۇ دەناردىن و لە حال و بالمان ئاگادار دەبوو. لەو خەلۋەتە چكۆلەى ئىمەدا كە لەویدا ھەموو دنيامان لە بىر دەچۋو و بە ھۆى مەستى و ھەز و خۇشەويستىيەو زياتر لە دنيای شىت و ماخولياكان دەچوو، كاتىك پەيامىك لە سووچى پر لە تەزم و ئەزموونى ئەو دەو بۇ لامان دەھات دەنگدانەو و زايەلەيەكى ھىندە سەيرى ھەبوو كە من كاتىك خزمەتكارى تايبەتى دەھات و لە پرووى ئەدەبەو دەستى لەسەر يەك دادەنا و بە لەبزيكى ئارام و وشەى داناردانار دەيگوت تاتيانا سميۇنۇقنا فەرموويان لىتان بپرسم دواى پياسە و سەيرانى دويشەو چۇن خەوتوون و ئەگەر دەتانەھوي لە حالى ئەويش ئاگادار بن دەبى عەرزتان بىكەم كە شەوى رابردوو لەبەر ژانى لاکەلەكە و وەرپىنى ئەو سەگە نەگبەتییە خەوى لى نەكەوت، زۇر جار خۇم پى رانەدەگىرا و لە قاقاي پىكەنىم دەدا. خزمەتكار درىژەى بە قسەكانى دەدا: «ھەرۋەھا فەرموويان لىتان بپرسم كە شىرىنى ئەمپۇتان بە دل بوو يان نا، فەرمووشى كە ئەو شىرىنىيەى ئەمپۇ تاراس دروستى نەكردوو بەلكوو نىكۇلاشا بۇ يەكەم جار دەستى بۇ ھەوير بردوو و ئەگەرچى ھەوئل دەستىيەتى بەلام خراب لە كار دەرنەھاتوو، بەلام نان سووخارىيەكەى سووتاندوو.» ئىمە بەر لە فراوین كەمتر يەكترمان دەدى. من بە تەنيا دەمامەو و كىتىم دەخویندەو و پيانۇم دەژەنى و ئەويش نامەى دەنووسى يان ھىندى جار دەچوو دەرى. بەلام كاتزمىر چوارى دوانيوەرۇ لە ژوورى نشىمەن كۇ دەبووینەو. دايە گيان مەند و سەنگىن لە ژوورەكەى دەھاتە دەرى و قەيرە كچانى ئەشرافيى دەستتەنگ و ژنانى خوازەلۆك كە ھەمىشە دووسى كەس لە مالى ئىمە بوون، كۇ دەبوونەو و مىردەكەم بە پىي خەسلەتى قەدىمى ھەموو رۇژىك قۇلى دەخستە قۇلى دايكى و

دایکیشی لهسەر ئهوه پیداکر بوو من قۆلم بخهمه قۆلهکهی تری کورپهکهی و ههلبهت چوونه ژوورهوهی ههر سیکمان له دهرگاکهوه نهدهگونجا و شانمان تیک دهرینجان. ئهوهشم له بیر نهچی دایهگیان ههمیشه لهلای ژوورووی میزهکه دادهنیشته و سهروهیری خۆی دهنواند و ئاخافتهکان زۆر ماقوولانه بوون و دهبوو هیندیك فهرمی بن، بهلام قسه ساده و ئاساییهکانی من و میردهکهم زۆرجار فهرمی بوونی کورپهکهی تیک دها و چیژوخۆشی پی دهبهخشی. هیندی جار دهمهقالی له نیوان دایک و کوردا ساز دهبوو و ههر کام به گویرهی گالته پیکردن شتیکی بهوی دیکه دهگوت و من زۆرم چیژ لهو باس و دهمقرانه وهردهگرت، چونکه خۆشهویستی و ئهشقی قوولی ههردووکیان بۆ یهکتری لهو کاته تایبهتانهدا دهردهکهوت. دواي فراوین تاتیانا سمیونوفا دهچوو بۆ ژووری میوانداری و لهسەر کورسیی دهمتهداری خۆی دادهنیشته و گهردهی تووتنی دهاووییهوه یان پهپهی ئهوه کتیبانهی دهبپی که تازه بهدهستی گهیشتهوون و لیکی جیا دهردنهوه و ئیمه به دهنگی بهرز کتیبمان دهخویندهوه بهلام دلخوازترین و چیژبهخشتهترین رابواردنمان ژهنینی بیانۆ بوو، که ههر جارهی تاریکی تازهی دلمانی دهلهراندوهه و دهتگوت دهرگای دلمان سههر له نوێ بۆ ئهشقی یهکتر دهکریتهوه. ههر جاریک که ههواي دلخوازی ئهوم دهژهنی ئهوه لهسهر قهنهفهیهکی دوور دادهنیشته، به جوړیک که من نهدهتوانی دهموچاوی ببینم و به هۆی شههمهوه ههولی دها کاریگهرییهک که موسیقا لهسهر دلی دادهنا و له پوخساریدا پهنگی دهدایهوه، له منی بشاریتهوه. بهلام زۆر جار که ئهوه چاوهروانی ئهوه نهبوو ههلهدهستام و دهچووم بۆ لای و ههولم دها شویننهواری ههیهجان و ترووسکهی سروشتی چاوانی و دلۆپی فرمیسی قهتیس ماو له نیویدا ببینم که بیهووده ههولی دها له منی بشاریتهوه. دایکی زۆر جار دهیویست بیت بۆ هۆلهکه و چاومان لی بکات بهلام له راستیدا دهرسا بیزارمان بکات و هیندی جار که وای دهنواند سههرنجی ئیمه نادات، به شیوهیهک که دهیویست جیدی بنوینی، بی ئهوهی گوێ به ئیمه بدات به نیو هۆلهکهدا تیدهپهپی، بهلام من دهمزانی هیچ کاریکی له ژوورهکهی خۆی نییه و دهچیت و خیرا دهگهپیتهوه. ئامادهکردنی چایی ئیواره لهسهر من بوو و دیسان ههموو کهسانی بنهماله له

ژووری میوانداری له دەوری میژەکه کۆ بووبوونەو. ئەم کۆرە فەرمییە له دەوری سەماوەریک که وەک خۆر دەدرەوشایەو و تیکردنی چایی و ناردنی پەرداخ و پیالە بۆ چایی خۆران هەتا ماوەیەک دەبوو هۆی بە خۆدا شکانەو. پیم وابوو هیشتا شایانی ئەو شانازییە نیم. جحیلتر و هەرزەتر لەو بووم که شیاوی ئەو بەم لە سەماوەریکی ئاوا جوان و گەورە چایی تیکەم و پەرداخێ پر لە چایی بخەمە سەر کەشەفی نیکیتا و بلیم بیبات بۆ پیووتیر ئیقانوۆچیچ یان بۆ ماریا می نیچنا^{۱۴} و بپرسم «قەند مەیل دەفەرموون؟» پاشان چەند کۆ قەند لە پال پەرداخێ پر لە چایی دایەنی بەسالا چوو یان ئەو خزمەتکارانە دابنیم که شایانی ریزگرتنی ئەربابەکانیان بوون. زۆرجار میردەکەم دەیگوت: «ئەهێ بژی! ئافەرەم! راست وەک خاتوونیکی بەریز و مەند و ماقوول!» ئەو زیاتر دەبوو هۆی شەرمەزار بوون و بەخۆدا شکانەو.

دوای چایی دایەگیان فالی پاستۆری دەگرتەو یان گوئی بۆ ئەو فالە رادەگرت که ماریا می نیچنا بۆی دەگرتەو، پاشان ئیمەهێ ماچ دەکرد و خاچی دەکیشاین، تەبەرۆکی پیدەداین و ئیمە دەچووین بۆ هۆدەکەهێ خۆمان. بەلام زۆر بەهێ کات پیکەو هەتا دوای نیو هەشەو دادەنیشتین و نەدەخەوتین، ئەو بەخەبەر مانەوانەش باشتترین و شیرینترین کاتەکانی ئەو رۆژەمان بوو. ئەو باسی رابردووی خۆی بۆ دەکردم یان گەلالەمان بۆ داها توومان دادەپرشت یان هیندی جار فەلسەفە پرێسمان دەکرد، دەستمان دەکرد بە قسە و باسی بی بنەما و هەولمان دەدا بە هیواشی قسە بکەین تا کوو کەسانی قاتی سەری گوئیان لی نەبی و خەبەر بۆ تاتیانا سمیۆنۆفنا نەبەن، چونکە خەسووم دەیویست ئیمە زوو بخەوین. شەوی وابوو برسیمان دەبوو و بە پیدزە دەچووین بۆ هەماری چیشخانەکە و بە هاوکاری نیکیتا شیویکی ساردمان جیبەجی دەکرد و لەبەر شۆقی کزی مۆمیک لە ژووری کارەکەهێ من دەمانخوارد. لەو ماله گەورە و بەرین و کۆنەدا که رۆحی سەختگیری قەدیمی لە لایەن تاتیانا سمیۆنۆفناو سێبەری خستبوو سەر هەموو شتیکی، وەک غەوارە و نامۆ پیکەو دەژیاین. بەلام نەک هەر ئەو، بەلکوو خزمەتکاران و ژنانی بە سالاچووی ریزدار و قەنەفە و وینەهێ سەر دیوارەکانیش هەموویان

^{۱۴} Minitchna

پێزیان له دالمدا ههڵدهخراند و جوړیک ترس و ئاگادارییان دهخسته میشکمانهوه که تی بگهین من و میردهکهم لیره هاوهرنگ نیین و نابهجیین و دهبی زور به وریایی و پاریزهوه بژیین و ئاگامان له ههلسوکهوتی خۆمان بی. ئەمپۆ که بیر لهو کاته و حالی خۆمان دهکهمهوه و دهبینم که زور شت - نهزم و پاریز و ههلسوکهوتی فهرمی که بهسهر دارودیوار و مروقی ئەم ماله‌دا زال بوو، ههروهها تاقمی ئەو کهسانه‌ی بی کار و بی بار هه‌میشه ئاماده‌بوون له‌م ماله‌دا - باریکی زور قورس بوون له‌سه‌ر شانمان و ژیان‌ی لی تال و دژوار کردبووین، به‌لام لهو کاته‌دا هه‌ر ئەو گرفت و کیشانه‌ ته‌نووری ئەشقه‌که‌مانیان به‌تینتر ده‌کرد. نه‌ک هه‌ر من، به‌لکوو ئەویش، وای دهرنه‌ده‌خست که نه‌زم و یاسای داسه‌پاوی زال به‌سه‌ر ماله‌که‌دا وه‌ره‌زی کردووین و چه‌زی پی نه‌که‌ین. به‌ پیچه‌وانه‌ ئەو ده‌تگوت خۆی ده‌شاریته‌وه تاکوو ئەو گیروگرفتانه‌ نه‌بینی. بۆ وینه‌ پیشخزمه‌تی خه‌سووم، دمیتری سیدوړوڤ^{١٥} که پیاویکی به‌نگی بوو، هه‌موو پوژی دوا‌ی فراوین، کاتیک ئیمه‌ له‌ هۆله‌که‌ بووین ده‌چوو بۆ ژووری کاری شووه‌که‌م و تووتن و جگه‌ره‌ی لی ده‌دزی. پوژیکی سیرگی میخائیلیچ، به‌ حاله‌تیکی تیکه‌ل به‌ ترس و شادییه‌وه به‌ پیدزکه‌ هات بۆلام و به‌ قامک و چاو ئاماژه‌ی کرد و چاوی قرتاند که بیده‌نگ بم و دمیتری سیدوړوڤی پیشان دام که ئەو خۆی پوچی له‌وه ئاگادار نه‌بوو که که‌سیک چاوی لی ده‌کا. سه‌یره‌که‌ی له‌وه‌دا بوو کاتیک دمیتری سیدوړوڤ له‌ ژووره‌که‌ هاته‌ دهری و پویشت، چاوی به‌ ئیمه‌ نه‌که‌وت و پی‌ وانه‌بوو دیتوو‌مانه‌، میرده‌که‌شم دلی خوش بوو که کاره‌که‌ به‌خیر گوزه‌راوه‌، منیش که مه‌قم له‌ خۆم بریبوو، وه‌ک هه‌میشه‌ که له‌ کاتی وادا ده‌بووه‌ هۆی په‌زایه‌تی و کاره‌که‌می ده‌که‌وته‌ به‌ر دل، ئافه‌رینی پی گوتم و گو‌تیشی که ژنیکی بی وینه‌ و ژیرم و ماچی کردم. هیندی جا ئەو هیمنی و ئاماده‌یی‌ه‌ی بۆ لی‌بوردن، که زیاتر له‌ که‌مه‌ترخه‌می و بی موبالاتی ده‌چوو، نه‌ده‌که‌وته‌ به‌ر دلم. من بۆم دهرنه‌که‌وتبوو که خۆشم تووی ئەو کیشه‌یه‌م و په‌فتاری میرده‌که‌م به‌ که‌م غیره‌تی و بی موبالاتی ده‌زانی و له‌ دلی خۆمدا ده‌مگوت ئەو په‌فتاره‌ی ئەو له‌ کاری مندا‌لیک ده‌چی که دهره‌قه‌تی کرده‌وه و خواستی ده‌روونی خوشی نایه‌ت.

جاریک که پیم گوت ئەو کەم غەیرەتی و بی موبالاتییەى زۆر سەیرە بەلامەو،
 وەلامى دایەو: ئاخ خوڤشەوئیستەکەم، من بەو هەموو بەختەوهرییە کە بە نسیبم
 بوو چۆن دەتوانم لە شتیک نارازی بم؟ ماوہیەکە بەو ئاکامە گەشتووم کە
 چاوپۆشی کردن ئاسانترە بۆم لە سزادان. هیچ بارودۆخیک نییە کە ببیتە کوڤشپ
 لەسەر پێی بەختەوهریم. ژیانى ئیمە لیۆرپیژە لە بەختەوهرى و شیرینی! من
 ناتوانم رق لە کەسیک هەلگرم یان لە کەسیک توورە بم. بەلای منەو هەلەیهک
 نییە کە بۆ لیۆریدن نەبێ. هەلەى خەلکی هەمووی یان بۆ پابواردن دەبێ یان
 بەزەبى پیداهاتن. گرینگ ئەوہیە کە "چاکە" لە هەمبەر "چاکتر بوون" دا بەچۆکدا
 دێ. برۆام پێ بکە کاتیک زەرەى جەرەسى دەرگا بەرز دەبیتەو، یان نامەیهکم بە
 دەست دەگا، یان کاتیک بەیانى لە خەو هەلدەستم، خەيالیک بە میڤکەمدا دێ و
 دلەم خەبەرم پیدەدا کە ژیان لە حالى گۆران دایە و لەوانەیه شتیک بگۆردێ،
 ئەگەرچى دەبێ ئەو بزانین کە باشتر لە ئیستامان مەحالە و دەبێ هەمیشە لە
 بیری ئیستاماندا بین.»

من برۆام بە قسەکانى دەکرد بەلام تێى نەدەگەیشتم. دلخۆش بووم، بەلام
 پیموابوو ژیان هەر ئەوہیە و نابێ جگە لە ئەو بێ و هەمووان هەر ئاوان و تەنیا
 جاروبار بیرم دەکردەو کە لە شوینیک، ئەویش نازانم کوێ، بەختەوهرییەکی تر
 هەیه، بەلام نەک وەک ئەم بەختەوهرییەى ئیمە، بەلکوو لە شیوہیەکی تر.
 دوو مانگ بەو شیوہیە تیپەرێ. زستان بەسەردا هات و سەرما و بەفر و
 سەھۆلبەندان و بادەو دەستی پیکرد، من ئەگەرچى لەگەل ئەو بووم بەلام
 بەرەبەرە هەستم بە تەنیاى کرد. وردەوردە بۆم دەرکەوت ژیان دوویات دەبیتەو
 و نە لە مندا شتیکى تازە سەر هەلدەدا و نە لە ئەودا، بە پیچەوانە دەتگوت
 دەگەرپینەو بۆ بارودۆخى رابردوو. ئەو زۆربەى کاتەکانى بە کاروبارى خۆى
 رادەگەیشت و کەمتر منى لە رەوتى کاروبارەکانى ئاگادار دەکرد. دیسان پیموا بوو
 لە رۆحى ئەودا جیھانىکی تر حەشار دراوہ کە ئەو نایەوئ رینگای من بدات بچمە
 ناوی. ئەو نەرمى و هیمنایەتیە هەمیشەییەى ئاراوقارای لى هەلگرتبووم. من
 ئەوم هەر وەک پینشوو خوڤشەوئیست و ئەشق و بەختەوهریم هیچ کەمایەتیەکی
 نەبوو، بەلام ئەشق و هۆگریم لە زیاد بوونیش نەبوو و سەرەرای ئەشق،

ههستیکی نامۆ و ئالۆزییهکی دەررونی دزهی کردبووه دلمهوه و جاروبار تووشی دله خورپهیی دهکردم. دواي ئهوه بهختهوهرییهی که بهرهمی دلدارییهکهه بوو ئیتر ئهشقی ئهوه به تهنیا تاسهی نهدهشکاندم. دلم تاسهمندی ههول و جموجول بوو و ژیانی ئارام و ئاسووده وهرهز و دلتهنگی دهکردم. چهزم له ههیهجان و به پیرهوه چوونی مهترسی دهکرد و له دهرفتهیک دهگهپام بۆ فیداکاری له ریگی ئهشقادا. وزه له دلمدا کهلاورپهژی دهکرد و دهیویست ببیته سیلاو و ژیانی ئاراممان داگری. جاروباریش پهژارهیهک لهسهه دلم بار دهبوو که ههولم دهدا به ههلقولینی خوشهویستی و نهشهی له رادهبهدهر له ئهوی بشارمهوه و ههر ئهوهش بووبوووه هۆی ترس و نیگهرانی ئهوه. ئهوه بهر لهخۆم له بارودۆخی رۆحیم تیگهیشتبوو و پیتشنیاری پیکردم بچین بۆ شار. بهلام من ریگام لهگهڵ دانهگرت و داوام لیکرد گۆرانییک بهسهه باری ژیانماندا نههینین و ئهوه بهختهوهرییهی خۆمان تیگ نهدهین و ههر به راستیش بهختهوهر بووم. خهمی من تهنیا ئهوه بوو که ئهم بهختهوهرییه به ئاسانی و بهبی ههول و ئارهق پرشتن لهلایهن منهوه مهیسهه بووبوو. هیچ له خۆبردوویی و فیداکارییهکم بۆ نهکردبوو و وزهیهک که دهبوو بۆ وهدهست هیئانی ئهم بهختهوهرییه سههرفم کردبی، سههرفم نهکردبوو؛ یان ئهوه ههلهم بۆ نهپهخسا بوو سههرفی بکهه، بۆیه ئهوه وزهیه خهریک بوو له ناخهوه دهیپووکاندمهوه. ئهوم خوش دهویست و دهمدی که بۆ ئهوه ههموو شتیکم و چهزم دهکرد ههمووان ئهوین و خوشهویستی ئیمه ببینن و وایان لی بی چاویان بهرایی نهدا و به هۆی بهخیلییهوه کۆسپ و لهمپهه بهخهنه سهه ریگامان و من سههههپای ههموو ئهوه کۆسپ و گرفتانه ههروا خوشم بوی و بیپهههستم. فیکر و خهیاڵ و ههستم ههمووی لهلای ئهوه بوو، بهلام ههستیکی تریش بوو که وزهی گهنجیتی بوو و پیویستی به جموجول و تیگۆشان بوو که لهو ژیانه ئارامهی ئیمههه دا جیگی نهبوو. بۆ گوتبووی ههر کاتییک من پیم خوش بی دهچین بۆ شار؟ ئهگهه ئهوه قسهیهی نهکردبایه رهنگه تیگهیشتبایهه که ئهم وزه پووکینههه هۆکاریکی نادرسته و بۆ دلخۆشی و هیمنایه تیمان زیانباره. ئهوهش تاوانی من بوو و ئهوه دهرفتههی که بۆ لیبوردن و خۆ بهخشین بهدوایدا دهگهپام ئاماده بوو. لهبهه چاوم بوو و ئهویش زال بوون بوو بهسهه ئهوه

ھەستەدا. بیری ئەوھى كە دەمتوانى بە چوونە شار لەو خەفەتە پزگارم بى
 نەخوازراوانە بەزەينم گەيشت بەلام ھەر لەو كاتەدا ويژدانم رازى نەدەبوو و
 كاريكى جواميرانە نەبوو كە بۇ ھيمنايەتتى حالى خۆم ئەو لەو ژيان و بارودۆخە
 دابرم كە ھەزى لىيەتتى. كاريكى ئاواش نيشانەى نزمى و رەزىلى بوو. زەمان
 تىدەپەرى و زستان لە كورتى دەدا و بارستايى بەفرى بن ديوارەكانى مالى
 دەھاتە سەرى و ئيمە پىكەوھ بووين و ھەست و سۆزمان بۇ يەكتەر لە كزى
 نەدابوو، بەلام ھەر لەو كاتەدا لە شوينىك كەسانىكى تر لە نوور و شادمانىدا
 رايان دەبوارد و خەرىكى كەيف و نەھەنگ بوون، يان ئازاريان دەكىشا يان لە
 شادى و دلەخورپەدا بوون، بى خەبەر لە ئيمە و دوور كەوتەپيمان. بۇ من لە
 ھەموو شتىك خراپتر ئەوھ بوو كە ھەستم دەگرد لەگەل تىپەپىنى ھەر رۆژىك
 خووخدەكانى ژيان زياتر ريشە دادەكوتن و ژيانمان لە چوارچىوھى ديارى كراوى
 خۆيدا بەند دەكات. ھەستى ئيمە ئىتر ئازاد نەبوو و سەرمان بۇ سوورپى يەكھاوى
 و خالى لە سەوداى زمان دادەنەواند. سەر لە بەيانى بە كەيف و نەشە بووين و
 كاتى فراوين بە ئەدەب و شەوانە مېھرەبان. لە دلى خۆمدا دەمگوت: «چاكە،
 چاكە بۇ خەلك و ژيان، ئەو گوتەنى، ژيان بە راستى و دروستى و شەپەرەفەوھ.
 ئەمانە زۆر باش و پەسەندن. بەلام بۇ ئەو جۆرە ژيانە دەرفەت زۆرە.» لەگەل
 ئەوھشدا ھىندى شت ھەيە كە من تەنيا ئەمرو دەتوانم دەستم پىي رابگا. من ھەزم
 لەو جۆرە ژيانە نەبوو، ئەوھى من دەمويست خەبات و بەرەبەرەكانى بوو. بە
 ئاواتەوھ بووم دلسۆزى و ھەست رىنماى ژيانمان بى نەك ئەوھى يەك رەوال
 بوونى ژيانمان ھەستمان پى ببەخشى. ھەزم دەگرد لەگەل ئەو بچمە سەر لىوارى
 ھەلدىرىك، بە جۆرىك كە لەگەل ھەلىنانەوھى يەكەم ھەنگا و بەرەو قوولايى
 بەردەلان و ھەزاربەھەزار ھەلدىردىم، يانى تەنيا بە جوولانىك لە نيو بچم و
 ھەر لەو كاتەدا ئەو، بە رەنگى پەرىو و پەشوكاوەوھ، ھەر لەوھى، لەسەر لىوارى
 ھەلدىرەكە باوھشم پىدا بكات و بمگرىتەوھ و نەھىلى ھەلدىردىم، بە جۆرىك كە
 دلم لە ترسانا بى خود بى و لەلیدان بكەوھى، ئەو كاتە ئەو بۇ ھەر شوينىك پىي
 خۆش بوو بمبا.

ئەو بارودۆخە بە پادەیهک تال و دژوار بوو که شوینی لەسەر تەندروستیم دادەنا و هاوسەنگی میشتک و دەروونی تیک دەدام. پۆژیک بەیانی حالم خراپتر لە باری ئاسایی بوو. ئەو بە توورەیی و نیوچاوانی گرزەووە هاتەووە بۆ مائی و ئەوەش زۆر بە دەگمەن پرووی دەدا. من لەرپووە لەو حالەتە نائاسایییە تیگەیشتم و ھۆیەکەیم لێ پرسی. بەلام ئەو نەیدەویست ھۆکاری توورە بوونەکەیم پێ بلی و خۆی لە وەلام دانەووی دەبوارد و گوئی شتیکی وانییە کە بایەخی باس کردنی بی. دواتر بۆم دەرکەوت ملازمی پۆلیس، رەعیەتەکانی ئیمە کۆ کردۆتەووە و لە پرووی نەتەوی بوونەووە و نەیارێ لەگەڵ میردەکەم ھەرەشەیی لیکردوون و بە شیوہیەکی نایاسایی داوای باج و سەرانی لیکردوون. میردەکەم ھیشتا نەیتوانیبوو لەگەڵ ئەو پیتشەتە ناخۆشە پابی و بە شیوہی ئاسایی ئەو پرووداوە تەنیا بە شتیکی «بەزەیی بزوین و پیکەنینی» بزانی و ھیشتا رقی لەددا بوو و ھەر بەو ھۆیە نەیدەویست سەبارەت بەو کیشەییە لەگەڵ من بدوێ. بەلام پیموا بوو بۆیە نایەھووی ئەو مەسەلەییەم لەگەڵ باس بکات چونکە بە منداڵم دەزانی و خۆشی لە تیگەیشتنی ئەو کیشەییە داما بوو کە لە زەینیدا پەنگی خواردبوو و پیوہی سەرقال بوو. من پرووم لێ وەرگێرا و بیدەنگ بووم، پاشان داوام کرد ماریا می نیچنا بۆ چایی بانگ بکەن کە لە مائی ئیمە میوان بوو. چاییەکەم بە پەلەپەل خواردەووە و ماریا می نیچنام لەگەڵ خۆم برد بۆ ھۆلەکە و سەبارەت بە مەسەلەییەکی دیمودە کە قەتم گرینگی پینەدەدا و بە ھیچ نەدەزانی، بە دەنگی بەرز دەستم کرد بەقسە و دەمەتەقی لەگەڵیدا. میردەکەم لە ژوورەکەدا دەھات و دەچوو و جارجار چاویکی لە ئیمە دەکرد و ھەر ئەو پوانینانەیی ئەو نازانم بۆ زیاتری ئیمان ھەردە دەکردم و حەزم دەکرد بە دەنگی بەرز قسە بکەم، ھەرودھا ئەوہی ماریا می نیچنا دەیگوت ھەمووی بەلامەووە قۆر و بی تام بوون. میردەکەم ھیچی بە من نەگوت و پۆیشت بۆ ژووری کارەکەیی خۆی و دەرگاکی لەخۆی پیوہدا. ھەر کە ئەو پۆیشت و زانیم ئیتر گویم لە دەنگی نابێ، نەشە و شادیم بە تەواوی لە نیو چوو و ھیندە گۆرانەکەم کتوپر بوو کە میوانەکەم تیگەیشتم و لێی پرسیم چیبوو؟ من وەلام نەدایەووە و لەسەر قەنەفەکە دانیشتم و بە دلپری سەرم بەردایەووە و دەمویست بە دەنگی بەرز بگرم.

له دلی خوځدا گوتم: «ئېستا چ خه یالیک له میښکیدایه؟ حه تمهن یه کیک له و خه یالیه پروپو و چانه که خوئی پیی وایه زور گرنکه. به لام نه گهر بیهه ویی سه بارهت به خه یالیه کانی قسه له گه ل بکات پیی ده سه لمینم که هه موو قوریات و قسه ی بی مانایه. نا، نهو پیویستی به وهیه که پیی وایی من هیچ تی ناگه م. پیویستی به وهیه که به و سهر ساردی و که مته رخه مییه شاهانه یه ی خوئی من سووک و چرووک بکات و بیسه لمینی که هه میسه هه ق به ده ست نه وه. باشه، که وایه منیش کاتیک ژیان جارز که و خالی ده بی به لامه وه، کاتیک ده مه ویی زیندوو بم و رانه وهستم، له شوینیک دانه نیشم و چاو له تیپه رینی ته مه ن بکه م، هه قم به ده سته. من ده مه ویی بو پیشه وه بچم و هه موو پروژ و سه عاتیک شتی تازه ببینم، که چی نهو ده یه ویی له شوینیک راوهستی و منیش له گه ل خوئی راگری و ببیته کو سپ له سه ر ریی هه ول و تیکو شانم. بو نهو چ زه حمه تیکی هه بوو نه گهر جووله یه کی بکردبایه؟ پیویست نه بوو حه تمهن بمبات بو شار. هه ر نه وه نده به س بوو وهک من وایی. خوئی نازار نه دات و به رگری له خوئی نه کات و ساده و ئاسایی بژی. به من ده لی ساده و ساکار بم که چی خوئی ساده نییه. کیشه که ش له سه ر نه وه یه.»

هه ستم ده کرد هه ر ئېستا فرمیسک به چاومدا دیته خواری. دلم زور لیی پر بوو. نهو رق و توورپه یه ی خووم ترسی خسته دلمه وه و چووم بو ژووره که ی. له پشت میزه که ی دانیشتبوو و نامه ی ده نووسی. که ترپه ی پیی بیستم سه ری هه لینا و چاویکی لی کردم و به خوینساردی و گوئی پی نه دانه وه خوئی به کاره که ی خویه وه خه ریک کرده وه. من نهو روانینه یم به دل نه بوو. به جیی نه وه ی لی نزدیک ببه وه له بهر میزه که یدا راوه ستام و کتیبیکم لیک کرده وه و ده ستم کرد به چاو لی کردنی. دیسان دهستی له نووسین هه لگرت و چاوی لی کردم.

گوتی: «ماشنا، ده لی تووره ی؟»

وه لام نه دایه وه و ته نیا به ساردی چاویکم له چاوی کرد که مانا که ی نه مه بوو «عه جبه پرسیاریک! گه وره بیستان نواند که وه بیرتان هاته وه!» نهو سه ری له قاند و بزه یه کی هاتی که بونی شه رمنی و خو شه ویستی لی ده هات، به لام بو یه که م جار بوو که بزه که ی بزه ی نه خسته سه ر لیوم.

پرسیم: «ئەمڕۆ چی پرووی داوه؟ بۆچی بۆم پروون ناکهیتهوه؟»
 وهلامی دایهوه: «شتیکى گرینگ نهبوو. دهردهسهريکی چکۆله بوو. ئەگەرچی
 ئیستا دهتوانم بۆت باس بکه. دووکهس له رهعیهتهکانیان ناردوووه بۆ شار
 تاکوو...»

بهلام من نهمهيشت رستهکهی تهواو بکات.

– «ئهی بۆ کاتی خواردنهوهی چایی لیم پرسیی وهلامت نه دایهوه؟»

– «ئهو کاته رقم ههستا بوو. دهرتسام قسهی ههلیتوپهلیت له دهم دهرپهڕی.»

– «بهلام من ئهو کاته دهمویست ئهو وهلامه بیستم.»

– «بۆ؟»

– «چونکه ههمیشه پیت وایه ناتوانم هیچ یارمهتییهکت بدهم و من دهمهوی بزانه

بۆچی وا بیر دهکهیتهوه؟»

قهلهمهکهی دانا و گوتی: «چیت گوت؟ چیم پی وایه؟ له خۆرا قسه دهکهی! من
 پیم وایه بهبی تۆ ناتوانم بژیم. تۆ له ههموو کاریکدا، باوهر بکه له ههموو
 کاریکدا، نهک ههر یارمهتیم ددهی، بهلکوو ههموو کارهکان خۆت ئهنجامی
 ددهی!» به پیکه نینهوه درێژهی پێدا: «... ئهو قسهیهت لهو جۆره قسهبه
 تویکلانه بوو! من تهنیا له سایهی تۆ و خۆشهویستییهکهتهوه زیندووم. من پیم
 وایه بۆیه کارهکان به دهستمهوه دین و دهرۆنه پێشی تهنیا له بهر ئهوهی تۆ
 هاوڕی و پشتیوانمی! بۆیه دهبی...»

گوتم: «بهلی، ئهوه دهزانم. من تهنیا مندالیکی وردیله و به نازونووزم که خودا
 دایناوم بۆ هیور کردنهوهی تۆ و پێویسته ههیم بۆ ئهوهی تۆ بی تاقت نهبی!»
 ئهوهشم به لهبزیک دهربرپی که زۆر سهری سوورما. به جۆریک که دهتگوت یهکه
 جاره دهمبینی یان چاوم لی دهکات. گوتیشم: «من نامهوی پۆلی هیور که رهوهم
 ههبی. تۆ به رادهی پێویست ئاسوودهی. تهنانهت له راده بهدهریش!»

به تالووکه پهڕیه نیو قسهکانم: «باشه، دهزانی چی؟ مهسهلهکه ههر ئهوهیه و
 من دهمهوی بزانه بیروپرای تۆ چییه!» قسهکهی پی بریم تاکوو نههیلی ئهوهی له
 دلمايه بیدرکینم.

من وهلام دايهوه: «ئىستا ئىتر نامهوى!» هەرچەند زۆر حەزم دەکرد گویم له قسهکانى بى، بهلام زياتر دەمويست بيشلەژينم و هيمنايهتییەكەى لى تىك بدهم. گوتم: «نامهوى پۆلى بوونهوهريكى زيندوو بگيرم. دهمهوى به راستى بژيم. وهك تۆ!»

حالى دلى له پوخساريدا به خيىرايى و به روون و ئاشكرايى رهنگى دايهوه و شوينهوارى ئازار و گرنگايهتییەكەى زۆر سهرى ههلا. «من دهمهوى بژيم. شان به شانى تۆ، لهگهلا تۆ...»

بهلام نهمتوانى ئەوهى له دالدا بوو دهريبرم. چونكه شوينهوارى خهميكى قورس و زۆر قوول له پوخساريدا وهديار كهوت. تۆزى بيدهنگ بوو.

گوته: «له كام بوارى ژياندا لهگهلا من يهكسان نىي؟ لهوهدا كه لهگهلا ملازمى پۆليس و مووژيكة مهستهكان دم به دمه ناكهى؟» گوتم: «نا، نهك ههر لهوهدا!»

دریژهشى پيدا: «تۆ خودا، خوشهويستهكەم، ههول بده تيبگهى! دهزانم نيگه رانى بهلايه كه كه ههميشه دهبيته هوى ئازارمان. ئەوهش شتيكه كه ئەزموونى ژيان فيرى كردووم. من تۆم خوش دهوى و وهك پۆژيش روونه كه به گيان و دل حەز دهكەم خەم و نيگه رانى له تۆ دوور بخه مهوه! ژيانى من ههر به وهوه بهنده. من به ئەشق و خوشهويستى تۆوه دهژيم و ماوم. كهوايه ليگه پى با بژيم و ئاشقت بم!»

من بى ئەوهى چاو له چاوى بكەم گوتم: «بهلى، تۆ ههميشه ههقت به دهسته!» رقم ههستا بوو كه دهمدى ديسان پۆحى پراوپره له رووناكى و ئاسوودهى و ههر له وكاتهدا منيش رق و قين له دلم ههلا دهقولا و ههستيكي وهك پهشيمانى له ناخهوه ههلا دهچوقاندم.

گوته: «ماشئا، چى بووه؟ بۆ وادهكهى؟ خو باس لهسهه ئەوه نييه ههق به دهستى كييه و كى خهتا باره. كيشهكه شتيكى ديكهيه. چ شتيكى من به پى مەيلى تۆ نييه؟ پيويست ناكا خيرا وهلام بدهيتهوه. بيربكهوه. بيربكهوه و پاشان هەرچى له دالدا بوو پيم بلى. تۆ له من رازى نىي. حهتمەن مافى ئەوهشت ههيه كه رازى نهىي. بهلام پيم بلى، پيم بلى خهتاي من چيه؟»

به لām من چۆن دهمتوانی ئه وهی له دالمدايه دهريپریم؟ ئه و دیسان بی ئه وهی بلی من، له رپوه هه موو شتیك تیگه یشتبوو. من دیسان له هه مبه ر ئه ودا مندالیك بووم و نه مده توانی کاریك بکه م که ئه و تی نه گات یان لانی که م له پێشدا نه زانی، هه ر ئه مانه ش ده یان شله ژاندم و زیاتر په رپشانیان ده کردم.

گوتم: «من هه یچ سکا لایه کم له ده ست تو نییه. ته نیا بی وازییه ک له شی داگرتوو و دهمه وی خوی له چنگ ده رباز بکه م. تو ده لئی هه یچ چاره یه ک نییه و دیسان هه ق به ده ست تو یه!»

ئه وه م گو ت و چاویکم لی کرد، دیتم به مه به سه ته که م گه یشتوو و ئه و تووشی ئالۆزی بووه و هیمنا یه تییه که ی له ده ست داوه، به ئاشکراش ترس و ئازار له رواله تیدا ده بینرا.

به ده نگیی ئارام و له بزیکیی شیواو گو تی: «ماشا، ئه م کاره ی ئیمه گالته نییه. چاره نووسی ئیمه له م ساته دا مه علووم ده بی. داوات لی ده که م جوابه جه نگی نه که ی و ته نیا گو ی شل بکه ی. پیم بلی، بو ده ته وی ئازارم ده ی؟»

به لām من په ریمه نیو قسه کانی و گوتم: «ده زانم تو هه ر شتیك بلی هه ر هه ق به لای تو دا ده شکینته وه.» قسه که م ساردوسرپی پیوه دیار بوو، به جو ریک که ده تگوت من نیم قسه ده که م به لکوو رۆحیکیی ناپاک بوو که له زمانی منه وه قسه ی ده کرد.

به ده نگیی له رزۆک گو تی: «خۆزگه تیگه یشتبا یه ی چی ده لئی!»

من دهستم کرد به گریان و ئه و گریانه باری دلی سووک کردم. ئه و له پالمدا دانیشتبوو و قسه ی ده کرد. دلم پیی ده سووتا و شه رمه زاریش بووم، هه روه ها رقم له خۆشم هه ستا بوو. چاوم له ئه و نه ده کرد. پیموا بوو له و ساته دا ئه و به تو وره یی یان سه رسوو رمانه وه لیم ده روانی. سه رم وه رسوو پراند. نیگای گه رم و پر له سۆز و خۆشه ویستی ده تگوت بو داوای لیبوردن له منی بریوه. ده ستیم گرت و گوتم: «لیم ببوو ره، من خۆشم نازانم ده لیم چی.»

گو تی: «به لām من ده زانم. تو راست ده که ی!»

پرسیم: «چۆن؟ چی راست ده که م؟»

گو تی: «ده بی بچین بو پترزبۆرگ. لی ره هه یچ کاریکمان نییه.»

گوتم: «ھەر چۆنىك تۆ بە باشى دەزانى!»
 باوەشى پيدا كردم و لەگەڵ ئەوەى ماچى كردم گوتى: «بمبورو، من خەتام
 دەرھەق بە تۆ كردووھ.»

ئەو شەوھە من ماوەیەكى زۆر پيانۆم ژەنى ئەو بەردەوام لە نۆی ھۆلەكەدا
 ھاتوچۆى دەكرد و لەبەر خۆیەوھ شتىكى دەگوت. خەسلەتى وابوو لەبەر خۆیەوھ
 قسەى دەكرد و من زۆر جار لىم دەپرسى كە چى دەلى، ئەو بىرى دەكردەوھ و
 راست ئەوھى لەبەر خۆیەوھ گوتبووى بۆ منى دووپات دەكردەوھ و قسەكانى
 زیاتر شىعر بوون و ھىندى جاریش قسەى ھەلىتوپلىت و سەير، بەلام من ھەر
 بەو قسانەيدا لە ھالى دەروونى دەگەيشتم. پرسىم: «ئەمرو بۆ لە لەبەر خۆتەوھ
 ھەر دەمنجىنى؟»

راوھستا و تۆزى بىرى كەردەوھ و بسكەى سمىلى ھات، پرووى تىكردم و ئەم دوو
 دىرە شىعرەى لىرمانتۆفى^{۱۶} خویندەوھ:

ئەو لەبەر تۆفان دەپارپتەوھ و

ئاشتى لى دەوى

بەلام رەشە با ئاشتى ناناسى!^{۱۷}

من لە دلى خۆمدا گوتم: نا، ئەو لە مروڤ بالاترە. ھەموو شتىك دەزانى. چۆن
 دەكرى خۆشت نەوى!

ھەستام دەستىم گرت و پىكەوھ دەستمان كرد پىاسە كردن و ھەولم دەدا
 ھەنگاوەكانم لەگەڵ ئەو رىك بخەم.

بە پىكەنەنەوھ چاوى لىكردم و پرسى: «باشە؟»

بە سرتە گوتم: «باشە!» شادى و نەشە لە دلمان ھەلدەقولا. چاوى و لىومان
 بزەى تىگەرابوو و ھەنگاوەكانم خىراتر و بەرزتر بووھ و جار لەگەڵ جار زیاتر
 بە نووكى پەنجە دەرويشتىن و ھەر بەو شىوھىە بە نۆى ھەموو ژوورەكاندا
 تىپەرپىن و لە ژوورى نان خواردن راوھستاین. بە دەنگى بەرز پىدەكەنىن، بە

^{۱۶} LERMANTOV

^{۱۷} لە شىعرى بايەوان

جۆریک که گریگۆری بهو ئاکار و هه‌لسوکه‌وته‌ی ئی‌مه رقی هه‌ستا و دایه گیان ، که فالی پاستۆری ده‌گرت‌ه‌وه تووشی سه‌ر سو‌رمان بوو .
 دوو چه‌وتوو دواتر ، راست به‌ر له جیژن له پترزبۆرگ بووین .

حه‌وت

سه‌فه‌ری ئی‌مه بو پترزبۆرگ و چه‌وتوو یه‌ک مانه‌وه‌مان له مۆسکۆ و سه‌ردانی خزم و که‌سه‌کانی ئه‌و و که‌سوکاره‌کانی من و نیشته‌جی بوون له باله‌خانه‌یه‌کی نوێ ، به‌سه‌رهات و ماجه‌رای ریگا ، ئه‌و شارانه‌ی پیشتر نه‌مان دیبوون ، روخساری تازه ، هه‌مووی ، هه‌ر وه‌ک له خه‌ودا دیبیتمان ، هینده‌ ره‌نگاوپه‌نگ بوون و تازه بوون به‌ لامانه‌وه ، نه‌شه‌ی ده‌بزواندین و ده‌بووه‌ هۆی ئه‌وه‌ی ئه‌شق له نیو دلمدا بلێسه‌ی بکیشی و هینده‌ گه‌رم و پرشنگدار بوو که ژیا‌نی هیمنی گوند له‌به‌ر چاوم شتیکی بی بایه‌خ و تایبه‌ت به‌ رابردوو بوو . زۆرم پی سه‌یر بوو ، به‌جی ساردوسپریه‌ک که له لایه‌ن کۆمه‌لگای گه‌وران‌ه‌وه‌ چاوه‌پروانیم لی هه‌بوو ، ده‌مدی هه‌مووان (نه‌ک هه‌ر خزم و که‌سه‌کان ، به‌لکوو نه‌ناسیاوه‌کانیش) ده‌ره‌ق به‌ من رووخۆش و دلۆقان و سادق بوون ، به‌ جۆریک که ده‌تگوت ته‌نیا بیر له‌ من ده‌که‌نه‌وه‌ و چاوه‌پروانی گه‌یشتنی من بوون تا‌کوو شادی و رابواردنه‌که‌یان کامل بی . ئه‌وه‌ی سه‌یر بوو به‌لامه‌وه‌ ئه‌وه‌ بوو که می‌رده‌که‌م له کۆری گه‌وراندا ، ئه‌ویش له نیو که‌سانی هه‌لکه‌وته‌دا دۆست و ئاشنای وای هه‌بوو که قه‌ت باسی ئه‌وانی بو نه‌کردبووم و زۆر به‌لامه‌وه‌ سه‌یر و ناخۆش بوو که سه‌باره‌ت به‌ هیندیکیان ، که به‌ بر‌وای من زۆر می‌په‌ره‌بان و شایان بوون ، به‌ خراپه‌ باسی ده‌کردن . تی نه‌ده‌گه‌یشتم بۆچی له‌گه‌ل ئه‌وان ئاوا به‌ ساردوسپری هه‌لسوکه‌وت ده‌کات . خۆی له زۆربه‌ی ئه‌و ناسیاوانه‌ ده‌بوارد که به‌ بر‌وای من به‌ریز و ته‌نانه‌ت جیگای شانازیش بوون . من پیموا بوو هه‌ر چه‌ند زیاترمان له‌و دۆست و ناسیاوانه‌ هه‌بی باشته‌ه . چونکه هه‌مووان له‌گه‌ل من سه‌رووخۆش بوون .

بەر لەوەی لە گوندەووە بەرەو شار وەرپێ بکەوین پێی گوتبووم: «دەزانی دەبێ چبکەین؟ ئێمە لێرە، یانی لە گوند دەکرێ بلیین دەولەمەندین. بەلام لەلای ساماندارانی شار زۆر هەژار دێینە ئەژمار. بۆیە وا باشە تەنیا هەتا حەوتووی پیروژ (چەژنی پاک) لە شار بمینێنەووە و سەر بە کۆر و کۆبوونەووەی گەورە و خانەدانەکاندا نەکەین. چونکە دەبێتە هۆی دەردەسەری بۆمان. بۆ تۆش هیچ حەزم لێ نییە کە...»

من گوتبووم: «چکارمان بە کۆر و کۆبوونەووەی گەوران داوە. تەنیا سەریک لە شانۆکان دەدەین و سەردانی خزم و کەسانی خۆمان دەکەین یان هیندیک دەچین بۆ ئۆپیڤا و گوێ لە مۆسیقای باش دەگرین و هەتا جیژنی پاکیش لەوێ نامینێنەووە و زوو دەگەرینێنەووە.»

بەلام کاتیک گەیشتینە پترزبۆرگ ئەم پلاناوەمان هەموو لەبیر چۆو. من لە ناکاو خۆم لە شوێن و ئاقاریکی تازە و خۆش دییەووە کە زۆرم بە دل بوو، هیندە شادمانیی تازەم بەسەردا پڕا و کەوتەمە نیو دەریای مەیل و هۆگری تازەووە کە دەستەوبەجی نەک لە پرووی ئاگادارییەووە، بەلکوو بێ ئیختیار حاشامان لە تەواوی رابردوو و قەرار و بەلێنەکانمان بۆ داهاوو کرد و وازمان لێ هینان. هەموو لەبەر چاوم وەک گالتە و پشقنجاڤ دەچوون. دەسپێکیک بوون بۆ ژیانی راستەقینە و لە راستیدا تازە لەگەڵ ژیانی راستەقینە بەرەو پروو بووبوو و ئەو مزگینییە فریودەرانیە کە بۆ داهاوو پێی دەدام تازە لەگەڵی بەرەو پروو بووبوو. نیگەرانی و سەرەتای خەمۆکی کە لە گوند ئازاری دەدام دەتگوت بە جادووێهکی کتوپر هەمووی لەنیو چوو. خۆشەویستی میردەکەم گر و بلیسەیی دامرکایەووە و ئیتر قەت تووشی ئەو دردۆنگییە نەدەبووم کە پیموایی گری ئەشقی لە دلدا دامرکاوەتەووە یان تین و گەرمییەکەیی کەم بۆتەووە. دردۆنگییەکی ئاوا نەیدەتوانی لە دلدا سەر هەلبدا، چونکە میردەکەم لەرپۆه لە هەموو بیر و خەیاڵەکانم تێدەگەیشت و بەشداریی هەموو هەستەکانم بوو و هەموو خواست و ئاواتەکانمی بەجی دینا. ئەو هیمنایەتی و ئاسوودەیییەیی لە گوند هەیبوو، لێرە هەمووی لە نیو چووبوو، یان دەکرێ بلیم ئیتر ئازاری نەدەدام. جگە لەوەش سەرەپای ئەووەی وەک رابردوو خۆشی دەویستم، هەستم دەکرد لە ناخی دلەووە ئافەریتم پێ دەلی

و زۆر جار دواى گه‌رانه‌وه له ميوانى يان پاش چاوپيکه‌وتنى ئاشنايه‌كى تازه، يان دواى به‌رپوه‌چوونى ميوانييه‌ک له ماله‌که‌مان، که من زۆر به ترس و له‌رز و دل‌ه‌خورپه‌وه ئه‌و کاتانه‌م تیده‌په‌راند و ئه‌ركى خاتوونى ماليم به‌جى دينا و ترسى ئه‌وه‌شم بوو تووشى هه‌له‌يه‌ک بم، ده‌يگوت: «ئافه‌ره‌م كچى باش، زۆرم به دل بوو! بۆ شه‌رم ده‌كه‌ى؟ بۆ بروت به خۆت نيه‌؟ باوه‌ر بکه کاره‌که‌ت زۆر باش بوو!» منيش هيندى جار به‌و تارييف و پياهه‌لدانانه‌ى گه‌زگه‌ز بالام ده‌کرد و ده‌گه‌شامه‌وه. ماوه‌يه‌ک دواى ئه‌وه‌ى له پترزبۆرگ نيشته‌جى بووين نامه‌يه‌كى بۆ داىكى نووسى و داواى له منيش کرد له داويى نامه‌که‌دا چه‌ند وشه‌يه‌ک بنووسم، به‌لام نه‌يده‌هيشت ئه‌وه‌ى خۆى نووسيويه‌تى بيخوينمه‌وه. هه‌لبه‌ت من زۆرم پيداگرى کرد که ليم گه‌رئ نامه‌که‌ى بخوينمه‌وه و خويندمه‌وه. نووسيبوو: «دايه گيان، بپروا بکه ئه‌گه‌ر ماشا ببيني نايناسيه‌وه. له‌به‌ر چاوم بۆته مروفتيكي تر. سه‌رم سوور ماوه که ئه‌و رووخوشى و بپروا به خۆ بوون و توانايى و خۆريکخستن و ئاسووده‌ييه‌ى کاتى هه‌ستان و دانيشتن و ئاخافتن له‌گه‌ل گه‌وره و خانه‌دانه‌کان له کوپوه فير بووه. ئه‌و هه‌لسوکه‌وت و ئاکارانه‌ى له‌و په‌رى ساکاريدايه و دلپاکى و ميهره‌بانى تييدا شه‌پۆل ده‌دا. هه‌مووان به ريزه‌وه ليى ده‌روانن و خوشيان ده‌وى و من خوشم ئه‌وه‌نده‌ى پيى هه‌لبليم هيشتا هه‌ر که‌مه و ئه‌گه‌ر خوشه‌ويستيم بۆ ئه‌و ئيستا له راده‌به‌ده‌ر نه‌بووايه، له‌وه‌ش زياترم خوش ده‌ويست، يانى ده‌بى بلیم خوشه‌ويستى ماشا به هيج شتيك پيوانه ناکرى.»

له دلى خۆمدا گوتم: «سه‌يره، که‌وايه من ئاوام!» بۆيه گه‌شامه‌وه و شادى و نه‌شه‌ناخ و دلى داگرتم و ته‌نانه‌ت بۆم ده‌رکه‌وت زۆر زياتر له پيشوو خوشم ده‌وى. سه‌رکه‌وتنم له وه‌ده‌ست هينانى دلى دوست و ناسياواندا به‌لامه‌وه شتيكى تازه بوو. له هه‌موو لايه‌که‌وه پييان ده‌گوتم خاله گيان زۆرى من خوش ده‌وى يان پوورى گيان دل و گيانى له‌لامه و خه‌ريکه بۆم شيت ده‌بى. که‌سيك پيى ده‌گوتم که له نيو خاتوونه‌کانى پترزبۆرگدا بى وينه‌م و يه‌کيى تر دلنياى ده‌کردم که ئه‌گه‌ر بمه‌وى ده‌توانم بيمه سه‌ره‌ژنى هه‌موو کۆره‌کان و ئه‌ستيره‌ى ئاسمانى پترزبۆرگ. به تايبه‌ت پوورزاي مي‌رده‌که‌م "پره‌نس.د"، ژنيكى نيمچه گه‌راوه بوو و له زۆربه‌ى کۆر و ميوانييه‌کاندا به‌شدارى ده‌کرد، هه‌ر له يه‌که‌م چاو پيکه‌وتنيه‌وه هۆگرم

بوو و له هه مووان زیاتر ریژی بۆ داده نام و دلخووشی ده کردم، قسه کانیشی هیئنده شیرین بوو پیی دهگه شامه وه. یه کهم جار که ئەو پوورزایه ی سیرگی میخانلیج منی بانگه یشتن کرد بچم بۆ کۆری سه ما و له و باره وه له گه ل میرده کهم قسه ی کرد، ئەو به بزه یه کی تا راده یه ک فیله بازانه وه لیی پرسیم که چه زم لییه بچم؟ منیش به نیشانه ی رهزایه ت سه رم له قاند و هه ستم کرد که رهنگم سوور هه لگه پراوه.

میرده کهم به بیکه نینیکی شیرینه وه گوئی: «کاتیگ دان به شتیگدا ده نی که چه زی لییه تی وه ک ئەوه وایه تاوانیکی ئەنجام دابی!»

به بزه یه که وه و به نیگایه کی پر پارانه وه چاوم لیگرد و وه لامم دایه وه: «خۆت گوتت ئییه نابی هاتوچۆی کۆر و دانیشتنی خانه دانه کان بکه یین و خۆشت هۆگری ئەو چه شنه کۆرانه نییت.»

«ئه گه ر به راستی چه زت لییه ده چین.»

«راستییه که ی ئەمه یه که واباشتره نه چین.»

دیسان پرسیی: «هه ر به راستی چه زت لییه؟ زۆرت چه ز لییه؟»
من وه لامم نه دایه وه.

ئەو دریژه ی پیدای: «ئەم جوړه کۆرانه خۆیان زۆر خراب نین. ئەو ویست و ئاواتانه ی له ویدا سه ر هه لده دن و مروّف پیی ناگات و تیدا ناکام ده بی کاره کان خراب ده کا، بۆیه پیم وایه هه م زیانبه خشه و هه م کاریکی دزیویشه.» لیپراوانه گوئیشی: «چه تمه ن ده بی بچین و ده چین.»

گوتم: «ئەگه ر راستت ده وی هیچ شتیگ له دنیا دا نییه که ئەوه ندە چه زی پی بکه م.»

چووین بۆ کۆری سه ما و میواندارییه که و رهزایه تیگ که هه ستم پیگرد زۆر له راده ی چاوه پروانیمی تیپه راند. له م کۆرده دا زیاتر له پیشوو هه ستم کرد که ناوه ندیکم و هه موو شتیگ به ده وریدا ده سوورپیته وه. هه ستم کرد که ئەو هۆله پر له گۆل و تیشکه یان ته نیا له بهر من رازاندۆته وه و ئۆرکیسترا بۆ من پرۆگرام ده گپری و ئەو تاقمه ی که شه ی دای منن ته نیا بۆ ستایش کردنی من کۆبوونه ته وه. هه مووان، له جوانکار و کچانی خزمه تکاره وه بگره هه تا سه ماکاران و ته نانه ت

ئەو بە سالآچوانەى لە نىو تەلارەكەدا دەگەرەن هەموویان پێیان دەگوتم یان تێیان دەگەیاندم كە خۆشیان دەویم. داوهریى گشتى میوانەکانى ئەم كۆرە پڕشكۆیە سەبارەت بە من، هەر وەكوو پوورزای میردەكەم بۆى باس كردم ئەمە بوو كە من هیچ ویکچوونیکم لەگەڵ ژنانى تر نییە. شتىكى تايبەت لە مندا هەیه كە رەنگ و بۆنى لادىیى پێوہیە و زۆر سادە و سەرنج پاكیښ و دلرپینە. ئەم سەرکەوتنە بە رادەیهك بۆ من دل بلاوین و شیرین بوو كە راشكاوانە بە میردەكەم گوت كە لەو سالەدا دوو یان سى جارى دیکە بچین بۆ ئەو كۆرى سەما و میواندارییانە و گوتیشم كە «بە تايبەت لەبەر ئەوہى كە بە باشى لى تیر بىم.» ئەوہم گوت بەلام خۆشم دەمزانى بە راستیم نییە.

میردەكەم بە مەیلی خۆى رازى بوو و سەرەتا بە تامەزرۆییەكى ئاشكراوہ ھاوڕپییى دەكردم و بە درەوشانەوہى من لە كۆرەكاندا زۆر خۆشحال دەبوو و دەتگوت ئەوہى لە رابردوودا گوتبووى لە بیرى بردۆتەوہ یان حاشای لى دەكا.

بەلام دواتر دیار بوو كە ئەو جۆرە ژیانە زۆر جاپزكەر بوو بۆى و بە دژوارى دەیتوانى تاملی بكات. بەلام من مەستى درەوشانەوہ بووم و هەقم بەسەر حالى ئەوہوہ نەبوو و ئەگەر هیندى جارىښ بۆم دەردەكەوت بە شیوہیەكى جیددى چاوم لیدەكات و چاوم لەسەر هەلناگرى، لە مانای روانینەكانى تى نەدەگەیشتم. ئەوہى كە من بە شەیداییم دەزانى و لە ناكاو لە دەروونى هەموو غەوارە و نەناسیاوہكاندا بلیسەى كیښا بوو، ئەم دۆخى لى كالانەوہ و ناسكى و رەزایەت و تازەییەى شتى نەدیتراو، كە لیرە بۆ یەكەم جار هەناسەم تیدا دەكیښا، وەها سەرنجى پاكیښا بووم و كارتیکەرییەكى رەفتارى كە ئەو هەمیشە منى پى ورد كردبوو، لیرە لەناكاو وەها بە تەواوى لە نىو چووبوو و لە ئاكامدا نەك چىژى یەكسانى لەگەڵ ئەو، بەلكوو تەنانەت خۆ لە ئەو بە زیاتر زانین، وەها خۆشەوێستیمى دەرەق بە ئەو بەتینتر و ئازادتر لە رابردوو كردبوو كە نەمدەتوانى تىبگەم ژیان لە نىو خانەدان و درەوشانەوہ لە كۆرەكانیاندا چ شتىكى پێوہیە كە بە برۆای ئەو بۆ من نەشیاوہ. هەر جارىك كە دەچوونە كۆرىك و من سەرنجى هەموو چاوەكانم بۆ لای خۆم رادەكیښا و هەستى غورورىكى تازە لە ناخدا سەرى هەلەدا و شاییم بە خۆم دەهات، ئەو وەك

ئەوھى لەو خۇ بە خاۋەن كىرەنەى من شەرەمەزار بى، لەرپۆۋە منى بەجى دەھىشت و لەنىۋ ئاپۇرەى فراكە پەشەكاندا بزر دەبوو. زۇرچار بە قەلەفەتى ناروون و پوخسارى بە ئاشكرا مەلوولى ئەوم لەو بەرى تەلارەكە دەدۇزىيەۋە و لە دلى خۇمدا دەمگوت: «پاۋەستە، پاۋەستە، با بگەينەۋە مالى جا ئەو كاتە تىدەگەى و دەزانى بۇ كى ھەول دەدەم خۇم برازىنمەۋە و دەدرەوشىمەۋە و چ شتىك لەوانەى ئەمشەو لە دەوروبەرمە زياتر بۇ من سەرنج پاكىشە و ھەزى پى دەكەم!» سادقانى پىم وابوو لەو درەوشانەۋە و بەر چاۋبوونەم لە نىۋ گەوراندا تەنیا لەبەر خاترى ئەو چىژ وەردەگرم، تەنیا لەبەر ئەوھى بتوانم ئەو سەركەوتنەى خۇم فىداى ئەو بكەم و بىخەمە ژىرپىيى. پىموايە تەنیا زىانىك كە ژيان لە نىۋ كۆمەلگى گەوراندا لەوانەيە بۇ من ھەيىي گرىمانەى ئەوھىيە كە ئاشقى يەككىك لەو پىاۋانە بىم كە لەگەلم ناسىاۋى پەيدا دەكەن و مىردەكەم پىي دەرھەلدە بى و غىرەتى قەبوول ناكا. بەلام ئەو ئەوھىندەى متمانە بە من ھەبوو و بەرادەيەك لەو بابەتەۋە ئاسوۋدە و دل ھەساۋە بوو كە ھەستى دلپىسى و خانەگومانى لەلای بى مانا بوو. ئەو گەنجانەى لە دەوروشتى من بوون لەچاۋ ئەو ھىندە سووك و كەم بايەخ بوون كە ئەو تەنیا مەترسىيەى كۆرى خانەدانەكان زور لەبەر چاۋم بى بايەخ بوو. لەگەل ئەوانەشدا چىژم لە سەرنج و چاۋى تامەزرۋى ئەو ھەموو پىاۋانەى كۆرەكە وەردەگرت و شايى بەخۇ بوونەكەم زياتر دەبوو و ئەو بىرە مىشكى دادەگرتەم كە ئەوین و خۇشەۋىستىي مىردەكەم بى ھوۋدە نىيە و متمانەم پى دەبەخشى و دەكرى بلىم ھەلسوكەۋتم لەگەل ئەو تۈزىك كەمتەر خەمى و بويرى لەخۇ گرتبوو.

پۇژىك كە لە كۆرى سەما دەگەراينەۋە قامكىم بە نىشانەى وريايى پىدان بۇ لای راداشت و گوتەم: «ئەمشەۋ دىتم چاك لەگەل "خاتوو ن.ن." قسەت گەرم كىرەبوو.» ئەو "خاتوو ن.ن." يە يەككىك لە ژنە جوان و بەناۋ بانگەكانى پىترزبۇرگ بوو و مىردەكەم بە راستى ئەو شەۋە سەرى قسەى لەگەل كىرەبوۋە و ئەوھم گوت كە ئەو بوروژىنم چۈنكە لەرادەبەدەر بىدەنگ بوو و بى تاقەت و وەرەزى دەنۋاند.

نىۋچاۋانى گرژ كىرد و ددانى بەيەكدا نا، ۋەك ئەوھى لەبەر ژانىكى جەستەيى لەخۇى نووسابى، گوتى: «ئاخ، ئەوھ چ قسەيەكە دەيكەى ماشا! يانى بۇ ئەوھ

دهبى زياده له هه موو كهس تو ئه و قسه يه به من بلئى؟ ئه م قسه يه به راستى له گه ل بارودوخى ئيمه سازگار نيه و له تو ناوه شيتته وه؛ ئه و قسه يه دانى بو كه سانىكى تر. ئه و وته بى تام و درؤينانه له وانه يه ئه و پيوه ندىه قوول و پاكه ي له نيوان ئيمه دا بوو تووشى قه شه ل بكات كه هيوادارم رۆژيک ديسان ئه و ئه شق و گه رموگورپيه له نيوانماندا بژيئته وه.»
من ههستم به شه رمه زارى كرد و بيدهنگ بووم.

پرسیی: «ئىستا پیت وایه بژيئته وه، ماشا؟ بيروپای تو چيه؟»
گوتم: «پيوه ندى ئيمه گوپانى به سه ردا نه هاتوو و سارد نه بوته وه و قه تيش ناگۆردى.» ئه و كاته هه ر واشم بير ده كرده وه.
گوتى: «خودا بكات وابى. پيموايه كاتى ئه وه هاتوو له بيرى ئه وه دابین بگه ريئنه وه بو گوند. وانپيه؟»

به لام ئه و ته نيا جاريك به و شيوه يه نارمه زايه تى خوى ده ربپرى. هه ميشه پيمواوو ئه ویش به راده ي من دلخوش و شیرين كامه، چونكه من به راستى دلخوش و به كه يف بووم و دلخوشى خوم ده دايه وه كه راسته جارجار هه ست به وه ربه زى ده كات، به لام منيش له گوند له به ر خاترى ئه و كه مم هه ست به وه ربه زى نه ده كرد. ئه گه رچى پيوه ندى ئيمه توژى گوپاوه، به لام له گه ل گه رانه وه مان بو نيكۆلسكاي و دانيشتن له گه ل تاتيانا سميو نوڤنا پيوه ندى رابردوو مان ديسان داده مه زريئته وه و گه رموگورى له خو ده گريئته وه.

زستانم به و شيوه يه تپه پاند، به جوړيک كه من تپه پرينيم هه ست پى نه كرد و ئيمه به پيچه وانهى به رنامه كه مان، هه وتووى پيروژ هه روا له پترزبورگ ماینه وه. رۆژى سين - توماس ئيتر ئاماده ي وه ريكه وتن بووين، بار و كه لوپه لمان پيچابوو و ميړده كه م ئه و ديارى و شتانه ي كه پيوست بوو، ته نانه ت گوليشى كرپوو، زور سه روووخوش و له گه ل مندا ميهره بان بوو كه كچه كه ي پوورى له ناكاو هات بو سه ردانمان و ئيسه ره مى ده كرد كه ئيمه هه تا رۆژى يه كشه ممه له وى بمينينه وه و بچين بو ميواندارى "كۆنتس ر." ده يگوت كه "كۆنتس ر." زورى پيداگرى كردوو كه من بچم بو ميواندارپيه كه ي، چونكه "پره نس م." كه له و كاته دا له پترزبورگ بوو له كۆرى سه ماى پيشوو دا منى

دیتووہ و حەز دەکات لەگەڵ من ئاشنا بێ و تەنیا لەبەر من دێ بۆ ئەو میوانییە و دەلی کە من جوانترین ژنی پووسیا. دەیگوت هەموو ناودارانێ پترزبۆرگ لەو کۆرەدا کۆدەبنەوہ و بۆ ئەوہ نابێ من لەو کۆرەدا نەبم.

مێردەکەم لەو سەری ھۆلەکە لەگەڵ کەسێک قسە ی دەکرد.

کچەکە ی پووری گوتی: «دە ی ماری چ دەکە ی، دێیی؟»

من چاویکم لە مێردەکەم کرد و بە لەبزیکی تا پادەییە ک لیبراوانە وەلامم دایەوہ: «ئیمە بریار وایە دووسبە ی بگەرینەوہ.» پوانینی من و مێردەکەم تیک بەزین. بەلام ئەو خیرا پووی لی وەرگیپام.

پوورزاکە ی گوتی: «پازی کردنی ئەو لەسەر من. پۆژی شەممە پیکەوہ ھەللا ساز دەکەین و ئاور دەکەینەوہ و ھەمووان شیت و شەیدا دەکەین.»

من بە لەبزیکی نیوہ بەزیو گوتم: «ئاخەر ئەو کارە ھەموو بەرنامەکانی ئیمە ھەلدەوہ شینیتەوہ. ئیمە بارگە وبنەمان پیاوہتەوہ.»

مێردەکەم لەو سەری ھۆلەکە، بە ریکی شاراوہ لە وتەکانیدا کە قەتم ئاوا نەدیوو گوتی: «جا بۆ ھەر ئەمشەو نەچی بۆ دەست ماچ کردنی پرهنس؟»

پوورزاکە ی پیکەنی و گوتی: «ئەیەرۆ، خو بەغیرەتیش بوو، ئەوہ یەکەم جارە کە ئاوا ی دەبینم.» پووی دەمی لە مێردەکەم گوتیشی: «بەلام سیرگی میخائیلیچ خو مەبەست پرهنس نییە. ئیمە ھەموومان حەز دەکەین کە لەو کۆرەدا بێ و لەلایەن ھەمووانەوہ دەمەوی پازی بکەم. بەخوا نازانی "کۆنتس پ." چەندە ی لەسەر ئەوہ پیداکری دەکرد!»

مێردەکەم بە ساردوسپی گوتی: «ھەر چۆنیک بوخوی حەزی لییە!» ئەوہ ی گوت و لە ھۆلەکە چووہ دەری.

دەمدی کە زیاتر لە کاتی ئاسایی پەشوکاوہ و ئەوہش زۆر بە لامەوہ پر ئازار بوو بۆیە بەلینم بە پوورزاکە ی نەدا. کاتیک ئەو پویشت من خیرا چووم بۆ لای مێردەکەم. دیتم بە گۆمی فیکر و خەیاڵدا پوچووہ، لە نیو ژوورەکەدا دەھات و دەچوو و منی نەدی کە بە پیدزە چووم بۆ ژوورەکە ی و تەنانەت ترپە ی پيشمی نەبیست.

که لێی نزیک بوومهوه له دلی خۆمدا گوتم: «حهتمهه بیره له ماله شیرینهکهمان له نیکۆلسکایا دهکاتهوه و ههروهها بیره له ژووری پووناکی میوانداری و ژیر ساباتێ دلگر و باخ و مهزرا و کشتوکالهکهمان و مووژیکهکان و ئەو شهوانهه که له هۆلهکه راماندهبوارد و خواردنی پهنامهکی شهوانه له ژووری کارهکهی دهکاتهوه.» بریاری خۆم دا و به خۆم گوت: «نا. ههموو کۆری سهما و میوانی دنیا و پیزی پرههسهکان به قوربانی تاقه ساتیکی ئەشق و لاواندهوهی ئەو بی!» دهمويست بلیم ناچم بۆ میوانی "کۆنتس ر." و نامهوی بچم؛ که سهری وهرسووپاند و منی دی نیوچاوانی تیک نا و حالهتی روخساری به میهرهبانی و نیگهراهی گۆردرا و دیسان وردبینی و بیرمهندی و هیمنایهتی له نیگایدا وهدیار کهوت. ئەو ههزی نهدهکرد له بهر چاوی من مرۆقیکی ئاسایی بی. دهیویست هههمیشه له لای من نیوه خودایهک بی و وهک پیاویکی مهزن و پۆلاکوروژ بنوینی که له سهه سهکۆی مهزنی و شکۆ راوهستاوه!

به سهه سادی و پشوودریژییهوه گوتی: «دهی، خۆشهویستهکههه؟» من وهلام نهدایهوه. رقم لهوه ههستا بوو که روخساری راستهقینهی خۆی له من دهشاریتهوه و نایهوی ئەو کهسه بی که من خۆشم دهوی.

پرسیی: «حهز دهکهی پۆژی شههمه بچی بۆ ئەو میواندارییهه؟» گوتم: «به لێ، ههزم دهکرد، بهلام تۆ پیت خۆش نییه.» پاشان گوتیشم: «ئهوهش به جیی خۆی بارگهوبنهمان پینچاوهتهوه.» قهت ئاوا به بیزاری چاوی لێ نهکردبووم و ئاوا ساردوسپیش لهگهلم نهدا بوو.

گوتی: «من ههتا پۆژی سی شههمه لیره نارۆم و ده لیم جاننا و بارهکان بکه نهوه. بۆیه ئەگهه پیت خۆش بی دهتوانی بچی بۆ میوانی. تکایه بچۆ. بهلام من نایهه.»

وهک ههموو جاریک که دهپهشوکا و به رهفتاریکی تۆسنانهوه له نیو ژوورهکهدا دههات و دهچوو، چاوی له من نهدهکرد.

من له جیی خۆم چهقیبووم و چاوم له جووله و ئاکاری دهکرد، گوتم: «من بهراستی سههه له کاری تۆ دههراچی. تۆ هههمیشه ده لێی که زۆر له سههههخۆی

(ههلبهت ئهو قهتي ئهو قسهيه نهکردبوو) تيناگهه بوجي بهو لهبزه سهيره لهگهل من قسه دهکهي؟ من ئامادهه لهبهه دلي تو فيداکاري بکهه و له چيژي چوون بو ئهو ميوانييه چاوپوشي بکهه، توش ئاوا به تهفزه و تهشهرهوه داوام لیدهکهي بجه؟ من قهت ئاوام له تو رانهدهدي!»

«باشه، تو بو من "فيداکاري" دهکهي. (ئهو وشهيهي له بهيني ددانييهوه دهبري.) منيش بو تو فيداکاري دهکهم. لهوه باشتر چيت دهوي؟ کيپرکييهکي گهورهيي و لهخو بردويي. بهختهوهريي بنهماله لهوه باشتر چييه؟»

يهکهه جار بوو که قسهي رهق و پر توانجه ئاوا به راشکاي لي دهبيست. تهشهرهکهي شهرمهزاري نهکردم بهلام رهنجاندمي. قسه جزوودارهکاني ترسي نهخسته دلمهوه بهلکوو ژارهکهي کاري ليکردم. ئهو که له پيوهنديماندا ترسي له کاردانهوهي وشهکان ههبوو و پاريزي له تهوس و تيز و قسهي به تويکل دهکرد، ئهو که سادهيي و دلپاکييهکهي له رادهبهههه بوو، ئيستا ئاوا لهگهل من دهوا؟ ئاخهه بوجي؟ پاداشي منيک که دهمويست فيداکاري بکهه و له چيژ و خوشيي ميواني چاوپوشي بکهه که هيچ شتيکي خرايم لي نهدهدي و ساتيک لهمهوبهه دلخوش بووم که له راز و نهيني دهرووني ئاوا به باشي تيدهگهه و به گيان و به دل خوشم دهوي، ئههه بوو؟ رولهکانمان پيکهوه ئالوگور کردبوو: ئهو له ساکاري و راشکاي بيزار بوو و من خوازيار و تامهزرؤي بووم.

ههناسهيهکهه ههکيشا و گوتم: «تو چهههه گوراوي! ئاخهه خهتاي من چييه؟ دهزانم تهنيا قسه لهسهه ئهو ميوانييه نييه. تو شتيکي تر له دلت دايه که ماوهيهکهه دژ به من ههلتدهخريئي و ئازارت دههه. ئهو شاردنهوهيهي بو چييه؟ خوت نهبووي له شاردنهوهه و حاشاکردن دهترساي؟ به راشکاي پيم بلي چيت به منهوه ديوه؟» له دلي خوهدا دههگوت: «ئيستا دهتواني چي بلي؟» به رهزايهتي تهواوهه چههه مانگي رابردووم له زهينمدا مروور کردهوه و ديتم له سهههتاي زستانهوه تا ئهو کاته ناتواني هيچ گهيي و سکااليهکي له دهستم ههبي.

ههتا نيوههراستي هودهکه چوومه پيشي، به جوریک که شويني گههههوهي بوو و چاوم تيبري و به خووم گوت چهتمههه ليم نزيک دهبيتهوهه و له باوهشم دهگري و کيشهکهه دهبريتهوهه و تهناههت زوريش به داخهوه بووم که کارهکه بههوجييه ناگات

پێی بسەلمینم که هەقم بە دەست بوو، بەلام ئەو بۆ لای من نەگەراییهوه و لەو سەری ژوورەکه راوهستا و چاوی لێکردم.
گوئی: «تۆ هیشتا تێنەگەشتووی؟»
«نا!»

«باشه، کهوايه ناچارم خۆم پێت بڵیم. مەسەلهکه ئەوهیه که من بێزم لەو شوینانە هەڵدەستی. یەکهەم جارە که ئەو هەستە ی لە دڵدا هەڵدەقوولی و ناتوانی هەڵنەقوولی، قیژم هەڵدەستینی.» بێدەنگ بوو و دیار بوو ئەو رق و توورەییە ی لە دەنگیدا بوو ترساندووویەتی.

فرمیسی بێزاری لە چاواندا قەتیس ما و پرسیم: «ئاخەر چبووه؟»

«بێزم هەڵدەستی و بێزارم لەوهی که پڕەنس تۆی بە دڵ و لەبەر چاوی ئەو جوان و دلپڕینی و تۆش بۆ سیلە ی چاویکی پڕەنس ئاوا خیرا و بە تالووکە گر دەگری و دەکهووییە هەلهکهسەما، میژدەکەت و خۆت و حەیا و فهیتی ژنانەت لەبیر دەبەیتەوه و ناتەوی لەو هەستە تی بگهی که میژدەکەت دەبی بەجیی تۆ هەستی پێ بکات، تۆ پڕیزهیهک پڕیز و حەیا ی خۆت مەبەست نییه و دەبخهیه ژیری. زۆر رووه لَمالدر اوانهش لە هەمبەردا رادهوستی و "منەتبارم دەکه ی" که لەبەر خاتری من "فیداکاری" دەکه ی. یانی پیم دەلێی "چوونه خزمەت حەزرەتی پڕەنس و خۆ لە گۆل دان بۆی، سەربەرز ی و بەختەوهرییهکی هینده گەورەیه بۆ من که پێت وایه "فیداکاری" و لەخۆبردوووییە و لەبەر دلی من چاوپۆشی لەو چیژ و خۆشییه دەکه ی؟»

هەرچی زیاتر قسە ی دەکرد بە بیستنی دەنگی خۆی زیاتر توورەیی و تالی و توندیی بۆ دەردەکەوت و گەرم دادەهات. قەتم ئاوا نەدیوو و چاوهروانیش نەبوو بیبینم. دلم بە پرتاو لێی دەدا و دەترسام. لەگەل ئەوهشدا رەنجان و شەرمەزارییهک که بە ناھەق بەرۆکی گرتبووم بەجاری شلەژاندبوومی و دەمویست تۆلە ی خۆم بکه مەوه.

گوتم: «لەمیژ بوو چاوهروانی ئەوه بووم. بیلێ دە ی بیلێ، ئەوی پێت خۆشه بیلێ!»

ئەو گوتى: «نازانم تۆ چاۋەرۋانى چى بوۋى. بەلام من كە تۆم دەدى خەرىكى لە زەلكاۋى بۆگەن و باقوبرىقى ئەو پەست و خويپرېيانە پۋدەچى دەمزانى دەبى چاۋەرۋانى كارەساتىكى گەورە بىم و ئىستاش ئەوا ئەو كارەساتە دەركى پىگرتووم. كارىشم گەشتۆتە جىيەك كە دەبى شەرمەزارىيەك تامل بىكەم و ئازارىك بىكىشم كە لە ماۋەى ژيانمدا لەگەلى بەرەورۋو نەبووم، ئەۋەى لە ھەموۋشى زياتر دەمتەزىنى و دەردم بە گەرۋودا دەكا ئەۋەىيە كە ئەم خاتۋونە ماقوۋلە بەو دەستە پىس و پموۋدەيەى دلم دەپشكنى و دەيھەۋى لەۋىدا گومان و ھەسوۋدى بدۆزىتەۋە. ئاخەر دلپىسى كردن لە كى؟ لە پىاۋىك كە نەمن دەيناسم نەتۆ؟ تۆش بە لای ناخىرت دەتھەۋى فىداكارى بىكەى، كەچى لە دەرد و ئازارى من تىناگەى و وادىارە ناتەۋى تىبگەى. جاپىم بلئ دەتەۋى چى فىدا بىكەى؟ بە راستى ۋەختە دارزىم و شەرمەزارم كە ئەو سوۋكى و پەستىيەى تۆ دەبىنم!» دىسان دوۋپاتى كردهۋە: «...فىداكارى!»

لە دلى خۆمدا گوتم: «پەككۋ، ھاوار لە دەست ئەو دەسەلات و زافتەيەى پىاۋان! مىردە و ھەق بە خۆى دەدا كە سوۋكايەتى بە ژنە بى تاۋانەكەى بىكات و بە سوۋك و چروۋكى بزانى. ئەۋە مافىكە كە پىاۋان بۆخۇيانىان دەستەبەر كردهۋە و ئەو ھەقە بە خۇيان دەدن. بەلام من قەت ناچمە ژىر بارى ئەو ھەقە.» گوتم: «نا، من ھىچ فىداكارىيەكم نىيە بۆ تۆى بىكەم. پۋژى شەممەش دەچم بۆ ئەو مىۋانىيە و دنيا و عالەم سەرلىك بدات ھەر دەچم.» ھەر لەو كاتەدا ھەستم كرد كە چۆن پەرەى لوۋتى خەرىكە لىك دەرەۋىتەۋە و رەنگى سىپى ھەلدەگەرى. ئەو رقىكى كتوپر و بەدەر لە ئىختىارى خۆى سەرتاپاى داگرتبوو نەپراندى: «ھىوادارم زۆر كەيف بىكەى. بەلام ھەموۋ شتىك لە نىۋان ئىمەدا كۆتايى پى ھات. شوكرى خودا دەكەم كە ئىتر لە دەست تۆ ئازار ناكىشم. تاۋانى خۆمە كە خۆم گەوج كرد و ...»

لىۋى كەوتبوۋە لەرزىن بەلام بە ھەۋلىكى ئاشكرا ددانى بە خۇيدا گرت كە ئەو رستەيەى دەستى پىكردبوو تەۋاۋى نەكات. من لەو كاتەدا لى دەترسام و لىشى بىزار بووم. دەمويست زۆر شتى پى بلیم و تۆلەى ھەموۋ ئەو سوۋكايەتییانەى لى بىكەمەۋە. بەلام دەمزانى دەم لىك

بکه مه وه ده گریم و گه ورهیی و ئابرووی خۆم ده دۆرینم و به بۆر خوار دووم ده زانی. هیچ نه گوت و له ژووره که چوومه ده ری. به لام که دوور که تمه وه و ئیتر ترپه ی پییم نه هاته گوئ ترسیک سه رتا پای داگرتم. ترسی پسانی پیوه ندیی هه میشه یی که بناغه ی بینای به خته وه ریی من بوو خورپه یه کی خسته دلمه وه که ده مو یست بگه ری مه وه. به لام له دلی خۆم دا گوتم: «ئیس تا بلئی ئه وه نده هیور بووبیته وه که کاتیک من به بی درکاندی وشه یه کی نار هزایه تی باوه شی ئاشتی بو بگر مه وه، ئه و له مانا که ی تی بگات؟ بلئی گه وره یی منی بو دهر که وئ؟ یان ره نگه له سه ر هه قانه تی خۆی سوور بی و به ئاسووده یی هه کی پر فیز و لووت به رزانه وه ده ستم به رووه وه نه نی و به خه یالی خۆی له تاوانم ببورئ. به لام ئاخه ر بو؟ بۆچی منیک که هه تا ئه و راده یه خۆشم ده ویست ئاوا دلر ه قانه وردی کردم؟»

نه چووم بۆ لای، گه رامه وه بۆ ژووره که ی خۆم، دانیشتم و ماوه یه کی زۆر گریام. ده مه قالی و کیشه که مانم وشه به وشه مروور کرده وه و وشه ی دیکه، وشه ی شیرین و پر خۆشه ویستیم له جی دانان و دیسان وشه ی له و شیوه یه م پی زیاد کردن و دیسان به ترس و په ستیه وه ئه وه ی رووی دابوو وه بیر خۆم هینایه وه. ئیواره به سه ردا هات و بۆ خوار دنه وه ی چایی له هه نته شی "س. دا که میوانمان بوو، له گه ل میرده که م به ره و روو بووم و هه ستم کرد ئه مرۆ که ندریکی قوول له نیوانماندا به دی هاتوو و زاری کردۆته وه. "س. لیی پرسیم که نگئ وه ری ده که وین، میرده که م وه لامه که ی له ده م ر فاند و گوئی: «سئ شه ممه! چونکه ده مانه وئ بچین بۆ میوانی "کۆنتس ر.» رووی له منیش کرد و درێژه ی پێدا: «تۆ دیی؟ ها!»

من به بیستنی ده نگه گر ه که ی دیسان ترسم لی نیشت و شه رمانه چاوم له چاوی کرد. راست چاوی له چاوم بریوو به لام روانینه که ی مانادار و گالته ئامیز بوو و له بز و ده نگه به ری له هه ست و سۆز بوو.

وه لام دایه وه: «به لی!»

شه وئ که ته نیا که وتین هات بۆ لام و ده ستی ئاشتی هینایه پیشی و گوئی: «تکات لیده که م ئه و قسانه ی ئه مرۆ کردم به دلایانه وه مه گره و له بیر خۆتی به ره وه!»

من دەستیم گوشتی و بزەییەکی لەرزۆک نیشتە سەر لیۆم، فرمیسک لە چاومدا قەتیس ما و خەریک بوو بە پروومەتمدا بێتە خواری. بەلام ئەو دەستی بەردام و چوو لەسەر کورسییەکی دوور لەمن دانیشت، دەتگوت لە دەربڕینی هەست و سۆزی گەرم و ئاشقانە دەترسی. من لە دلی خۆمدا گوتم: «یانی هیشتاش پێی وایە هەقی بە دەستە؟» خەریک بوو وەقسە بێم و مەسەلەکە باس بکەم و ئەوی هەیه و نییە لەگەڵی بێنمە گوێڕی و داوای لی بکەم نەچین بۆ ئەو میوانییە بەلام بێدەنگ مام.

گوتی: «دەبی بۆ دایە گیانم بنووسین کە سەفەرەکەمان پەکی کەوتۆتەو، دەنا دل نیگەران دەبی.»

پرسیم: «پیت وایە کەنگی دەگەرپێنەو؟»

وەلامی دایەو: «سێ شەممە دوای میوانییەکە!»

چاوم لە چاوی بری و گوتم: «هیوادارم ئەو بریارەت لەبەر خاتری من نەبی!» چاوانی تەنیا دەیانروانی و قسەیان نەدەکرد. دەتگوت پەردەییەک لە نیوانماندا دادراووتەو و دلمانی لە یەکتەر جیا کردۆتەو. پوخساری لەناکاو پیر هاتە بەر چاوم و دلی ناخۆش کردم.

چووین بۆ میوانییەکە و لە روالەتدا دەتگوت پێوەندیی باش و دۆستانە لە نیوانماندا دامەزراووتەو. بەلام ئەم پێوەندییە لەگەڵ ئەوێ رابردوو زۆر جیاواز بوو.

لە میوانییەکە من لە نیو ژنەکاندا دانیشتبوووم کە پڕەنس هات بۆلام، بەجۆریک کە ناچار بووم لە بەری هەستم تاکوو قسەیی لەگەڵ بکەم. هاوکات لەگەڵ هەستان بی ئیختیار چاوم بە دوای مێردەکەمدا دەگیڕا و دیتم ئەو لەوسەری تەلارەکە چاوەدێریم دەکات، کە منی دی و زانیی چاوم بە دوای ئەودا دەگیڕم پووی وەرگیڕا و من لەناکاو وەها تووشی شەرمەزاری بووم و ئەو حالەتە هیندە بە ژان بوو کە سەرم لە گیژەو هات و لەلای پڕەنس پوخسارم سوور هەلگەرا، بەلام ناچار بووم لەسەر پێ راوہستم و گوئی بۆ قسەکانی راگرم کە چاوی تی بریبوووم، بەلام ئاخافتنەکەمان زۆری نەخایاند چونکە لە تەنیشت من جیگای خالی نەبوو دانیشی و پیموا بۆشی دەرکەوت کە شەرم دەکەم و بۆ قسەکردن لەگەڵی ئاسوودە

لهو رۆژه به دواوه ژيان و پيوه نديمان پيکه وه به ته واوی گۆرا. ئیتر وهک رابردوو چيژمان له پيکه وه بوون وهر نه دهگرت. هينديک مه سه له هه بوو که خۆمان له باس کردنيان ده بوارد. له هه نته شی خه لکيدا ئاسووده تر پيکه وه قسه مان ده کرد هه تا ئه و کاتانه ی پيکه وه ده بووین. هه ر کاتيک باسی ژيانی گوند يان کۆری سه ما و ميوانداری ده هاته گۆرچ ده تگوت بهر چاومان تاريک ده بی و زۆر به زه حمه ت ده مانته وانی چاو له چاوی يه کتر بکه ين و زۆر نارچه ت ده بووین. ده تگوت هه ردوو کمان هه ر يه که ی له به ريکی ئه و هه لديره ی نيوانمان راوه ستاوين و به هه ست تیده گه يشتين و ده ترسايين ليی نزيک ببينه وه. من ده مزانی که ئه و پياويکی له خۆبايي و ئاله تيه و ده بوو زۆر وريا بم و شوين له سه ر خالی هه ستیاری دانه نيیم. ئه و دلنيا بوو که من ناتوانم له کۆر و دانيشتنی خانه دان و گه وران واز بينم و ژيانی لادی له گه ل زه وقم ناسازگاره و ئه و ناچاره له گه ل ئه و سه ليقه ناسازگاره ی من بسازی و ئيمه هه ردوو کمان خۆمان له باس کردنی راشکاوانه ی ئه و جۆره شتانه ده بوارد و به هه له داوه ريمان له سه ر يه کتر ده کرد. ماوه يه کی زۆر بوو ئیتر هاودلی له نيوانماندا بارگه ی پيچابووه و به چاوی بيگانه و نامۆ له يه کترمان ده روانی و يه کترمان له گه ل خه لکی هه لده سه نگاند و هه ر کام له لای خۆمانه وه سه باره ت به ئه و ی تر کلاومان ده کرده قازی. من بهر له سه فه ر نه خو ش که وتم و به جيی ئه وه ی بگه ريينه وه بۆ گوند چووین بۆ زۆزان و ميړده که م له ويوه به ته نيا چوو بۆ لای دايکی. کاتيک ئه و رۆيشت من ته ندروستيم به ده ست هينابووه و ده متوانی له گه لی بچم به لام ئه و پيملی کردم له ويی بمينمه وه. ده تگوت نيگه رانی ته ندروستی منه. به لام من هه ستم کرد دل نيگه رانييه که ی له بهر ته ندروستی من نييه به لکوو ده ترسی پيکه وه بوونمان له گوند ناخو ش و پر ئازار بی. منيش زۆرم پيداگری نه کرد و له زۆزان مامه وه. دوور له ئه و ژيان بۆ من سارد و خالی بوو و ته نيایی پر بوو له دلته نگي و په ژاره، به لام کاتيک ئه و گه رايه وه ديتم ئه وه ی که بوونی له رابردوودا به ژيانی ده به خشيم ئیتر پيم نابه خشی. له رابردوودا پيوه نديمان جۆريک بوو که بيرورا و کارتيکرانم له ژيان، هه تا مووبه موو له گه لم نه هينايه ته گۆرچ دلّم نه ده سه سايه وه و وهک تاوانيک له سه ر دلّم قورسايی ده کرد و هه ر کاريک که ئه و

دهیکرد و هەر قسهیهک له زاری ئەو دههاته دهڕێ نموونهی کهمال بوو بۆم و دیداری ساده و ئاساییمان نهشه و شادیی پێ دهبهخشین و گۆلی پیکهینینی لهسهەر لیۆمان دهپسکاند. بهلام ئەو هاودلییه وردهورده جوړیک جیی خۆی دا به پیوهندییهکی تر که خوڤمان ههستمان به گۆرانی نهکرد. ههراکام له ئیمه مهیل و دلّه خورپهیی تایبهت به خوڤمان ههبوو که نهماندهویست پریسکهی دلّمان لهلای یهکتر بکهینهوه. تهنانهت دهربهستی ئەوهش نهبووین که ههراکام دنیای تایبهت به خوڤمان ههبی و ئەوی تر ریگی نهبی بیته ناوی و لهگهلی بیگانه بی. خوومان بهو جوړه ههست و بیرانه گرتبوو، به جوړیک که ههراکاتیک چاومان له یهکتر دهکرد بهر چاومان تاریک نهدهبوو. گپوتینی شادی و ههلسوکهوتی مندالانهی لهگهل من به تهواوی دامرکا بوو. خووی پر له چاوپۆشی و هاوسهنگی و هیمنایهتی پۆحیی که له رابردوودا دهبووه هۆی سه‌رپیچی و رق ههستانی من، ئیتر به تهواوی لهنیو چووبوو. ئەو روانین و نیگا گهرمانهیی که پێشتر ئارام و ئۆقرهیی لی ههله‌گرتم و لهگهل ئەوهشدا شادی و چیژی پێده‌به‌خشیم ئیتر ئاسه‌واری نه‌ما‌بوو. ئیتر پیکه‌وه دۆعامان نه‌ده‌خویند و ئەو ساته پر له‌حه‌ز و شه‌یداییانه ئیتر دووپات نه‌ده‌بوونه‌وه. ته‌نانهت زۆرمان چاو به یه‌کتر نه‌ده‌که‌وت. ئەو به‌رده‌وام له‌سه‌فه‌ر دابوو و ئیتر وه‌ک رابردوو به‌جی هه‌شتنی من ترسی نه‌ده‌خسته دلّه‌وه و ته‌نانهت گویشی پێی نه‌ده‌بزوا. من کاتی خۆم به‌رده‌وام له‌کو‌ر و میوانییه‌کان راده‌بوارد چونکه له‌و جوړه کو‌رانه‌دا هه‌چ پیوستییه‌کم به ئەو نه‌بوو.

ئیتتر کیشه له نیوانماندا هه‌له‌ده‌گیرسا. من هه‌ولم ده‌دا رازایه‌تی ئەو به‌ده‌ست به‌هینم، ئەوه‌یش هه‌رچی من بمویستبایه جی به جیی ده‌کرد و پیمان وابوو یه‌کتریمان خوڤ ده‌وی.

کاتیک پیکه‌وه ده‌بووین، که زۆرکه‌م وا هه‌له‌ده‌که‌وت، من هه‌ستی شادیم له دلّدا نه‌بوو. نه‌هه‌له‌ده‌چووم و نه‌خه‌مباریش ده‌بوم. وه‌ک ئەوه وابوو هه‌چ که‌سم له‌لا نه‌بی. به‌باشی ئاگادار بووم که ئەو که‌سهی له‌لامه‌ می‌ردمه نه‌ک پیاویکی نه‌ناسیاو، هه‌روه‌ها ده‌مزانی پیاویکی زۆر باشیشه. ده‌مزانی می‌ردمه و له‌خووخده‌ی ئاگادارم و وه‌کوو خۆم ده‌یناسم. دلّیا بووم که ده‌زانم له‌هه‌ر

بابه تیکه وه چی دهکات و چیی دهوئ و له چ حالیکدا ده بیئت و ئەگەر کاریکی دهکرد یان شتیکی دهگوت که من چاوه پروانیم لئی نه بوو پیموا بوو به هه له چوو. هیچ چاوه پروانییه کم لئی نه بوو. وه لاسل ئەو ته نیا میردم بوو و هیچی تر. پیموا بوو له وه زیاتر هیچ شتیکی تر نابئ هه بیئت و هیچ پیوه ندیییه کی تر له نیوانماندا نییه و قه تیش نه بووه. کاتیک، به تایبته له سه ره تای نیوان تیکچوونه که ماندا، که دهچوو بۆ سه فەر من ههستم به ته نیایی دهکرد و ده ترسام و بۆم ده رده کهوت که پشتیوانیی ئەو بۆ من چ نیعمه تیکی گه وره یه و کاتیک ده گه راوه له خوشیانا باو هشم پیدای دهکرد و به خۆمه وه دهگوشی، به لام دوو سه عات دواتر هه موو شتیکم له بیر دهچوو و هیچ قسه یه کم نه بوو له گه ل ئەودا بیکه م. ته نیا له کاتی ئارامی و خوشه ویستیدا له گه ل هاوسه نگیه ک که هیندی جار له نیوانماندا پیک دههات ههستم دهکرد ناسازگارییه ک له پیوه ندیییه که ماندا هه یه و شتیکی دلم ریک دهگوشی و وه ژانی دهخات، وهک ئەوهش وابوو که چاوانی ئەویش ئەو حاله ته بنوینن. ئەو سنووری خوشه ویستییه ی که پیموا بوو ئەو نایه وی پیدای تیپه ری و من ئیتر نه مده توانم له وه زیاتر برۆمه پیشی، به ئاشکرا ههستم پیده کرد. ئەو بارودۆخه هیندی جار خه ماری دهکردم به لام ده رفه تم نه بوو له سه ر هیچ شتیکی هه له وهسته بکه م و هه ولم ده دا داخی دلم به گۆرانیکی خه یالی و هه ست پیکراو که م که مه وه، یان به هوی ئەو سه رگه رمیانه وه که هه میشه ئاماده بوون بۆم خه مه کانی دلم به ربا بده م و له بیر یان به رمه وه. چه ز و تامه زرۆیییه ک که له کۆر و میوانی گه و راندا سه ره تا به بریق و باقی خوی سه رنجی راده کیشام و له ریگی خۆپه رهستی و شایی به خۆبوونه وه شه یدای دهکردم، زۆر زوو به سه ر هه موو تاسه کانی دیکه مدا زال بوو. خووم پیگرت و به ته واوی که وتمه داوی و له سینگدا شوینیک بۆ هیچ ههستیکی تر نه مایه وه. ئیتر قهت به ته نیا نه ده بووم و له خه له وت و ته نیاییدا بیر و خه یال تهنگی پی هه لئه ده چنیم، خۆم له بیر و خه یال سه بارهت به حالوبالی خۆم ده بوارد و له به یانییه وه که درهنگ له خه هه لده ستام، هه تا درهنگانیکی شه و ته نانهت ئەو کاتانه ی له مالیش نه ده چوومه ده ری، کاتی زیادیم بۆ فیکر و خه یال نه بوو. ئەم بارودۆخهش زۆر چیژبه خش

بوو بۆم نهك جاززكهه. پيموابوو ژيان دهبي هه ميشه ئاوابي و جگه له وه شتيكي تر نيهه.

سي سال بهو جوهره تيپهري و پيوهنديي ئيمه هيچ گوپرائيكي به سه ردا نه هات. دهتگوت ژيان بهو شيويه له قالب دراوه و وه هاي چهق به ستووه نه باشتر دهبي و نه خراپتر. لهو سي ساله ي ژياني ژنوميردايه تيماندا دوو پروداوي گرینگ پروي دا، به لام هيچ كاميان شويني له سهه ژيان و پيوهنديمان دانه نا. ئەم دوو پروداوه يه كيان له دايك بووني كوربه كه م بوو و ئەوي تر مه رگي دايكي ئەو. سه ره تا خو شه ويستي دايكانه وه ها دلي داگرتم و سۆز و ئەشقيكي له دلما هه لگيرساندبوو كه پيموا بوو دهرووي ژيانيكي نوئ به پرومدا كراوه ته وه. به لام دواي تيپه پريني دوو مانگ كاتيک من ديسان له مالي چوومه دهري، ئەم ههسته ورده ورده له كزيي دا و كه وتمه سهه رباري ئاسايي و له ئەستو گرتني ئەركي قور و بي تامي دايكانه. به پيچه وانه ميرده كه م له گه ل له دايكبووني كوربه كه مان سۆز و دلوقانييه كي دهرووني باوه شي له روحي وه ره ينايه وه و وهك پابردوو نه رم و پروخوش و خانه كي بوو و باراني خو شه ويستي و شاديي پابردووي به سهه منداله كه ماندا ده باراند. زور جار، شه وانه كاتيک بهر له چوونه دهري له مال، به جلوبه رگي رازاوه ي ميوانيه وه ده چووم بو ژووري كوربه كه م تاكوو مه كي پيبدەم و بيخه وينم، ميرده كه م له وي ده ي و پروانيي تيژ و پر له ته شه ر و توانجيم له سهه ر خو م هه ست پيده كرد و ههستي په ژيواني دل و گياني داده گرتم. ئاخري روژيک وه خو هاتمه وه و زانيم ده رهق به كوربه كه م چه نده دلپه قم و به خو م گوت: «ياني من له ژناني تر خراپترم؟ چي كه م؟ خو كوربه كه مم خوش ده وي، به لام خو ناتوانم له به يانييه وه هه تا شه وي له لاي بم و وهك په پووله به ده وريدا بخوليمه وه. زور جاززكهه به لام خو من نامه وي درو له گه ل زاتي خو م بكه م و چه ز به خو رانانيش ناكه م!» مه رگي تاتيانا سميو نو فنا بو ميرده كه م خه ميكي قورس بوو. ده يگوت لهو كاته وه دايكي نه ماوه ژيان له نيكو لسكايي تال و پر ئازاره بوي، به لام من به پيچه وانه ي ئەو ئەگه رچي بو مه رگي خه سووم به داخه وه بووم و له گه ل ميرده كه م هاوده رديم ده كرد به لام ئيستا ئاسووده تر بووم و له گوند زياتر ههستم به هيمنايه تي ده كرد. له م سي ساله دا زياتر له شار پامان

بواردبوو. تهنیا جاریک به وادهی دوو مانگ هاتینهوه بو گوند و سالی سییه م سه فرمان کرد بو دهرهوهی ولات.

سی مانگهی هاوینمان لهیهکیک له ناوهندهکانی ئاوی گهرم رابوارد. بیست ویهک سالم تمهن بوو. بارودوخی مالیمان باش نهبوو. زیاتر لهوهی که پیی دهادام هیچ چاوه پروانییهکم له ژیانی ژنومیردایهتی نهبوو. ههستم دهکرد ههموو دوست و خزمان خویشیان دهویم. لهش ساغ بووم. له ههمووان پوشته و پهرداختر و رازاوهتر بووم خوشم دهمزانی شوخوشهنگم. ههواکهی خوش بوو و جوانی و رازاوهی دهوری گرتبووم و وهلحاسل دلخوش و بی خه م بووم. ههلبهت له رابردوودا، له نیکولسکایا، له وهش دلخوشتتر بووم و ههستم دهکرد بهخته وهرییهکه م له خوومهوه سه رچاوه دهگری، چونکه پیم وابوو شایانی ئهوه م و چاوه پروانیی زیاتریشم ههبوو، ئه م حاله پیوهندیی به سه رده میکی ترهوه ههبوو، به لام ئه و ساله هاوینیش زور خوش بوو. رازی بووم. نه ئاواتیکم ههبوو نه چاوه پروانیی شتیکی تازه. دل م ههساوه بوو. ژیانم پر له شادی و کامره وایی دههاته بهر چاو و هیچ باریک له سه ر ویزدانم قورسای نه دهکرد. له نیو ئه و لاوانه دا که له م هاوینه دا له دهوروبه رم بوون ته نانه ت یه کیکیان نه بوو که ریزه یه ک سه رنجم رابکیشی، ته نانه ت "پره نس ک." که سه فیرمان بوو و هه ولی دها دل م به ده ست بهینی. یه کیک گه نج بوو، یه کیک به سالاجوو، یه کیک ئینگیزی کاکول زیرین بوو و یه کیکی تر فه رهنسی به ریشی سه ر چه ناگه وه که هه رکام به شیوه یه ک خو یان شیرین ده کرد. هه موویان له بهر چاوم یه کسان بوون، به لام من هزم ده کرد وه ک په پووله به دهورمدا هه لسوورین. پیویستم به بوونی هه موویان هه بوو. ئه و روخساره یه کسانانه، که هیچ کام له دلما جییان نه بوو، خه رمانه یه کی دره وشاوه بوون به دهوری مانگی ژیانمه وه. تهنیا یه کیکیان "مارکی د." که کورپکی ئیتالیا یی بوو به هوی بویری زیاتره وه و تار یف و پیا هه لدا نه کان ی زیاتر له وانی دیکه سه رنجی بو لای خوی راکیشا بووم. ئه و کوره هیچ هه لیکی بو هاورییه تی و سه ما یان سوارکاری و چوون بو گازینو له گه ل من، له ده ست نه دها. چه ند جارم ئه و له په نجه رهی هوتیله که وه دی و پروانیی شه یدایانه ی و بزه کان ی که بریقه یه کی رووه لمال دراوانه یان پیوه بوو

نارههتی کردم، به جۆریک که سوور هه لگه پام و پرووم بۆ لایه کی تر وهر سوورپاند. لایکی جوانچاک و بۆشناخ بوو، به تایبهت بزه کانی و نیوچاوانه پانه کهی زۆر له میرده کهم دهچوو و سه رنجی راکیشا بووم، به لام راستیه کهی له میرده کهم جوانچاکتر و دلرفینتر بوو. ئەو شیوه و ویکچوونه تووشی واق و ورمانی کردبووم، ئەگه رچی توند و تیژی و ئاکاری حه یوانی و پروانینه کانی و لیو و چه ناگهی خروپری له هه مبه ر نهرمی و خووخده ی جوان و له سه ره خوئی و پرووخوشیی میرده کهمدا، زۆر دیار و به رچاو بوو. پیموا بوو ئاگری ئەشقیکی سووتینه ر دلی داگرتوو و خه ریکه بۆم شیت ده بی، بۆیه جاروبار به شیوه یه کی دلسۆزانه و له پرووی خو په رهستی و گه وره ییه وه بیرم لی ده کرده وه. هیندی جار هه ولّم دها ئەو گری ئەشقه دامرکینمه وه و ئاکاری بیتمه وه سه ر باری شایان و هاوسه نگی و سنووریکی نیوه دۆستانه ی له به ر دم دانیم. به لام ئەو به هیچ جۆریک پیملی ئەو هه ولانه ی من نه ده بوو و به رده وام به ئەشقی دهرنه بر دراو و سات له دوا ی سات پرگروگپه تری ده بووه هوی شه رمه زاری و تریق بوونه وه م. لیی ده ترسام، ئەگه رچی ددانم به و ترسه ی خو مدا نه دها. زۆر جار، نه خوازاوانه بیر و هۆشم له لای ئەو بوو. میرده کهم ئەوی ده ناسی و ساردوسر و لووت به رزانه هه لسوکه وتی له گه ل ده کرد. به لام له گه ل ئەوانی دیکه وانه بوو که به چاوی میردی ژنه کهی لییان ده پروانی. کۆتایی وهرزی هاوین بوو که من نه خوش که وتم و بۆ ماوه ی دوو هه وتوو له هۆتیل نه هاتمه ده ری. شه ویک که یه کهم جار دوا ی چاکبوونه وه م چوومه کۆریک بۆ گو یگرتن له مۆسیقا، که له ماوه ی نه خو شیه کهمدا "لیدی س." که وه سفی جوانیه کهی به سه ر زار و زمانانه وه بوو و ماوه یه کی زۆر بوو هه مووان چاوه پروانی هاتنی بوون، ئاخری هاتبوو. کاتیک گه یشتمه نیو هۆله که تا قمیک ده وره یان دام و به شادمانیه وه پیشوازییان لی کردم. به لام گروو پیکی گه وره تر له ناوبه ده ره وه کان له ده وری ئەو بیگانه تازه هاتوو کۆ بوو بوونه وه. له ده ور و پشتی من هه مووان باسی جوانی ئەویان ده کرد. ئەویان پیشان من دا و به راستی دلرفین بوو. به لام ده مارزلیه کهی نه که وته به ر دلم و بیرو پای خو م نه شارده وه. ئەو شه وه هه رچی پرویدا له به ر چاوم ناخۆش و جارزکه ر بوو.

رۆژی دوايي "ليدى س." سهيرانىكى رېك خست. كه سەردانى كۆشكىكى خاپور بوو و من لەو شاندهدا بەشداريم نەکرد. دەكرى بلېين هيچ كەس لەگەل من نەمايهوه و بيروپام سەبارەت بە شارى بادين بە تەواوى گۆرا. هەموو شتيك و هەموو كەسيك لەبەر چاوم دزيو و بيزاركەر بوون. بەهوى بيژارى و لەش داگيرانهوه دەمويست دەست بكەم بە گريان و هەرچى زووتر كۆتايى بە بەرنامەى گراو بينم و بگەرېمەوه بۆ پرووسيا. هەستىكى تال دلى داگرتبووم كه هيشتا لەلای خۆم دانم پيدا نەنابوو. بۆيه لاوازی و لەش بەباريم كرده بيانوو و نەدەچووم بۆ كۆرەكان. جاروبار بەيانى لە هوتيل دەچوومه دەرى و بە تەنيا دەچووم بۆ گەرماوى گراو يان لەگەل "ل.م." كه خاتوونىكى پرووسى و لە دەستە خوشكانى قەدىم بوو لە دەورى شوينى نيشتهجى بوونەكەمان پياسەمان دەکرد. ميژدەكەم كه چاوهروانى كۆتايى هاتنى كاتى ئاو دەرمانيهكەى من بوو، چووبوو بۆ هايدلبيرگ و لەوى ژوورى هوتيلىكى گرتبوو و هيندى جار دەهات بۆ سەردانم.

رۆژيک "ليدى س." هەمووانى بۆ راو بانگ كرده. خاتوو "ل.م." و من و دووكەسى تر لەگەلى نەچووین و دواى نانى نيوەرۆ چووین بۆ كۆشك. بە سواری فەيتوون و زۆر بە هيواشى بە جادهى پيچەلاوپووج و بە نيوان دوو ريز دارەبەرۆوى پيردا دەچووینه پيشى و ديمەنى جوان و رازاوهى بادين كه هەتا دەم ئاسۆ لەژير پيشنگى خۆرى ئيوارەدا دەدرەوشايەوه، لە نيوان ساقەتەى ئەستوورى درختە سەد سالاكەنەوه لييمان دەروانى و پيکەوه قسەمان دەکرد. "ل.م." كه لەميژبوو دەمناسى سەرەتا وەك ژنيكى رۆحسووك و تيگەيشتوو دەهاتە بەرچاوم كه دەكرا سەبارەت بە هەموو شتيك لەگەلى بدويى و دەردەدلى لەگەل بكەى و هاورپيهتیهكەى زۆر خۆش بوو. باسى بنەماله و مندالهكانمان و ژيانى سەرسووكانە و بى مانای ئەوى و گەرانهوه بۆ پرووسيا و گوند و ژيانى ساكارى ئەويمان دەکرد و هەردووكمان دلتهنگ و بى تاقت بووین. بەو هەستەوه گەيشتینه كۆشك. لە نيوان ديواره لارووخواوهكاندا هەواكەى فيتك و تاريك بوو. هەتاويكى بى تين سەرديوارەكانى زەرد داگيرابوو و بە نەرمى گيانى پى دەبەخشين. دەنگى قسە كردن و هەنگاويش دەهاتە گوڤ. ديمەنى دلگري بادين لە دوورەوه كه لەبەر چاوى ئيمەى پرووس هينديك بى تام دياربوو لە نيو

کۆشکه که وه دیار بوو، دهتگوت وینهیه که و له قهتحة گیراوه. به مه بهستی تۆزئ
 حهسانه وه دانیشتین، بیدهنگ چاومان له ئیواره و زهردهپهرده کرد. دهنگی
 ئاخافته که نزیك تر بووه و به جوانی دهمان بیست و له پیردا ههستم کرد ناوی
 خۆم گوئ لئ دهبی. به لئ وابوو، گویم شل کرد و وشه کانم به پروونی ده بیست.
 دهنگه کان به گویم ئاشنا بوون. به لئ، "مارکی د." بوو له گه ل گه نجه فه پره نسییه که
 ومن ئه ویشم ده ناسی. باسی من و "لیدی.س." یان ده کرد و گه نجه
 فه پره نسییه که منو ئه وی پیکه وه هه لده سه نگاند و لایه نه جورا و جوره کانی جوانی و
 به ژن و بالامانی مووبه موو شی ده کرده وه. ئه وه ی ده یگوت به راستی ناخۆش
 نه بوو. به لام که به وردی گویم بو قسه کانی شل کرد و لئ حالی بووم دلم که وته
 لیدان. ئه و جوانییه کانی ئیمه ی به وردی شروقه ده کرد. به پروای ئه و من زگیکم
 کردبوو و به لام "لیدی.س." ته نیا نۆزده سالی ته مه ن بوو. سه روقژی من له هی
 خه نیمه که م جوانتر بوو. به لام له ش و لاری "لیدی.س." دلرفینتر بوو. ده یگوت:
 «گه وره یی و فیزی "لیدی.س." به راستی شاهانه یه به لام "نیچیره که ی تۆ"
 له و باره وه شتیکی هینده تاقانه نییه. یه کیک له و پره نسسه پروسیانه یه که له
 هه موو شوینیک ده که ونه به رچاو و ده کری بلیین هه لپژاون.» قسه ی کۆتایشی
 ئه وه بوو که من ده بی ئاقل بم له لای "لیدی.س." خۆم ده رنه خه م چونکه له
 شوینیک که "لیدی.س." ی لیبی من تۆزی بانانم.

دهنگی ئه وه ی دیکه یان به شیوه زاری ئیتالیایی هاته گویم که به له بزیک توند و
 قایم و ناحه ز گوتی: «ئه گه ر ئه و پروا من به دوایدا ده پۆم.» لای فه پره نسی به
 پیکه نینه وه گوتی: «خۆزگه م به خۆت که به راستی دلکی سادته هه یه و هیشتا
 ئه و دلله ناسکه ت تونایی ئه شق و خۆشه ویستی هه یه!»

ئه وی دیکه یان وه لامی دایه وه: «ئه شق و خۆشه ویستی...» دوی گت گرتنیک
 دریزه ی پیدای: «... من ده ست له ئه شق و خۆشه ویستی هه لگرم! من به بی ئه شق
 ناتوانم هه ناسه بکیشم. ته نیا کاریک که بایی زه حمه ته که ی ده بی دلداریه کی
 هه میشه بییه، دلداریه کانی منیش قهت به نیوه چلی نامینه وه. ئه مجاره ش هه تا
 کۆتایی ده چمه پیشی.

لاوه فەرەنسییەکه گوتی: «*Bonne chance mon ami!*»^{۱۸} لهوه زیاتر قسهکانیانمان نهبیست. چونکه له حاستی دیوارهکه تیپه‌ریبوون و ئیمه ترپه‌ی پێیانمان له لایه‌کی دیکهوه ده‌بیست. به قالد‌رمه‌کاندا هاتنه خوارێ و دوا‌ی چهند خوله‌که له ده‌رگای ئه‌و لاهه هاتنه ژوورێ. که چاویان به ئیمه کهوت ماق مان. کاتیک "مارکی.د." لیم نزیك بووه سووره‌لگه‌پام و له کاتی چوونه ده‌ری له کۆشکه‌که قۆلی هینایه پێشی که قۆل بخه‌مه قۆلی به‌لام ترسام. له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا نه‌متوانی ده‌ستی به پووه‌وه بنیم به کاریکی جوانم نه‌ده‌زانی و قۆلم خسته قۆلی به ئارامی به دوا‌ی "ل.م." دا که شان به شانی گه‌نجه فەرەنسییەکه ده‌رپۆشت چووین بۆ لای فه‌یتوونه‌که. قسه‌ی لاهه فەرەنسییەکه زۆری په‌نجان‌دبووم و هه‌لبه‌ت له دلی خۆمدا هه‌قیشم پێده‌دا و ده‌مزانی ئه‌وه‌ی هه‌ستی پێده‌که‌م ئه‌و به زمان ده‌ری‌پریوه. به‌لام به قسه‌کانی "مارکی.د." که په‌ق و ته‌ق و دوور له‌ناسکی بوون سه‌رم سوورپما و رقم هه‌ستا بوو. ئه‌وه‌م زۆر پێ ناخۆش بوو که گویم له قسه‌کانی ده‌بوو و ئه‌و به بای خه‌یالیشیدا نه‌ده‌هات و هه‌یچ شه‌رم شکۆیه‌کی له قسه‌کانی خۆی نه‌بوو. له‌وه‌ی که ئاوا به خیرایی له‌گه‌لی کهوتبووم و شان به شانی ده‌رپۆشتم و قۆلم له قۆلی کردبوو هه‌ستم به بی‌زاری و نه‌فره‌ت ده‌کرد و بی ئه‌وه‌ی چاوی لی بکه‌م یان وه‌لامی بده‌مه‌وه هه‌ولم ده‌دا قۆلی جو‌ریک بگرم که هه‌ستی پێ نه‌که‌م و به دوا‌ی "ل.م." و گه‌نجه فەرەنسییەکه‌دا ده‌رپۆشتم و جارله‌گه‌ل جار هه‌نگاوه‌کانم توندتر ده‌کرد. مارکی باسی جوانیی دیمه‌نی ئیواره و سروشتی ده‌کرد و ده‌یگوت به‌خته‌وه‌ره که له‌م کاته جوان و له باره‌دا چاوی به‌من کهوتوو، هه‌روه‌ها ده‌یگوت که قه‌ت چاوه‌روانی ئه‌و هه‌له خۆشه‌ی نه‌کردوو و له‌و جو‌ره قسانه. به‌لام من هه‌می‌ه‌تم به قسه‌کانی نه‌ده‌دا. له‌و کاته خه‌یالم لای می‌رده‌که‌م بوو و بیرم له کورپه‌که‌م و له پووسیا ده‌کرده‌وه. هه‌ستم به په‌شیمانی ده‌کرد و مه‌یل و تاسه‌یه‌کی لیلم له د‌ل‌دا بوو و ئاراوقارا لی هه‌لگیراو ده‌مویست هه‌تا زوو به‌گه‌مه‌وه مائی، بخزیمه خه‌لوه‌تی ژووره‌که‌م له *Hotel de bade*، تاکوو به ئاسووده‌یی و له ده‌رفه‌تی له باردا بیر له‌و هه‌ستانه بکه‌مه‌وه که له‌و کاته‌دا دلی خستبوومه گێژه‌نه‌وه. به‌لام "ل.م." زۆر به هیواشی هه‌نگاوی ده‌نا و

^{۱۸} سه‌رکه‌وتوو بی هاو‌پێی به‌پێزا!

ههشتا مهودايهکی زۆرمان مابوو بگهینه لای فهیتوونهکه. دهمزانی لاوهکهی هاورپم پیداکری دهکات که هیواشتر ههنگاو هه لگین و دهتگوت دهیههوی رامگری. له دلی خۆمدا گوتم: «مهگین شتی وادهبی! رووه له مالدر اویش رادهی خوی ههیه!» به بریاریکی لیبراوانه ههنگاوم خیراتر کرد. به لام ئەو به ئاشکرا دهیویست رامگری و قۆلی توند گرتبووم که نهروم. "ل.م." به پیچی ریگایه کدا بایدایهوه و له بهر چاوان بوو و ئیمه به تهنیا ماینهوه. ترسیک سه رتاپای داگرتم و پهنگم هه لبرکا.

به ساردی گوتم: «ببووره!» ده مویست قۆل له قۆلی ده رکیشم. به لام تۆری سه ر قۆلم له قۆچیهی سه ر دهستی کراسه کهی گیرا بوو. ئەو به سه ر ده ستمدا نووشتا بۆوه و هه ولی دها قۆچیه که له تۆره که بکاتهوه و قامکی له مه چه کم ده درا و ئەوه بۆ من هه ستیکی تازه بوو. هه ستیک که نیوهی ترس و نیوهی چیژ بوو، وه کوو مۆچرکیکی سارد له مۆغهره ی پشتم گه را. سه رم هه لئینا و چاوم له روخساری کرد تا کوو ته واوی ئەو سووکایه تییهی سه بارهت به ئەو له دلما بوو بیده م به ده موچاویدا. به لام پروانینم هه یچ سووکایه تییهکی پیوه نه بوو و جگه له ترس و په شوکان هه یچ شتیکی تری له خو نه گرتبوو. چاوه پر ترووسکه و جوانه کانی به شیوه یه کی سه یر له چاوم چه قیبوون. چاوانی له گه ل ده مووچاوم مه ودایه کیان نه بوو و سه یری سینگ و به روکی ده کردم. ده سته کانی نه رماییی مه چه کی گرتبووم و ده یگوشی و به نه رمی قامکی پیدادینا و لیوه نیوه کراوه کانی شتیکیان به من ده گوت. ده یگوت خو شی ده ویم و من هه موو شتیکم بۆ ئەو و لیم نزیکتر ده بووه و ده سته کانی مه چه کی توندتر ده گوشیم و ده یسووتاند. خوینم گهرم داهاتبوو و وهک ئاور به ده ماره کانما تیده په ری و بهر چاوم تاریک بوو. ده له رزیم و ئەو وشانهی که ده مویست به یارمه تی ئه وان له و کاره ی ده یکرد پاشگه زی بکه مه وه له گه روومدا گیریان ده کرد و له سه ر لیوم ویشک ده بوون. له ناکاو ماچیکم له سه ر روومه تم هه ست پیکرد و به جه سته یه کی سر و سه هو ل ئاساییه وه، له جیی خو م ویشک بووم و چاوم له چاوی بری. وهک میوژۆکه ده له رزیم و توانایی جوولان یان قسه کردنم نه بوو. سه رتاپا ببوومه ترسیکی چاوه پروان و ئەوم ده ویست... هه موو ئەوانه تهنیا ساتیکی خایاند، به لام ئەو

ساته زۆر ترسناک بوو! لهو ساته دا سه رتاپای ئه وم راست بهو شیوه یه که بوو، بینی. خهت و لوچی روخساری له زهینمدا چه سپا. نیوچاوانی که له میرده کهم دهچوو له ژیر کلاوه چه سیرییه که دا دهمدی و لووتی قه له می و جوانی که په ره کانی سوورایییان تیگه را بوو و سمیلی قهیتانی و تۆزی چه ور کراوی و ریشی چه ناگه ی و گوئی تیفتیغه دراوی و لاملی گهنم رهنگ و خۆر گه زیوی هه موویان خویان له کانیای پوانینم هه لکیشا بوو. لی بیزار بووم و ده ترسام، چونکه زۆر نامۆ بوو به لامه وه. به لام لهو ساته دا شله ژاوی و سۆز و ئه شقی ئه م غه واره ره زاگرانه له دلما کاردانه وه یه کی به هیزی هه بوو. چه زیکی به کول و تامه زرۆبیه کی نامۆ وای لی کردم خۆم بۆ ماچی ئه و لیوه جوان و نانه جیم و ناسکانه شل کهم و گوشاری ئه و دهسته سپی و سوول و نه رمانه ی که ده ماره شین و باریکه کانی دیار بوون ته زوی شیرین له هه ناوم بگیڕی و قامکه شووش و به ئه نگوستیله پازاوه کانی زهندی نه رموشلی دهستم بلاوینی و وهک شیت و خولیا یه ک خۆم بخه مه نیو قوولایی گیژاویکه وه که له ناکو له بهر پیمدا زاری کردبووه و به ره و چیژیکی نامۆ هانی ده دام...

به خۆم گوت: «په ککوو چه ند چاره ره شم! لیگه ری با به دبه ختی له وه زیاتر له سه ر شانم بار بی.»

یه کی که له باسکه کانی له دهوری نیو قه دم هالاند و ده می هیئا بۆ ده مم. «لیگه ری با دیواری شووره یی و تاوان له وه زیاتر، زۆر له وه ش زیاتر به سه رمدا بروخی!» به ده نگیکی شیوه ی دهنگی میرده کهم و به هیواشی گوتی: «!je vous aime»^{۱۹} یادی میرده کهم و کوره کهم وهک دوو بوونه وه ر که سه رده می که خۆشه ویستم بوون، له زهینمدا زیندوو بووه. به لام هه موو شتی که له نیوان ئیمه دا ته واو بووبوو. لهو کاته دا دهنگی "ل.م." که بانگی منی ده کرد لهو دیوی پیچی ریگا که وه هاته گویم. دیسان وه خۆ هاته وه. قۆلم له قۆلی ده رکیشا و بی ئه وه ی چاو له چاوی بکه م به هه له داوان به ره و لای دهنگی "ل.م." رویشتم. سواری فایتوون بووین. ئه و کاته سه رم هه لبری و چاوم له ئه و کرد. کلاوه که ی له سه ری داگرت و به پیکه نینه وه

^{۱۹} خۆشم ده ویتی!

شتیکی لی پرسیم. ئاگای لهو نه فرته خامۆشه نه بوو که لهو ساته دا سه بارهت به ئه و له دلّم هه لده قوڵی.

ژیان له بهر چاوم رهش داگه پرا بوو، رابردووم تاریک بوو و هیچ هیوایه کم به داها توو نه بوو. "ل.م." قسه ی ده کرد و من لیی تی نه ده گه ی شتم ده لی چی. ههستم ده کرد ته نیا له بهر به زهیی پیداهاتن قسه ده کات، ده یویت ئه و ههستی سووکایه تییه ی که سه بارهت به من هه یبوو له ژیر په رده ی چه نه وه ریدا بشاریته وه. له دانه به دانه ی وشه کانی و روانینه کانی ئه م سووکایه تییه و ئه م به زه ییه پر ئازاره م ده ی. جیگای ماچه که له سه ر روومه تم به ئاوری شه رمیک ده سووتا و بیری میرد و کوره که م ئاراو قارای لی هه لگرتبووم. به هیوا بووم کاتی که له ژوو ره که م ته نیا که وتم بیر له بارودۆخ و حالی خۆم بکه مه وه به لام زۆر له ته نیایی ده ترسام. که چاییان بۆ هینام نیوهیم خوارده وه و نامه ئه ولاره، به په له و په شوکا و دهستم کرد به پیدانه وه ی بارگه و بینه تاکوو به شه مه نده فه ری ئه و شه وه خۆم بگه یه نمه هایدل بیرگ و بچم بۆ لای میرده که م.

کاتی که له گه ل خزمه تکاره که م له نیو قارگو نی خالی دا دانیشتم و شه مه نده فه ر وه ری که وت هه وایه کی تازه و فینک له په نجه ره که وه له روخساری دام. ورده ورده هۆش و گوشم خر کرده وه و به روونی بیرم له رابردوو و داها تووی خۆم کرده وه. ته وای ژیا نی هاوبه شیم له و کاته وه که له پترزبۆرگ نیشته جی بووین وه ک تیشکیکی تازه هاته به رچاوم و وه کوو باریکی قورسی پر تانه و توانج له سه ر ویژدانم قورسای ده کرد. بۆ یه که م جار هه وه لاین ده و رانی ژیا نی ژنوم یزدا یه تیم له گوند، به و به رنامه نه وه که بۆ داها توومان گه لاله کردبوو، به روونی وه بیر هاته وه و یه که م جار ئه و پرسیا ره له زه ینمدا سه ری هه لدا: «ئه و له و ماوه یه دا دلی به چی خۆش کردوو؟» ته زوو یه ک به دلّمدا هات و خۆم زۆر به تاو نبار هاته به رچاو. له دلی خۆمدا گوتم: «به لام ئاخه ر بۆچی ریگای لی نه گرتم؟ بۆ له گه لّمدا دوو روو بوو؟ بۆچی کلۆکو ی دلی خۆی هه لنه رشت و کی شه کانی نیوانمانی شی نه کرده وه؟ بۆ دلی ره نجاندم؟ بۆ وزه ی ئه وینی خۆی به کار نه هیئا؟ ره نگه هه ر خۆشی نه ویستبیتم!» به لام تاوانی ئه و هه رچییه ک بوو سو لانه وه ی ماچی ئه و گه نجه غه واره یه له سه ر روومه تم هه روا ما بووه و من

ههستم پي دهکرد. ههتا له هايدلبيرگ نزيکتر دهبوومهوه روونتر ميړدهکهم دههينايه بهر چاوی خوّم و دیداری داهاتوومانم سامناکتر دههاته بهرچاؤ، بهخوّمم گوت: «ههموو شتيکی بوّ باس دهکهم. ژاری ئهؤ تاوانه به فرميسکی پهشيمانی لهسهر دلّم دسپرمهوه و ئهؤ ليّم خوّش دهبي.» بهلام خوّم نهمدهزانی ئهّم «ههموو شته» که بوّی باس دهکهم چييه؟ برواشم نهمدهکرد ليّم خوّش بي.

که پيّم نايه ژووری ميړدهکهمهوه و روخساری ئارامی، ئهگهرچی تارادهيهک واق وپمانی پيوه ديار بوو کهوته بهرچاؤم، ههستم کرد هيچ شتيکم بوّ گوتن نييه پيی بلپم. چ دان پيدانانیک؟ بوّ چ تاوانیک داواي ليبوردن بکهّم؟ ژاری خهفته و باری پهشيمانی ههروا لهسهر دلّم دهمايهوه و ئوقرهی ليّ دهبريم.

گوتی: «ئهوه چ کاریکه؟ من دهمويست سبهيني بيّم بوّ لات.» بهلام کاتيک له روخسارم پاما، وهک ئهوهی ترسی ليّ نيشتبني، پرسیی: «چييه؟ چی بووه؟»

به زحمهت توانيم ددان به خوّمدا بگرم و نهگريم، تفي زارم قوت دايهوه و گوتم: «هيچ نييه. هيچ نهبووه! ئيتر ليّره بيّزارم، بابگهريينهوه! ئهگهر دهلوئ با ههر

سبهيني وهری بکهوين! دهچينهوه بوّ لای مالّ و حالهکهمان، بوّ ولاتی خوّمان!»
ماوهيهک راوهستا و چاوی له روخسارم بری. ئاخري گوتی: «بوّ پيّم نالیی چی

رووی داوه؟»

بی ئيختيار سوور ههگهپام و سهرم داخست. شوينهواری زویری و توورپهيم له چاوانيدا دی. ئهؤ فکر و خهيالانهی له زهينيدا زهق دهبوونهوه ترسیان دهشکانده نيؤ گيانم و به وزهيهکی درؤ و حاشا کردنهوه که له خوّمدا پيّم شک نهدههات گوتم: «هيچ نهبووه. تهنيايی بيّزاري کردووم و ئيتر تاقهتم ليّپراوه. زورم بير له ژيانمان و له توّ کردهوه. زور له ميّژه خوّم به تاوانبار دهزانم و ئهگهر توّ ليّم خوّش نهبی ژيان لهبهر چاؤم تاريک دهبي. بوّچی لهگهلم ديی بوّ جيگايهک که ههزت ليّ نييه؟» دووپاتم کردهوه: «زور له ميّژه دهرههق به توّ خوّم به تاوانبار دهزانم!» ديسان فرميسک له چاؤمدا قهتيس ما. «بابگهريينهوه بوّ گوندهکهمان، بوّ ههميشه!»

به ساردی گوتی: «ئاخ، خوّشهويستهکهم، توّخودا دهست لهو ياری ههست و سوژه ههگهره. ئهوهی که دتهويی بگهريينهوه بوّ لادی زور باشه. چونکه ئيتر

نەبوو. سزادانى من تەنيا بۇ ئەو ئەو بوو كە ئەو ئىتر وەك پابردوو سەرتاپاي
 وجوودى و تەواوى پۇخى خۇى بۇ من تەرخان نەدەكرد. بەشتىكى پۇخى خۇى
 نەك ھەر بۇ من بەلكوو بە ھىچ كەس و ھىچ شتىك نەدەدا. دەتگوت ئىتر پۇخى
 نىيە تاكوو گىانى پى بكات بەبەرى كەسىكدا. ھىندى جار پىمابوو تەنيا وا
 دەنويىنى كە ئەو جۇرەيە و بۇيە وا دەكا تاكوو من ئازار بدات. دەنا ھەستى
 پابردوو ھىشتا لە ناخيدا بە ئاگايە و ھەولم دەدا بىجوولپىم تاكوو راز و
 نەينىيەكانى ناخى وەدەربخات و بىتە زمان. بەلام ھەموو جارپىك وەك ئەو
 وابوو كە لە دەست يەكلى رابكات و پىيى وابى لەگەلى يەكپەنگ نىم و تەنيا بە
 روالەت وادەنويىم و دەترسا دركاندى خۇشەويستى و نەينىيەكەى قۇر و بى تام
 دەرچى. روانىن و لەبىزى ئاخافتنى دەيگوت: «من ھەموو شتىك دەزانم. ھەموو
 شتىك! قسە كردن بى كەلكە. ئەوئە دەتەويى پىمى بلىيى من لەو سەرى دىمەو.
 ئەوئەش دەزانم كە بە زمان شتىك دەلىيى و كارەكانت پرويان لە شوينىكى ترە.»
 سەرەتا ئەو لە يەكپەنگى ترسانەى ئازارى دەدام. بەلام دواتر پىيى راھاتم و زانىم
 كە كىشەى ئەو شىواندى سەداقەت نىيە بەلكوو ئەوئەيە كە جگە لەو ھەستە
 پىويستى بە ھىچ سەداقەتىكى تر نىيە. ئىستا ئىتر من زمانم نەدەگەرا كە كتوپر
 بلىم خۇشم دەويى يان داواى لىبكەم دۇعام لەگەل بخويىنى يان بەلامەو دەنىشى و
 پىانوى بۇ بژەنم. جۇرىك بەلىنى خووخدە و ھەلسوكەوتى باش لە نىوانماندا
 دامەزرا بوو. ھەركام وەك خۇمان دەژيائىن. ئەو سەرقالى كارەكانى خۇى بوو كە
 من ھەستم نەدەكرد پىويستم پىيانە و ھەز بەكەم يارمەتىيى بەم يان لەو ئىشەدا
 بەشدار بم، خۇشم لەگەل كات بە فىرۇدان راھاتبووم كە بە پىچەوانەى پابردوو
 ئىتر ئەو نارەزايەتىيى دەرنەدەبىرى و خۇى پىوئە نارەحەت نەدەكرد.
 مندالەكانىشمان ھىشتا لەو چكۆلەتر بوون كە ئىمە يەك خەنەو و دلمان
 پىكەو گرى بەدەنەو.

بەھار ھات و كاتيا و سۇنيا ھاتن تاكوو ھاوين لە گوند بىمىنەو و نوژن
 كردنەو و گەورە كردنەوئە بىناكەى نىكۆلسكاي پىويست بوو و كاروبارى
 بىناسازى دەستى پىكرد. ئىمەش مالوكوچمان بۇ پۇكروفسكوڧيا گويستەو. مالە
 كۆنەكەى پۇكروفسكوڧيا ھەر وەكوو پىشوو وابوو. ساباتەكە و ئەو مېزەى

چیمان کردووه شایانی بهخته و هرییه کی لهو شیوه بین. ئیتر حەزمان لی نییه بیروپای خۆمان دەرپرین. وهک پیلان داریژان به سرتە قسە دەکەین و بۆ سەدەمین جار به خۆمان دەلین چى بوو که کارهکه بهو جیگایه گەیشت؟ میردەکەشم هەر بهو شیوهیه بوو، تەنیا لۆچی نیوان برۆکانی قوولتر بووه و مووی سپیی لاروومەتی زیاتر بووه، نیگای وردبین و مووقەلێشی که سەردەمیک له هیچ خافل نەبوو ئیستا لەژێر پەردەى ناروونی خەیاڵدا شاردرابوو و پاریزی له چاوانی من دەکرد. منیش هەر ئەوهم که بووم تەنیا ئەوئەندە نەبی دلم له ئەشق و خۆشەویستی خالییه. پیویستم به هەست و سۆز نییه و لەخۆم رازی نیم. سۆزی ئایینی و حال لیھاتنی ئەشق و پەزایەت له جوانیی ژیان لەبەر چاوم بۆ رابردوویەکی زۆر دوور گەرابوونەوه و دەتگوت ئیتر مەحاله پێیان بگەم. ژیان و ئاسوودەیی بۆ هاوپرەگەز، که سەردەمیک به کاریکی درووستم دەزانی و لایەنگری بووم، ئەمڕۆ زۆر به دژواری تیی دەگەیشتم. ژیان بۆ هاوپرەگەز، له جییهک که حەزم له ژیان بۆخۆشم نییه ئیتر چ مانایهکی هەیه؟

لهو رۆژەوه که چووین بۆ پترزبۆرگ مۆسیقام ماچ کردبوو و نابوومه ئەو لاوه. بەلام ئیستا پیانۆ قەدیمییهکه و دەفتەری کۆنی نۆتەکان سەر هەوای خستبوومهوه و دلی به ئاگا هیئابووم.

رۆژیک که نەخۆش بووم و له مالم به تەنیا مابوومهوه، سۆنیا و کاتیا لەگەڵ میردەکەم چووبوون بۆ نیکۆلسکایا تاکوو سەردانی کاروباری بیناسازییه تازەکه بکەن. میزی چایی خواردنەوه ئاماده کرابوو. چوومه خواری و گۆتم باهەتا ئەوان دەگەرینەوه هیندیک پیانۆ بژەنم. چوومه پشت پیانۆکه و دەفتەری نۆتەى سۆناتم quasi una fantasia کردەوه و دەستم کرد به ژەنین. هیچ کەسم نەدەدی و تریهه پێی کەسم نەدەبیست. پەنجەرەکان بەرەو رووی باخەکه کرابوونەوه و دەنگی مۆسیقا، دلەهژین و پڕ شکۆ ژوورەکهی داگرتبوو. بەندی یهکەم کۆتایی پێ هینا و بێ ئیختیار و به پێی خووخدەى قەدیم ئاورم بۆ لای ئەو سووچه دایهوه که ئەو له رابردوودا لینی دادەنیشت و گوئی بۆ ئەو ئاهەنگە رادەگرت که دەمژەنی. بەلام ئەو لەوێ نەبوو و کورسییهکهی که له میژبوو له جیی خۆی نەجوولابوو، خالی بوو. لک و پۆپی چروپ و به گۆل داپۆشراوی

یاسی بنهوش له بهر پرشنگی زیرینی خۆری دهمه و ئیواره له پهنجهرهکهوه دیار بوو فینکایی شنهی بای ئیواره دههاته ژووری. ههردوو هه نیشکم له سههر پیاوکه دانا و دهموچاوم نایه سههر له پی ههردوو دستم و به گۆمی قوولی بیروخه یالدا رۆچووم. ماوهیهکی زۆر بهو شیوهیه مامهوه و رابردوویهک که ئیتر نه دهگه پرایهوه به دلتهنگی مروورم کردهوه، شهرمانه ههولم دها وینهیهک له داهاتوو بهینمه بهرچاوی خۆم، بهلام دهتگوت هیچ شتیکم له پیش نییه و دهرگای داهاتووم لی داخراوه. دهتگوت هیچ تاسه و هیوایهکم نهماوه. به ترسهوه سههرم هه لێنا و به خۆم گوت: «یانی ژیانم گه یشتوته کۆتایی؟» بۆ ئهوهی ئیتر بیر نهکه مهوه و هه موو شتیکم له بیر بهرمهوه دیسان دستم کردهوه به پیاو ژهنین. ههر ئهوه بهندهی "ئاندانته" م لیدایهوه. له دلی خۆمدا گوتم: «خودایه، ئهگه ر خهتابارم لیم خۆشبه. یان سهفای رۆحم بۆ بگێرهوه. یان پینماییم بکه چ بکهه؟ چۆن دهبی بژیم؟» خرهی تایهی فهیتوونیک له ریگای خیزریژ کراوی بهر پلیکانهکانهوه هاته گوی. پاشان ترپهی ههنگاویکی ئاشنام بیست، به پاریزهوه به ژیر ساباتهکهدا دههات و راوهستا. بهلام ئهوه ههنگاوه ئاشنایانه ئیتر ئهوه ههستهی رابردوویان له دلدا هه لنهگیرساند. که کۆتاییم به ژهنینی ههواکه هینا ترپهی ههنگاوهکه هاته پشت سههرم و دهستی نایه سههرشانم.

گوتی: «کاریکی باشت کرد ئهوه سۆناتهت ژهنی!»

من بیدهنگ بووم.

— «چاییت نه خواردۆتهوه؟»

سههرم لهقاند که نا و رووم بۆلای وهرنه سووراند تاکوو شوینهواری په شوکان که به روخسارمهوه دیاربوو نهیبینی و لپی بشارمهوه.

گوتی: «ئهوان ئیستا دهگه نهوه. ئهسپهکه چه مووش و کوره گوی بوو هه لیده تیزاند. له کاروانه ریکه چووینه دهری ئیتر ئهوان دابه زین و گوتیان به پیاو دینهوه.»

گوتم: «له سههریان راوهستین!» پاشان چووم بۆ ژیر ساباتهکه بهو هیوایهی به دوامدا بیته بۆ ئهوی. بهلام ئهوه حالی مندالهکانی پرسی و چوو بۆ ژووره که یان. ههنتهشی ئهوه و دهنگه دلنشینهکهی جاریکی تر ههستی هیوا برایی له دلیم دوور

خستەوہ. لە دلی خوڤدا گوتم: «ئیتەر چیم لە خودا دەوی؟ ئەو پیاویکی باش و میهرەبانە. باوکیکی باش و میردیکی دلسۆزە. من نازانم ئیتەر چ کەمایەتیەکم ھەیە؟» چووم بۆ بەر سابات و لەژێر پەردە ی ساباتەکە، لەسەر ئەو کورسییە دانیشتم کە پوژیک لەسەر ئەو رازی دلمان دەرپرپیوو و پوڤحمان پیکەوہ گری دابوو. خۆر بە تەواوی ئاوا بووبوو و ھەوا خەریک بوو تاریک دادەھات. ھەوریکی بەھاری، رەش و سووک، بالی بەسەر مال و باخەکەدا کیشا بوو. لە نیوان ساقەتە ی ئەستووری دارەکانەوہ سنووری نیوان ئاسمان و زەوی لە شوقی روو بە تاریکی ئیوارەدا بە روونی دەبیندرا و ئەستیرەییەکی چکۆلە ساریوہی کزی خو ی دەست پیکردبوو. لە سەرروی ھەموویانەوہ ھەوریکی سووک پەلی ھەلخستبوو و ھەموو شتیک گوزارشتی لە بارانی داھاتوو دەکرد. بایەکە ی خستبوو و گەلایەک و تەنانەت لقە گیایەک نەدەجوو لایەوہ. بەرامە ی یاسی بنەوش و چرو ی بلالوو کە کویلە فەزای باخ و ساباتەکە ی داگرتبوو، وەھاشی داگرتبوو کە دەتگوت ھەوا سەرتاسەری بو تە گولستان و بۆن و بەرامە کە ی ھیندی جار کز و ھیندی جاریش ھەناسە کیشی مەست دەکرد. پیاو ھەزی دەکرد چاوی بقووچینی و ھیچ نەبینی و تەنیا ئەو بۆن و بەرامە دلگر و شیرینە پر بە سییەکانی ھەلمژی. بنجی ھیشتا گول نەکردووی کەو کەو و گولە باخ لەسەر خاکی توخ و تازە تەکمیش کراوی باخچەکە بە بی جوولە ریزیان بەستبوو و دەتگوت دەیانھەوی لە لاجامە ی سپی و تازە داتاشراوی دەوری خو یان بە زۆر وەسەر بکەون. بو قەکان گەرمیان کردبوو ئاوازیان بو یە کتر دەساندەوہ و بەر لەوہی باران بەسەر ھەسیلە کە یاندا بباری جەخاری دلیان بە قیرە قیری گوی ئازاردەر بەرەو ئاسمان دەنارد. بولبولەکان بە نۆرە دەیانخویند و لەم چل بو ئەو چل دەفرین و فرەفری بالیان دەھات. لەم بەھارەدا دیسان بولبولیک ھەولێ دەدا لە نیو بنجە گولیکی بن پەنجەرە کەدا جی خو ش بکات و کاتیک من ھاتم بۆ بەر ساباتەکە ترسا و ھەلفری، چوو لە پشت دارەکانی قەراغ رینگاکە نیشتەوہ و چریکە ی خویندنی وەک ھۆنراوہییەکی مرواری لە گەرووی دایە دەری و لە چاوەروانی وەلامدا بیدەنگ بوو.

منیش ههولم دها ئاسوودهیی به دهست بهینم و چاوهروان و هیوادار بووم که رووداوێک رووبدات.

مێردهکهه له قاتی سهڕی هاته خوارێ و له په نامدا دانیشته.

گوته: «سه رتاپایان دهخوسێ ههتا دهگه نهوه.»

گوتم: «به لێ!» ئیتر ههردوو کمان بێدهنگ بووین.

سه ریوهی با نه دههات و خێوهتی ههوری رهش جار له گه ل جار نهوی ده بووه و هه موو شتیکی به ردهوام بێدهنگتر و پر به رامه تر و بی جووله تر ده بوون. له پر دلۆپییکی گه و ره داوه ری و که و ته سه ر خێوهتی ساباته که و دلۆپییکی تر که و ته سه ر ریگا خیزرێژ کراوه که و دوا ی ئه و په یتا په یتا دلۆپه کان به سه ر بنجی پر گه لای گیاهه و یداردا بارین. به دوا ی ئه ویشدا رێژنه یه کی ساردی گوپاله باران سه ربان و ریگاوبانی خووساند و پلووسک و لووساوکانی خسته کار. بولبوله کان و بۆقه کان به ته وای بێدهنگ بوون و جگه له خرمه خرمی نه رمی باران هه یج دهنگیکی تر نه ده بیستراو و به هوی شیدار بوونی هه واهه دهتگوت دهنگه که زۆر له دووره وه دێ. چۆله که یه ک که له نیو لکی وشکه لای دارهکانی نزیک ساباته که دا خوی هه شاردا بوو جریوهی خوی به دوو نۆته ی یه کسان په یتا په یتا به ره و ئاسمان ده نارد.

له گه ل ئه وهی ههولم دها رایگرم گوتم: «بۆ کوێ ده چی؟ ئیره به و خوشییه، بۆ

لیره نامینیته وه؟...»

گوته: «ده بی چه تر و جزمه یان بۆ بنیرم.»

– «گوئیان مه ده یه! با یی زه حمه ته که ی نابێ. رێژنه یه که زوو خوشی ده کاته وه!»
مێردهکهه به نیشانه ی قه بوول کردن سه ری له قاند و له پال لاجامه که دا دانیشته یان.
من قۆلم نایه سه ر لیواری ته ر و لووسی لاجامه که و سه رم به ره و ئاسمان به رز کرده وه. بارانی فینک به شیک له قژ و لاملمی ته ر کرد. هه ور بالی به سه ردا کی شابووین و جار له گه ل جار پرژوبلاو ده بوونه وه و ئاسمان روون ده بووه.
خرمه خرمی رێژنه جیی خوی دا به تر په ترپی دلۆپه ی دانه دانه که له ئاسمانه وه به سه ر لک و گه لای دارهکاندا ده تکان. قیره قیری بۆقه کان دیسان له خوار ریگا که وه دهستی پیکرد و بولبوله کان له هیلانه و په نا و په سیو هاتنه ده ری و

چریکه‌یان له په‌راوپه‌ری باخه‌که‌دا دهنگی دایه‌وه. له نیو دوه‌ن و بنجی چروپری گیا و گوله‌کاندا که گه‌لا و لقه‌کانیان ناوی لی ده‌تکا، هر جاری له لایه‌که‌وه ده‌یانخویند و بانگی یه‌کتریان ده‌کرد. له‌به‌ر چاوی ئی‌مه هه‌موو شتی‌ک پرووناک بوو.

ئو له‌سه‌ر لاجامه‌که دانیش‌ت و ده‌ستی به‌قژه تهره‌که‌مدا هی‌نا و گوتی: «به‌زیاد بی‌به‌راستی هه‌وایه‌کی خوشه و که‌یفی له‌لایه!»
ئو ده‌ست به‌سه‌ردا هی‌نان و لاواندنه‌وه‌یه‌ی زیاتر وه‌ک لومه‌ ده‌چوو. هه‌زم ده‌کرد ده‌ست بکه‌م به‌گریان.

دیسان گوتی: «پیاو ئیتر چیی ده‌وی؟ من ئیستا هی‌نده دلخوشم که هیچ شتی‌کی دیکه‌م له‌خودا ناوی. به‌خته‌وه‌ریش له‌وه‌ زیاتر هر نابی.»
له‌دلی خو‌مدا گوتم: «ئو کاتانه جو‌ریکی تر قسه‌ت ده‌کرد! ده‌تگوت هر چه‌نده‌ش به‌خته‌وه‌ر بی هه‌میشه شتی‌کی دیکه‌ت ده‌وی و دلت بو‌ی ده‌کورکینی، به‌لام ئیستا تو‌ نارامی و له‌هه‌موو باریکه‌وه‌ رازی، که‌چی ئیستا من هه‌ستی په‌شیمانیه‌ک له‌سه‌ر رۆحم قوورسایی ده‌کات: ئو داخ و هه‌سه‌رتی په‌شیمانیه‌ی له‌ناخدا په‌نگی خواردۆته‌وه، بو‌ته باریکی قورس و به‌دان پیدانانیک له‌سه‌ر دلم سووک نابی!»

گوتم: «زۆر دلخوشم که تو‌ ئه‌وه‌نده دلشادی و هه‌موو شتی‌ک له‌به‌ر چاوت ئه‌وه‌نده جوانه و خه‌میشم هی ئه‌وه‌یه که هه‌موو شتی‌ک له‌ده‌ره‌وه‌ی من جوان و دل‌بزوینه به‌لام له‌ناخدا هه‌موو شتی‌ک دلته‌زین و ناساز و ناقیسه. هیچ شتی‌ک کامل نییه و هر شته‌ی شتی‌کی که‌مه. یانی په‌نگه‌ تو‌ هیچ خه‌میکت نه‌بی و بو‌ وینه داخ و مخافه‌تیکی رابردوو مه‌یلت بو‌ به‌هره‌مه‌ند بوون له‌سروشت رمووده نه‌کات؟»

ئو که خه‌ریکی لاواندنه‌وه‌م بوو ده‌ستی له‌سه‌ر قژم لابرده‌ و تو‌زی بیده‌نگ بوو، پاشان به‌له‌بزی‌ک که ده‌تگوت هه‌ول ده‌دات شتی‌کی رابردوو وه‌بیر خو‌ی به‌هینیته‌وه گوتی: «له‌رابردوودا، به‌تایبه‌ت له‌به‌هاردا بو‌ منیش پیش هات. منیش شه‌وانه به‌خه‌به‌ر ده‌مامه‌وه و به‌هیوای هاودلی و دو‌ستایه‌تی که‌ ئه‌م هاودلی و دو‌ستایه‌تییه زۆر هاوده‌می چاک بوون!... به‌لام ئو کاته ژیانم له‌به‌ر ده‌مدا بوو

و ئەمڕۆ هەموو شتیکم ناوەتە پشت سەرم و لە دەستم دەرچوو. بەلام پازیم و
 ھەر ئەوەشم بەسە!» ئەم پستەییە دواشی بە دلنیاوییەکی ھێندە زۆرەو دەربری
 کە ئەگەرچی بیستنی ژانی بە دلدا دەھینا بەلام پیموایوو راست دەکات.

پرسیم: «ئیتەر چ ئارەزوویەکت ھەیە؟»

لە ھەستەکی من تیگەیشت و گوتی: «ھیچ، من شتی مەحالم ناوی.» دەستی بە
 پرچەکاندا ھینا وەک ئەوەی مندالیک بلاوینی درێژە بە قسەکانیدا: «تۆ ھەز
 دەکی سەرت تەر بی، ئیرەیی بە گیاوگژ و گەلاکان دەبەیی کە باران
 خووساندوونی. تۆ ھەز دەکی گەلا و گژوگیا بی و باران بتخووسینی، ھەرودھا
 ببیتە بارانیش و بەسەریاندا بباری. من ھەر بەو ھۆیە پازیم لە گەلاکان و
 گژوگیا و باران وەک ھەموو شتە جوان و نەشە بەخش و دلزۆینەکانی دنیا
 بپروانم و ئۆخژن و شادی دلەم دابگری.»

بە دلکی کەلاورپێژ لە خەم و ئازارەو پرسیم: «ئاخ بۆ ھیچ شتیکی رابردووش
 ھەلناکیشی کە لە دەستت دەرچووی؟»

دیشان چوو لە دەریای بیر و خەیاڵەو و ماویەک بێدەنگ بوو. دیتم دەییەو
 زۆر راستوینەو و لەلام بداتەو.

سەری ھەلینا و تەنیا گوتی: «نا!»

پرووم وەرگێرا و چاوم لە چاوی بری و گوتم: «نا، ئەووە راست نییە. نابێ راست
 بی. مەگین دەبی ئاخ بۆ رابردوو ھەلنەکیشی؟»

دیشان دوویاتی کردەو: «نا، من زۆر لە رابردوو پازیم و شوکری خودا دەکەم و
 قەت بۆی بە داخەووە نیم.»

گوتم: «تۆ ھەز ناکی بگەرینەووە بۆ رابردوو و ئەوەی کە ھەمانبوو؟»

پرووی لە من وەرگێرا و لەگەڵ سەیر کردنی باخەکە گوتی: «ئەمە وەک ئەووە وایە
 بلام لی بروی و ھەلفرم. شتی وا ناگونجی!»

«ئەی ناتەووی ھەلەکانی رابردوو راست بکەییەو؟ یانی بە ھۆی ئاکاری
 رابردووتەووە خۆت سەرکۆنە ناکی؟ لۆمەیی منیش ناکی؟»

«قەت! باشتەر لەوەی گوزەرا ناگونجی و مەحالیشە.»

دەستەم لەسەر دەستی دانا تاكوو سەری وەرسوورپینى و چاۋ لە من بکات، گوتەم: «گوئى بگرە بزانم! بوچى قەت پىت نەگوتەم كە حەز دەكەى ئەو جوۆرە بژىم و ھەلسووكەوت بکەم كە بە دلتە؟ بوچى ئازادەت كەردم؟ لە حالیکدا من نەمدەتوانى كەلک لەو ئازادىيە وەرگرم؟ بوچى رینوینیت نەكەردم؟ ئەگەر بتووستبايە، بتخستبايەمە سەر رىگايەكى باش و دروست ئەم بارودووخە پىش نەدەهات! قەت ئاۋای لى نەدەهات!» گلە و بناشتىكى بەردەوام بە قسەكانمەو ە ديار بوو. رقیك لە دەنگدا قوولپى دەدا و ھىچ شوینەوارىكى لە ئەشقى رابردوو پىو ە ديار نەبوو. بە سەرسوورمانەو ە رووى تىكەردم و پرسىي: «مەبەستت چىيە؟ "چۆن" ئاۋای لى نەدەهات؟ ئەو ەى بوو ەمووى باش بوو.» بە پىكەنینهو ە دووپاتىشى كەردەو ە: «بەلى، زۆر باش بوو!»

بە چاۋى فرمىسك تىزاو ەو ە لە دلى خوۋمدا گوتەم: «يانى بە راستى تى ناگات؟ يان لەو ە خراپتر نايەوئ تى بگات؟»

لە ناکاۋ دەنگم ەلبرى: «دەپرسى چى بوو؟ ئەو ەيە كە من دەرهەق بە توۋ تووشى تاوانىك نەبووم بەلام توۋ بە سەرساردى و كەمتەرخەمىت و تەنانەت بە سووكايەتى خەرىكى سزام دەدەى ئاۋا بوو ە كە من بى تاوانم و توۋش ئەو ەى بە لامەو ە خوۋشەويست بوو لىت زەوت كەردم!»

لەگەل ئەو ەى وای دەنواند كە لىم تىدەگات گوتى: «توۋ دەلىي چى، خوۋشەويستەكەم؟»

– «نا، لىم گەرپى با كوۋوكۆى دلم ەلپرىژم... توۋ ئىتر متمانەم پى ناكەى، ئەشقى رابردووت لە من ساندوۋتەو ە و تەنانەت بە شياۋى رىزىشم نازانى. چونكە من، كاتىك بىر لە رابردوو، يانى سەرەتای ھاوسەرگىرىمان دەكەمەو ە و ئىستا لە پال رابردوودا دادەنىم ناتوانم برۋا بکەم كە خوۋشت دەوئىم. نا، قسە مەكە. من دەمەوئ ئەو ەى سالانىكە لەسەر دلم بوۋتە وەرەم و ئازارم دەدات، ەلپرىژم. تاوانى من بوو كە لە ژيان بى ئاگابووم و توۋش ەروا وىلت كەردم و رىگات نەخستە بەرپىم تاكوو خوۋم بىچمى كرئت و دزىوى ژيا بدۆزمەو ە؟... ئىستا تاوانى منە كە ئەو ەى دەبى بىناسم بە تەنيا ناسىومە و نزىكەى سالىكە بە چنگ و ددان بەربەرەكانى دەكەم كە بگەرپمەو ە بوۋلات و توۋ بەردەوام لە خوۋت

– «باشه، ئەو خەتاي تىپەرىنى زەمانە و خەتاي خۇشمان، چونكە پىربووين. ھەر تەمەنەي ئەشقىكى تايبەت بە خۇي ھەيە...» گتېكى گرت. پاشان گوتى: «ئىستا چاوپروانى ئەوھى راست و پەوان بىم لەگەلت، با راستىيەكەيت پى بلىم. ئەو سالەي كە تازە تۆم ناسىبوو شەوانە خەو نەدەچووە چاوم و بىرم لە تۆ دەكردەو و ئەشقى تۆم لە دلمدا پەروەردە دەكرد و نەمامى ئەو ئەشقى بەردەوام گەشەي دەكرد. ھەروەھا دواتر لە پترزبۆرگ و بادىن، كە بو ئاودەرمانى چووبووين، شەوانە ھەتا بەيانى نەدەخەوتم بە پىچەوانەي ئەو پۆژانە، بىناي ئەو ئەشقىم دەرووخاند كە مايەي ئازارم بوو. بەلام بە تەواوي خاپوورم نەكرد. ئەو شتەم لى دوور خستەووە كە ئازارى دەدام. بەو شىوہەيە ئاسوودەيى و ئوقرەم بە دەست ھىنايەو و ھىشتا تۆم خۇش دەويى. گریمان بە شىوہەيەكى تر.»

گوتى: «تۆ ئەو بە ئەشقى دەزانى، بەلام بو من ئازار و ئەشكەنجەيە. ئەگەر ھەستان و دانىشتن لەگەل خەلكى بە پرۆاي تۆ ئەوہندە كارىكى دزىو و نەشياو و دەبىتە ھۆي كال بوونەوھى رەنگى ئەشقت، بوچى ھىشتت من بچمە نىو ئەو خەلكەو؟»

– «ئەو پىوہندىي بە خەلكەو نىيە خۇشەويستەكەم!»

– «بوچى ئەو وزەيەي ھەتبوو بە كارت نەھىنا؟ بوچى دەست و لاقت نەبەستم و لە بەندت نەكردم؟ بوچى لىت نەدام؟ ئەگەر ئەو كارانەت بگردايە من ئىستا بەختەوہرتر دەبووم. دلخۇش بووم و ھەستم بە شەرمەزاري نەدەكرد؛ بەلام ئىستا ئەوھى دەبوو ھۆي بەختەوہرىم بە تەواوي دۆراندوومەو و لە دەستم دەرچووە.»

ديسان كانىي فرمىسكەكانم تەقىنەو و بە ھەردوو لەپى دەستم دەموچاوم داپۆشى.

لەو كاتەدا سۇنيا و كاتيا بە سەرتاپاي خوساوەو بەلام دەم بە پىكەنين ھاتنەو و خۇيان كرد بەژىر ساباتەكەدا. پىدەكەنين و بە دەنگى بەرز قسەيان دەكرد. بەلام كە چاويان بە ئىمە كەوت بىدەنگ بوون و خۇيان كرد بە ژوورىدا و ئىمەيان بەجى ھىشت.

«نا، ئەوهى تىپەريوه ناگەرپىتەوه. تۆ قەت ناتوانى. ئەوهى لە دەست دەرچوو
تازە ناگەرپىتەوه...» كاتىك ئەو قسەيەى دەكرد راپويژى زۆر نەرم و لەسەرەخۆ
بوو.

دەستم نايە سەرشانى و گوتم: «بۆ ئىستا هەموو شتىك هاتۆتەوه جىي خۆى؟»
دەستى گرتم و گوتيشى: «ئەوهى گوتم "بۆ رابردوو بە داخ نيم" درۆ بوو. داخى
رابردوو لەسەر دالم قوورسايى دەكا. خەمى ئەشقىك كە ئىتر بوونى نىيە و ئىتر
ناشبيتەوه بە راستى دلتەزىنە. تاوانى ئەو زەوالە كىيە؟ نازانم. ئەوينەكە ماوه
بەلام ئەوه نىيە كە بوو. جىگاكەى ماوه بەلام زۆر كەمپەنگە. ئىتر وزە و هەويىنى
رابردوى پىوه نىيە. بىرەهەرييەك ماوتەوه و قەدرزانين، بەلام...»
قسەكەم پىي برى: «نا، شتى وا مەلى... لىگەرپى با هەموو شتىك وەك رابردوى
لىبىتەوه.» چاوم لە چاوى برى و گوتم: «جا دەگونجى؟ پىم بلى بزەنم
دەگونجى؟» بەلام چاوهكانى روون و نارام بوون و سەرنجى لە قوولايى
چاوهكاندا مەلەى دەكرد.

لەگەل ئەوهى ئەم قسانەم دەكرد لە پىشدا هەستم كرد كە ئاواتەكەم نايەتە دى و
ئەوهى لە ئەوم دەوى مەحالە. بزەيەكى هاتى كە لىورپىژ بوو لە سەفا و
شيرىنى، بەلام لەبەر چاوم بزەى پىرە پىاويك بوو.

گوتى: «تۆ چەندە گەنجى و من چەندە پىرم! ئەوهى لە دلى مندا لىي دەگەرپى
ئىتر بوونى نىيە.» هەر بەو بزەيەوه گوتيشى: «بۆچى لە خۆرا خۆمان
هەلخەلەتىنين؟» بى ئەوهى قسەيەك بكەم لە تەنىشتى راپوستام. لە دلمدا
هەستم بە ئوخژن و هيمنايەتییەكى زياتر كرد.

درىژەى بە قسەكانى دا: «با هەول نەدەين درىژە بە ژيانى رابردوو بدەين. بۆ
درۆ لەگەل خۆمان بكەين؟ ئىستا كە ترس و سەرلىشىواوى و چەواشە بوونەكانى
رابردوو لەنىو چوون، دەبى شوكرى خودا بكەين. هىچ هۆيەك نىيە كە خۆمان
بخەينە ئازارەوه. بە رادەى پىويست بەختەوه ريمان بە نەسىب بووه.» ئاماژەى
بە داين كرد كە قانىاي بە باوشەوه بوو، هاتبووه خوارى و لەبەر دەرگانەى
ساباتەكە راپوستا بوو، درىژەى پىدا: «ئىستا دەبى خۆمان بكىشینه دواوه و
جىگای خۆمان بدەين بە مندالەكانمان. سەرى منى برد بۆ لای سىنگى و

نیوچاوانی ماچ کردم و گوتی: «ئەم ماچە ئیتر ماچی دلدۆراویک نییە. ماچی ھاوڕێیەکی وەفادارە.»

لەو کاتەدا شەنە ی نەرم و پڕ بەرامە ی شەوبا لەلای باخەکەو دەهات جار لەگەڵ جار دەنگ و خۆیندەکان و ھەروەھا بێدەنگی شەو خۆش و پڕشکۆتر دەبوو، ئاسمان چرای زیاتری دادەگیرساند. من چاوم لە ئەو دەکرد و لە ناکاو ھەستم کرد ئاسوودەتر بووم و ھیمنایەتی بآلی بەسەر دآلدا کیشاوە. دەتگوت ئیسیکی مۆز میان لە نیو برینی جەستەم دەرکیشاوە. لە ناکاو بەروونی و ئارامی بۆم دەرکەوت کە ئەو ھەستە ی لە پابردوودا لە دآلدا بوو وەک دەورانی پابردوو وایە و ئیتر گەرانیەو ی بۆ نییە، ھەولدان بۆ گەراندنەو ھشی نەک بی ئاکامە، بەلکوو زۆر پڕئازاریشە. بەلام ئیستا بابزانین ئەم دەورانە ی کە لەبەر چاوی من تا ئەو پادەییە پڕ بەختەو ھری بوو بە راستی ئاوا شیرین بوو؟ ئاخ ئەو دەورانە چەندە دوور بوو لەبەر چاوم، چەندە دوور!

گوتی: «کاتی ئەو یە چایی بخۆینەو.»

ھەستاین و چووین بۆ ھۆلەکە. لەبەر دەرگانە ی ھۆلەکە تووشی دایەن بووم کە قانیای بە باو ھشەو ھ بوو. کۆرپەکەم لی وەرگرت و لاقە سوور و وردەکانی کە وەدەر کەوتبوو دامپۆشینەو ھ. توند لە باو ھشم گرت و مۆری ماچیکی ناسک و ئارام بە روومەتیەو ھ نا. دەستە چکۆلەکە ی بە قامکی چرچولۆچەو ھ دەتگوت لە خەودا رایاندەتەکینی، ھەروەھا چاوەکانی ھەلینا، بەجۆریک کە دەتگوت لە شتیکی دەگەرێ و ھەول دەدا شتیکی وەبیر بیئەو ھ؛ لە ناکاو ئەو چاوە چکۆلانانە لەسەر پووخسارم گیرسانەو ھ، چەقیان بەست و ترووسکە ی نیگا لە نیویاندا درەوشایەو ھ. لیو ھ چکۆلە و ناسکەکانی لەسەر یەک دانا و بە شیلەبزەییەک دیسان لیک کرانەو ھ. ئەوم بە سینگمەو ھ گوشتی و مۆچرکیکی شیرین بە سەرتاپای لەشمدای مێروولە ی کرد. بەجۆریک کە ھەولم دا لەو ھ زیاتری بە خۆمەو ھ نەگوتم چونکە لەوانە بوو ئازاری پێ بگات، لەدلی خۆمدا گوتم: «ئەمە پۆلە ی منە، جگەرگۆشەمە!» پاشان لاقە وردیلەکانی و دەستە ناسکەکانی و سەرە چکۆلە توکنەکەیم ماچ باران کرد. مێردەکەم ھات بۆلام. خیرا پووخساری منداڵەکەم داپۆشی و دیسان روو پۆشەکەم لەسەر لادایەو ھ.

میردهکه م قامکی به ژیر چهنه ی قانیادا هیئا و گوتی: «ئیقان سیرگی ئیچ»^{۲۰} به لام زوو دهموچاوی ئیقان سیرگی ئیچم داپوشییه وه. جگه له من هیچ کهس مافی ئەوهی نه بوو ماوهیه کی زۆر چاو له دهموچاوی بپرئ. چاویکم له میردهکه م کرد. ئەویش چاوی له من بری و پیدهکه نی، دواي ماوهیه کی زۆر بو یه که م جار، به شادی و نه شه وه نیگام ئاویته ی نیگای کرد.

له و رۆژه به دواوه باری ئەویندارانه ی ژنومیردایه تیمان کۆتایی پیهات و ههستی کۆن و ئاشقانه ی پیوه ندیمان وه ک بیره وه رییه کی شیرینی لی هات که ریشه که ی ماوهیه کی زۆر بوو بو هه میشه ویشک بوو بوو و ههستی خو شه ویستییه کی تازه و قورس و قایم سه بارهت به دوو منداله که م و باوکی ئەوان بوو به بناغه ی ژیانیکی نوئ و به خته وه رانه که چیژ و شیرینییه که ی ههتا ئەم ساته هیشتا که م نه بوته وه.

فه ره هه نگۆک

ئاخیزگه: سه رچاوه، ژیدهر.

ئاقریل: هه سیل، ئەستیر، گۆلاوی بهرکانی (استخر)

بووکه له: بووکه باخه ی مندالان.

^{۲۰}قانی سووکه له ناوی ئیقانه و سیرگی ئیچ یانی "کوپی سیرگی ئیچ و ئەوه شیوه یه ک بانگ کردنه به ریزه وه.

بابه خێو: پیاویک که سه‌ره‌په‌رشتیی مندالیکی بیکه‌س ده‌گریته ئەستۆ. (پدر خوانده)

باده‌وه: بارینی به‌فر به‌باوه‌وه و گیژ و خول دانی. (کولاک)
 بایه‌لان: ده‌ستباد، ده‌ست بلاو، هه‌له‌خه‌رج.

پزیسک: ورده پریشکه‌ی ئاگر.

په‌رجۆ: مۆجزه (معجزه)

پۆلاکوروژ: بریتی له‌ مروۆفی ئازا و به‌جه‌رگ و خاوه‌ن وزه و توانا.
 ته‌قز: ته‌وس، تانه، ته‌شه‌ر.

جانجرووک: بریتی له‌ مندالی گره‌زۆک و هاروه‌اج.

جانکوش: مچیوری کلیسا، خزمه‌تکاری که‌نیسه.

جگ: دوگمه‌ی کیبۆرد و پانو و ته‌خته‌کلیل و...

چپر: دارستانی پر دارو ده‌وه‌ن، چروپر.

چه‌چه‌قه: گیاهه‌کی گول شینه له‌نیو گه‌نمدا ده‌رووی و بو ده‌رمان ده‌بی. (افسننتین)

چه‌که‌ه‌کی: شه‌مشه‌مه‌کویره، پارچک.

خویان: کلۆشی گیره‌کراو و کوگا‌کراوی سه‌ر خه‌رمان که‌ ئاماده‌ کرابی بو شه‌ن کردن.

خووسار: سیخوار، خویز، خووس.

دایه‌خێو: ژنیک که‌ سه‌ره‌په‌رشتیی مندالیکی بیکه‌س ده‌گریته ئەستۆ. (مادر خوانده)

دله‌دوا: نیگه‌ران و دل نه‌حه‌ساوه. (دلوایس)

دوو‌حاجه: دووفلیقانه، دوولک.

دیمۆده: بی نرخ، ناحه‌ز و بی بایه‌خ. (مبتدل)

ریشقنجا‌ر: گالته‌جا‌ر، که‌سیک که‌ ده‌بیته‌گالته‌ی ده‌ستی هه‌مووان و پیی پیده‌که‌نن.

ریقناسه: لوله‌ی سه‌ره‌کی سیپه‌لک. (نا‌ی)

سو‌لانه‌وه: کزانه‌وه‌ی برین، کزه‌کز. (سوزش)

سه‌رانشۆ: ته‌رکردنی سه‌ری مندالی تازه له‌دایک بوو به‌ ئاوی پیروژ له‌ لایه‌ن قه‌شه‌وه. (غسل تعمید)

سیکلدانۆچکه: ئەو کونه لوله‌ییانه‌ی به‌ سیپه‌لاکه‌وه‌یه.

قارگوڻ: فاگوڻ ، (واگن)
 قهويت: سهرپهرستي خيزاني مردوو ، (كفيل)
 قوله قايه: گويزنگ ، قولاپه .
 كاشه: خيشكى سهر به فر و سه هوڻ كه سه گ و ئه سپ رايده كيشن . (سورتمه)
 كاشه وان: ليخوري كاشه ، (سورچي)
 كريٽ: دزيو ، ناحه ز .
 كلومنجر: لاجه وللاج ، شه فتوول ، (اريب)
 كوڊه: زهويي شيو براوي دانه چيندراو .
 كوريژگه: ميرمنڊال .
 كه تره خه م: كه مته رخه م ، بي موبالات ، سهر سارد .
 گرژينه وه: زهرده گرتن ، بزه نيشتنه سهر ليو .
 گه لحو: گه مشو ، گه وچ ، هه ڀول ، هه قمه ق .
 گيا هه ويڊار: گيايه كي گه لا پانه بو دهرمان ده شي . (گياہ بابا آدم)
 موقه ليش: بريتي زور وردبين . (موشكاف)
 مخافه ت: داخ و خه فته ت ، جه خار ، كه سهر .
 ناوه: سنووري نيوان دوو كيلگه .
 نه ته وي: نه يار ، دڙ ، دوڙمن .
 هوڻ: كيوي ، ڊرنده ، وه حشي .
 هه ساو: ساو ، ئاسماني بي هور ، سامال .
 هه سيل: ئاقزيل ، ئه ستير ، گوڻاوي بهرڪاني (استخر)
 هه نته ش: حوزوور ، له بهر دم .
 هيلوون: قوولكي چاو ، چالي چاو .
 يه كه اوي: له سهر يه ك و به دواي يه كدا . (يكنواخت)

به رهه مه چاپکراوه کانی وهرگتپ:

- (١) تاپۆی وهرزیکى سهوز - کۆمه له شيعر - ١٩٩٧
- (٢) شه وه ژانى ئه ستيه بهک - کۆمه له شيعر - ٢٠٠٠
- (٣) مه رگه خهون - کۆمه له شيعر - ٢٠٠٣
- (٤) ديسان لهو شه قامانه وه - کۆمه له چيروکى بيژهنى نه جدى - وهرگتپان - ٢٠٠٥
- (٥) ته پلى ئاور - کۆمه له چيروکى بيانى - وهرگتپان - ٢٠٠٥
- (٦) جيگای به تالى سلوچ - پۆمان - مه محمودى دهوله تئابادى - وهرگتپان - ٢٠٠٦

- (۷) خۆر و لاووا - كۆمەلە شىئىرى مىندالان - ۲۰۰۷
- (۸) يەككىرتىن - چىرۆكى مىندالان - قودسى قازى نور - وەرگىپان - ۲۰۰۷
- (۹) برايانى كارامازوف، پۇمان، فېدۇر دۇستۇيۇفسكى، وەرگىپان، ۲۰۰۷
- (۱۰) خولياى نووسىن - كۆمەلە وتار- پەزا بەراھەنى - وەرگىپان. ۲۰۰۸
- (۱۱) فەرھەنگى رېژگە - (ئەو وشانەى لەھەنبانە بۇرىنەدا نەھاتوون) (۲۰۰۹ ۱۲) ئەرباب و نۆكەر، پۇمان، تۆلىستۆى، وەرگىپان ۲۰۱۱
- (۱۳) باوہ سىرگى، پۇمان، تۆلىستۆى، وەرگىپان ۲۰۱۱
- (۱۴) دىلى قەفقاز، پۇمان، تۆلىستۆى، وەرگىپان ۲۰۱۱
- (۱۵) مەرگى ئىفان ئىلىچ، پۇمان، تۆلىستۆى، وەرگىپان ۲۰۱۱
- (۱۶) دار وپەبوولە و رووبار، چىرۆكى مىندالان، فەرىدە شەبانفەر- وەرگىپان ۲۰۱۰
- (۱۷) ئانا كارنىنا، پۇمان، تۆلىستۆى، وەرگىپان ۲۰۱۱
- (۱۸) تازىەبارانى بەيەل - پۇمانى غولامحوسىن ساعىدى - وەرگىپان. ۲۰۱۱
- (۱۹) كەلەشىرى وركن - چىرۆكى مىندالان
- ئەم بەرھەمانەش ئامادەى چاپن:**
- (۱) ئاپۇرەى خەو، كۆمەلە شىئىر
- (۲) سترانى شەپۇلەكان - شىئىرى ھاوچەرخى فارس، وەرگىپان.
- (۳) ھاوسەگىرىى بەختەوەرانە، پۇمان، تۆلىستۆى، وەرگىپان.
- (۴) شارەزايىيە بنەرەتییەكانى ژيان، دورووتى پىچ، وەرگىپان
- (۵) زايەلەى شاخ و قىژەى گولەباخ، كۆمەلە شىئىر
- (۶) ھاوار و ژىلەمۆ، كۆمەلە شىئىر
- (۷) نارنجى فېرىن، كۆچىرۆك
- (۸) رېگايەك بەرەو ھەتاو، كۆچىرۆك، وەرگىپان
- (۹) كازاخەكان، پۇمان، لىو تۆلىستۆى

